

Konsolideerimisgrupi majandusaasta aruanne

Majandusaasta algus	1. jaanuar 2019
Majandusaasta lõpp	31. detsember 2019
Äriühingu nimetus	Viru Keemia Grupp AS
Äriregistri number	10490531
Aadress	Järveküla tee 14 30328 Kohtla-Järve
Telefon	+372 334 2700
Faks	+372 337 5044
Elektronpost	info@vkg.ee
Interneti kodulehekülg	http://www.vkg.ee/
Audiitor	KPMG Baltics OÜ

Sisukord

JUHATUSE ESIMEHE PÕÖRDUMINE	3
KONSOLIDEERIMISGRUPI TEGEVUSARUANNE	5
KONSOLIDEERIMISGRUPI RAAMATUPIDAMISE AASTAARUANNE	22
KONSOLIDEERITUD FINANTSSEISUNDI ARUANNE	22
KONSOLIDEERITUD KASUMIARUANNE	23
KONSOLIDEERITUD KOONDKASUMIARUANNE	24
KONSOLIDEERITUD RAHAVOOGUDE ARUANNE	25
KONSOLIDEERITUD OMAKAPITALI MUUTUSTE ARUANNE	26
LISAD KONSOLIDEERIMISGRUPI RAAMATUPIDAMISE AASTAARUANDELE	27
Lisa 1. Raamatupidamise aastaaruande koostamisel kasutatud arvestuspõhimõtted	27
Lisa 2. Raha ja raha ekvivalendid	52
Lisa 3. Tuletisinstrumentid	52
Lisa 4. Nõuded	53
Lisa 5. Varud	53
Lisa 6. Materiaalne põhivara	54
Lisa 7. Immateriaalne põhivara	62
Lisa 8. Võlakohustused	64
Lisa 9. Viitvõlad	66
Lisa 10. Sihtfinantseerimine	66
Lisa 11. Eraldised	68
Lisa 12. Ettemakstud tulevaste perioodide tulud	68
Lisa 13. Aktsiakapital	69
Lisa 14. Reservid	70
Lisa 15. Müügitulu	71
Lisa 16. Müüdnud toodangu kulu	72
Lisa 17. Turustuskulud	72
Lisa 18. Üldhalduskulud	72
Lisa 19. Muud äritulud	72
Lisa 20. Muud ärikulud	73
Lisa 21. Finantstulud ja -kulud	73
Lisa 22. Tööjõukulud	73
Lisa 23. Tulumaksukulu	74
Lisa 24. Rendilepingud	74
Lisa 25. Tehingud seotud osapooltega	76
Lisa 26. Investeeringud tütarettevõtetesse	77
Lisa 27. Finantsriskide juhtimine	78
Lisa 28. Aruandeperioodi järgsed sündmused	85
Lisa 29. Tingimuslikud kohustused	85
Lisa 30. Finantsinformatsioon emaettevõtja kohta	86
JUHATUSE ALLKIRJAD 2019. A MAJANDUSAASTA ARUANDELE	91
SÕLTUMATU VANDEAUDIITORI ARUANNE	92
KASUMI JAOTAMISE ETTEPANEK	95
EMAETTEVÕTTE MÜÜGITULU JAOTUS VASTAVALT EMTAK KLASSIFIKAATORILE	96

JUHATUSE ESIMEHE PÖÖRDUMINE

Hea lugeja!

Viru Keemia Grupi jaoks oli 2019 stabiilse tootmistegevuse arendamise aasta, mida ilmestasid potentsiaalselt suurt ja pikaajalist mõju omavad poliitilised diskussioonid globaalse kliimapolitiika üle.

Meie missiooniks on väärtustada Eesti põhilist maavara – põlevkivi. Töötlesime möödunud aastal ümber 5 miljonit tonni põlevkivi, millest tootsime maailmaturule 659 tuhat tonni õli- ja fenooltooteid. Põlevkivigaasist tootsime lisaks 1 TWh energiat nii elektrienergia, kaugkütte kui tööstusliku auru tarbijatele. Oleme jätkuvalt kõige efektiivsem põlevkivi väärandaja Eestis nii toodetud kaubaõli kohta kasutatava põlevkivi kui ka emiteeritava CO₂ osas.

2019. aasta tõi kaasa suured muutused põlevkivi väärandamisel. Aastal 2012 loobus Euroopa Liit põlevkivielektri tootmisele tasuta CO₂ kvootide eraldamisest. 2018. aastal vastuvõetud poliitiliste otsuste tulemusel hinnatõusu alustanud CO₂ kvoodid muutsid põlevkivist otsepõletamise teel elektri tootmise püsivalt ja lõplikult konkurentsivõimetuks. Ühtlasi leidis tõestust, et juba 2009. aastal Petroter I ehitamisega tehtud valik keskenduda põlevkiviõli tootmisele oli ainuõige. Eesti lõplik üleminek põlevkiviõli tootmisele tähendab seda, et põlevkivi väärandatakse tulevikus koguseliselt vähem, kuid oluliselt efektiivsemalt, keskkonnasõbralikumalt ja kõrgema lisandväärtusega.

Globaalsel laevakütuseturul valmistuti Rahvusvahelise Mereorganisatsiooni (IMO) poolt 2020. aasta jaanuarist kehtestatud uute väävlipiirnormide rakendamiseks. Seni kehtinud maksimaalne väävlisisaldus 3,5% asendus uue piirnormiga 0,5%. Eesti põlevkiviõli oma 0,7-0,8%-lise väävlisisaldusega positsioneerub üsna hästi uue turunõudluse katmiseks.

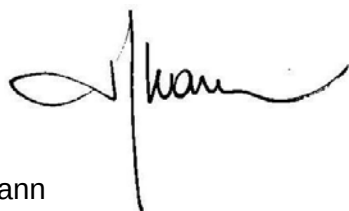
IMO 2020 rakendumine on selge märk puhtamate kütuste kasutuselevõtu suunas. Seetõttu otsustasime aasta alguses koos Eesti Energiaga allkirjastada vastastikuse koostöö memorandumid eelrafineerimistehase tasuvusuuringu algatamiseks. Eesmärgiks on töödelda kogu Eestis toodetav põlevkiviõli rahvusvahelistele standarditele vastavaks laevakütuseks. Lõpptootega turule jõudmine tugevdaks oluliselt põlevkiviõli globaalset konkurentsivõimet ning suurendaks loodavat lisandväärtust. Tasuvusuuringu 1. etapi tulemused saavad selgeks 2020. aasta II kvartaliks.

Eesti põlevkiviõlitootmise tuleviku seisukohast kõige olulisim sündmus oli detsembris 2019 vastu võetud Euroopa roheline kokkulepe (*European Green Deal*), kus Euroopa Komisjon fikseeris suuna saavutada Euroopas aastaks 2050 süsinikuneutraalsus. Roheline kokkulepe, mida toetas ka Eesti, on visioonidokument ilma selge plaanita ja mõjuanalüüsita. Alles aastatel 2020-2023 vastuvõetavad rakendusaktid määravad põlevkiviõli tootmise regulatiivse keskkonna aastani 2030. Antud regulatiivne määramus avaldab kahtlemata mõju pikaajaliste investeerimisotsuste tegemisel. Lähitulevikus on Eesti riigi suureks väljakutseks sõnastada enda ootused põlevkiviõlitootmise jätkumise ajalise perspektiivi osas ning anda investeerimiseks vajalik õiguskindlus.

Liikumine efektiivsema ja puhtama tootmise poole on loomulik ja vältimatu. Viru Keemia Grupp peab oluliseks koostööd kogukonnaga elukeskkonna kvaliteedi hoidmise nimel ning arendustööd teadusasutustega uute ja keskkonnasõbralike lahenduste otsimisel. Erinevate arendusprojektidega tehtud töö annab aluse kinnitada, et järgneva kümne aasta jooksul suudame oma CO₂ emissioone vähendada praegusega võrreldes 20-40%. Näeme kasutamata potentsiaali eelkõige põlevkivigaaside väärandamisel, kuid väiksemat positiivset mõju omavaid projekte on teisigi.

Euroopa roheline kokkulepe on andnud investoritele tugeva signaali arendada kõikvõimalikke taastuvatel allikatel baseeruvaid energiatootmise võimalusi. Ühtlasi on see signaaliks, et Euroopa Liit ei kavatse oma regulatsioonidega tagada fossiilkütuste tootmise konkurentsivõimelisust globaalsetel turgudel. Viru Keemia Grupp on seetõttu aktiivselt investeerimas arendustegevusse, et leida võimalusi oma tulubaasi diversifitseerimiseks. Eelkõige otsime võimalusi ärivaldkondades, kus esineb loomulik nõudlus ning toimib vaba konkurents. Riiklike regulatsioonidega tekitatud ning dotatsioonidega toetatud nõudlus ei ole pikas perspektiivis jätkusuutlik ning on seetõttu erakapitalile mitteatraktiivne.

Aastaruande valmimise hetkeks on maailma räsimas koroonaviirus, mille mõju tulevikule on tõenäoliselt suurem kui me arvata oskame. Kriisi poolt saavad testitud nii regulatsioonid, majandussektorid kui ühiskonna väärtushinnangud. 2019. aasta järel siseneb Viru Keemia Grupp sellisesse muutuvasse maailma tugevamana kui kunagi varem. Meie töötajate ja aktsionäride poolt kantud väärtused – avatus, pühendumus, areng – on tugevaks vundamendiks ebakindlal ajal.

Ahti Asmann
Viru Keemia Grupi juhatuse esimees

KONSOLIDEERIMISGRUPI TEGEVUSARUANNE

Kohtla-Järvel asuv Viru Keemia Grupp AS (VKG) on erakapitalil põhinev Eesti suurim põlevkiviõli tootja, kes jätkab uhkusega 1924. aastal alguse saanud Eesti põlevkivi väärimise traditsiooni. Erakapitalil põhineb ettevõtte alates aastast 1997 läbi RAS Kiviter erastamise.

Meid iseloomustab avatus, pühendumus oma tegevusele ning pidev areng. Usume, et iga samm ja tegevus peavad looma suuremat väärtust kõigile – nii meie inimestele, partneritele ja klientidele kui ka kohalikule kogukonnale.

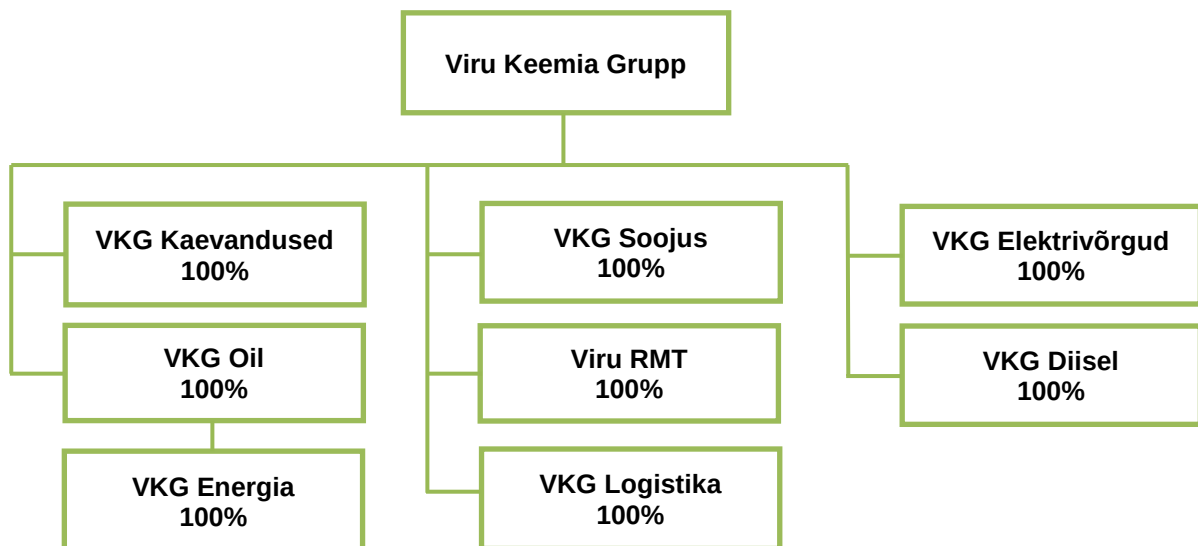
Põlevkivi kui õlitootmise peamise sisendi maksimaalseks väärimiseks oleme lisaks põhitegevusele tegevad ka järgmistes valdkondades:

- põlevkivi kaevandamine;
- põlevkivi peenkemikaalide tootmine ja müük;
- soojuse ja elektrienergia tootmine, jaotamine ja müük;
- elektriseadmestike ja -võrkude projekteerimine, ehitus ja remont;
- tehnoloogiliste seadmete valmistamine, montaaž, remont ja hooldus.

VKG 2019. aasta olulisimad saavutused olid kõigi aegade tootmisrekordi püstitamine tänu Petroter tehaste tootlikkuse tõusule ja ettevõtte jätkusuutlikkuse tagamine tänu Uus-Kiviõli kaeveloa omandamisele.

KONSOLIDEERIMISGRUPI STRUKTUUR

Seisuga 31.12.2019 oli VKG juriidiline struktuur järgmine:

2019. aasta jooksul Kontserni juriidilises struktuuris muudatusi ei toimunud.

2019. AASTA OLULISEMAD SÜNDMUSED

- **Jaauar** – Tartus toimus 54. korda traditsiooniline viie kooli võistlus, kus VKG toetusel osalesid lisaks Lõuna-Eesti parimatele gümnasistidele ka Kohtla-Järve ja Jõhvi koolide parimad õpilased
- **Veebruar** – Eesti Inseneride Liit ja Ettevõtluse Arendamise Sihtasutus (EAS) tunnustasid suurettevõtete kategoorias VKG-d auhinnaga Tark tööstur, mille pälvisime viimase aasta jooksul tehtud arengutega digitaliseerimise ja automatiseerimise valdkonnas
- **Märts** – algatati eelrafineerimistehase tasuvusuuring koostöös Eesti Energia AS-iga
- **Aprill** – tööhutusele pühendatud kuu, mille käigus toimus tööhutusele pühendatud foto- ja videokonkurss „Tööhutus ennekõike!“ ja laste joonistusvõistlus „Tööhutus on IN“
- **Mai** – Vastutustundliku Ettevõtluse Foorum tunnustas VKG-d esmakordselt vastutustundliku ettevõtte hõbemärgisega
- **Juuni** – toimus VKG Energia ja Kohtla-Järve päästekomando ühine tulekahjuõppus, mis oli suunatud töötajate teadlikkuse ja tööhutuskultuuri tõstmisele
- **Juuli** – saavutati kokkulepe Enefit Kaevandus AS-iga Uus-Kiviõli kaeveldoa jagamise osas
- **August** – VKG allkirjastas AS SEB Pank, Luminor Bank AS ja OP Corporate Bank plc Eesti filiaaliga laenude refinantseerimiskokkuleppe, millega kindlustati finantseering järgmiseks viieks aastaks
- **September** – elektrisüsteemihaldur Elering AS ja Ida-Virumaal tegutsev jaotusvõrguettevõtte VKG Elektrivõrgud sõlmisid lepingu võrkude ühiseks planeerimiseks ja optimeerimiseks
- **Oktoober** – Liimalas toimus VKG keskkonnapäev pealkirjaga „Põlevkivisektor kliimapoliitika muutustes“
- **November** – VKG Soojus lõpetas 2 aastat kestnud ja 4,4 miljonit eurot maksnud Ahtme ja Jõhvi soojustrasside renoveerimisprojekti
- **Detsember** – põlevkiviõlitehas Petroter I tähistas 10. aastapäeva

VÄLISKESKKONNA MÕJU

VKG majandustulemused on suuresti sõltuvad väliskeskkonna mõjudest ja seda kolmes valdkonnas:

- Põlevkiviõli kui VKG peamine toode konkureerib teiste kütuseliikidega globaalselt avatud tooraine turul, kus hinnad on volatiilsed ja Kontsernil puudub võime neid mõjutada.
- Põlevkivi ressursi kui VKG peamise tootmissisendi kättesaadavus sõltub poliitilistest otsustest.
- Regulaatiivne keskkond nii globaalsel, Euroopa Liidu kui ka siseriiklikul tasandil läbi erinevate keskkonnadirektiivide ja –eeskirjade mõjutab VKG tegevust olulisel määral.

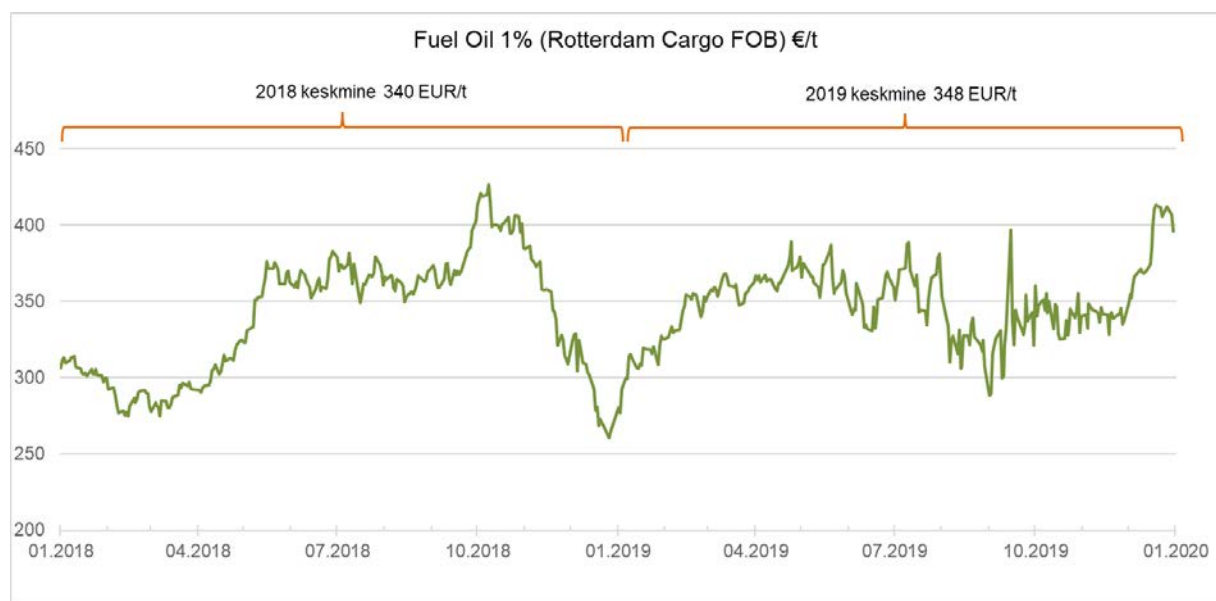
Majanduskeskkond

2019. aastal oli üldine majanduskeskkond VKG hinnangul jätkuvalt soodne ja seda vaatamata oodatust väiksemale globaalsele majanduskasvule. Kuigi aasta algul ootas Maailmapank majanduse kasvumääraks 2,9%, siis tegelik 2019. aasta tulem piirdus erinevate kaubanduspingete tõttu 2,4% kasvuga. See on madalaim tase pärast globaalset finantskriisi. 2020. aastaks prognoosis Maailmapank majanduskasvu tagasihoidlikku paranemist tasemele 2,5% aastas, aga arvestades märtsis eskaleerinud viirusepuhangut, saab tõenäoliselt käesolev aasta olema oluliselt nõrgem.

Eesti majandus jätkas 2019. aastal kasvamist soliidses tempos. Statistikaameti andmetel suurenes Eesti sisemajanduse koguprodukt (SKP) 4,3%, ületades kolmandat aastat järjest 4% taset ja ka globaalset majanduskasvu. Ettevõtjatele suurimat muret tekitav keskmine brutokuupalk kasvas 2019. aastal 7,4% võrra (2018. aastal 7,3%), aga kuna samal ajal suudeti kasvatada tootlikkust hõivatu kohta 3%, siis võib taolist palgakasvu pidada põhjendatuks. Arvestades aruande koostamise hetkel valitsevat eriolukorda, siis 2020. aastal on tõenäoliselt Eestis oodata nii SKP kui ka keskmise brutopalka langust.

Kuna suure enamuse VKG käibest moodustab õlide müük, siis Kontserni finantstulemusi mõjutab kõige enam just globaalsel õliturul toimuv. Heitlik makrokeskkond tingituna peamiselt USA-Hiina kaubandussõjast kandus edasi ka õliturgudele. OPEC+ riigid eesotsas Saudi Araabia ja Venemaaga üritasid küll täiendavate tootmiskokkulepetega hoida üleva hoida, kuid sellega kaasnev USA kildanafta mahtude kasv muudab antud ülesande järjest raskemaks. Konfliktid Lähis-Idas tõid kaasa täiendavat volatiilsust ja hindade hüppeid, kuid 2019. aasta keskmine Brent tasemel 64 \$/t oli siiski 11% võrra madalam kui aasta varem (72 \$/bbl).

VKG müüb enamus toodetud õlidest 1% väävlisisaldusega kütteõli hinna baasilt. Võrreldes Brent toornaftaga on 1% kütteõli turg vähemlikviidne, mistõttu kütteõli hind võib turu pakkumise ja nõudluse vahekorra tõttu liikuda Brentist erinevalt. Kuna VKG kulud on eurodes, siis lisaks mõjutab ettevõtte tulemusi ka dollari kurss. Seega iseloomustab Kontserni tulemusi kõige paremini alltoodud kütteõli hinnakurv.

Allikas: OMJ

Nagu eeltoodud graafikust näha võib, siis erinevalt Brentist oli 1% kütteõli keskmine hind 2019. aastal 348 €/t ehk 2% kõrgem kui 2018. aastal. Selle põhjuseks oli ühelt poolt USA dollari tugevnemine ja teiselt poolt IMO 2020 merekütuste direktiiv, mille rakendumine 1. jaanuaril 2020 tõi kaasa 1% kütteõli nõudluse ja hinna kasvu juba 2019. aasta neljandas kvartalis.

Põlevkivi ressursi kättesaadavus

Põlevkivi ressursi kättesaadavust hindab VKG nii lühiajalises plaanis ehk varustatus täna kui ka pikaajalises plaanis ehk varustatus tulevikus.

Varustatus täna - VKG põlevkivi vajadus kõiki õlitootmisvõimsusi arvestades on kokku 4,1 miljonit tonni geoloogilist varu aastas (s.o. 5,1 miljonit tonni kaubakivi aastas). Kuigi põlevkiviresurssi on Eestis piisavalt ning valdavalt suudavad põlevkivi tarbivad ettevõtted oma toorme vajaduse ise tagada, siis erandiks on VKG, kelle tootmisvõimsuste ümbertöötlemise võime ületab juba aastaid ettevõttele eraldatud kaevelubade maksimaalset määra.

VKG-le väljastatud kaeveload võimaldavad Ojamaa kaevanduses kaevandada 2,77 miljonit tonni geoloogilist varu, millest on võimalik toota ligikaudu 3,5 miljonit tonni kaubakivi. Juhul kui eelneva 7 aasta jooksul on teised turuosalisel jätnud endale lubatud mahu täies ulatuses kaevandamata ning tingimusel, et üldine põlevkivi kaevandamine jääb Eestis maksimaalselt 20 miljoni tonni geoloogilise varu piiridesse, on VKG-l võimalik „tagantjärele kaevandamise mehhanismi“ kaudu suurendada oma põlevkivi toodangut kuni 3,5 miljoni tonni geoloogilise varuni (4,35 miljoni tonni kaubakivi). Arvestades, et Eesti tänane maksimaalne aastane põlevkivi tarbimise võimekus piirdub 15 miljoni tonniga ja et kõigil teistel tarbijatel on kaeveload oluliselt suuremad kui ressursi vajadus, siis VKG hinnangul on tegemist diskrimineeriva seadusega, mis on ajale jalgu jäänud ja vajab kiiremas korras parandamist.

Isegi „tagantjärele kaevandamise mehhanismi“ kasutades on VKG põlevkivi puudujääk jätkuvalt 0,7 miljonit tonni geoloogilist varu aastas (0,9 miljonit tonni kaubakivi). Hetkel kaetakse seda ostudega Kiviõli Keemiatööstuse OÜ-lt ning Enefit Kaevandused AS-ilt, aga kuna reaalne konkurentsiolekord põlevkiviturul puudub, siis ei saa VKG käsitleda antud lahendusi pikaajaliselt stabiilsetena. Antud lepingute lõpetamine tähendaks tootmisvõimsuste osalist sulgemist.

Varustatus tulevikus - VKG Ojamaa kaevanduses on 2019. aasta lõpu seisuga geoloogilise varu jääk 52 miljonit tonni. Arvestades erinevaid piiranguid, laiendusi ja VKG saavutatud kaevemahtusid, siis katab Ojamaa kaevandus VKG ressursivajadust orienteeruvalt 2030. aasta lõpuni. Kuna kaevelubadega seotud protsessid on mahukad ja aeganõudvad, siis VKG on juba aastaid tegelenud lahenduste otsimisega pikaajalise varustuskindluse tagamiseks.

2019. aasta oli selles osas VKG jaoks märgilise tähendusega, kuna aastate pikkuse vaidluse järel õnnestus Enefit Kaevandused AS-iga kokku leppida Uus-Kiviõli kaevevälja jagamises. 2019. aasta augustis VKG-le eraldatud kaeveluba kolmandikule Uus-Kiviõli kaeveväljast kindlustab Kontsernile ressursiga tagatuse täiendavaks 15-20 aastaks. Keskkonna säästust lähtuvalt oli tegemist ainuõige lahendusega, kuna antud kaeveväljad on VKG Kohtla-Järvel asuvate põlevkivi ümbertöötlemisvõimsuste suhtes logistiliselt parimas asukohas ning võimaldavad maksimaalselt ära kasutada olemasolevat infrastruktuuri. Ojamaa kaevanduse juures asuv põlevkivi rikastusvabrik suudab tagada ka uutelt kaeveväljadelt saadava toodangu töötlemise ning puudub vajadus täiendavateks maapealseteks ehitustöödeks ja looduse häiringuteks.

Regulatiivne keskkond

Käesoleval ajal on nii Euroopa Liidu (EL) ja Eesti kui ka kogu maailma keskkonnapoliitika seadusraamistikus toimumas mitmeid suuri muudatusi, mis avaldavad mõju VKG konkurentsivõimele. Olulisemad VKG tegevust suunavad seadusandliku keskkonna arengud on alljärgnevad:

Euroopa roheline kokkulepe (ERK) – EL liikmesriigid, s.h. Eesti valitsus, avaldasid 2019. aasta oktoobris toetust Euroopa pikaajalisele strateegilisele visioonile, mis seab eesmärgiks saavutada 2050. aastaks kliimanetraalsus kõigis Euroopa Liidu riikides. 2019. aasta detsembris vormistas Euroopa Komisjon selle Euroopa roheliseks kokkuleppeks. ERK sisaldab poliitilisi, majanduslikke ja sotsiaalvaldkondi selleks, et edendada ressurside tõhusat kasutamist, liikudes puhta ringmajanduse suunas, taastada bioloogiline mitmekesisus ja vähendada saastet. ERK on aluseks EL-i Kliimaseadusele ja kujundatavale Tööstuspoliitika raamistikule. Uue poliitilise suuna raamdokumendid on Euroopa Liidul kavas kujundada ja vastu võtta lähiaastatel.

Lähtuvalt ERK-st kinnitas Vabariigi Valitsus 19. detsembril Eesti energia ja kliimakava aastani 2030 (REKK 2030) ja esitas selle Euroopa Komisjonile. Uues REKK 2030-s on seatud 2030. aasta eesmärgiks vähendada emiteeritavaid kasvuhoonegaase 70% võrra 1990. aastaga võrreldes. Vastuvõetud eesmärk on oluliselt kõrgem kui enamusel liikmesriikidel, kelle eesmärk piirub 50%-lise vähendamisega, ja ületab EL-i kliimanetraalsuse raamistiku uusi seatavaid eesmärke. Sellega kaasnevalt kiirendas Vabariigi Valitsus Eesti traditsioonilise põlevkivitööstus konkurentsivõime vähendamist ennaktempos.

Kasvuhoonegaaside (KHG) kauplemissüsteem – see on EL-i kliimapolitiika nurgakivi, mis suunab Euroopa tööstuse, elektrijaamade ja lennuliikluse KHG heidet piiramise ja kauplemise süsteemile põhinedes. Sisuliselt on tegemist tööriistaga, millega saavutada Euroopa rohelises kokkuleppes seatud eesmärke.

EL-i KHG kauplemissüsteemi valuutaks on EUA (*European Union Allowance*), mis lubab käitisel õhku paisata ühe tonni CO₂. Tasuta EUA-sid ehk kvote saavad need ettevõtted, kelle konkurentsivõime kannataks võrreldes kolmandate riikide ettevõtetega, kus taolist keskkonnamaksu ei ole. Sellega välditakse süsinikuleket ehk käitiste viimist EL-ist kolmandatesse riikidesse, mis globaalset emissiooni kokkuvõttes ei väheneks. Need ettevõtted, kellele heitkoguse ühikuid tasuta ei eraldata või kelle KHG heide ületab tasuta eraldatud kvote, peavad puudujäägi kauplemisturul ostma või lülituma ümber tõhusamatele tehnoloogiatele, mis tooks kaasa heite vähenemise.

Süsteemi toimimist juhitakse ringluses olevate kvootide arvuga, mida iga-aastaselt vähendatakse, et tekitada ühiku hinnatõusu ja sellega kaasnevat emiteerimise langust. III kauplemisperioodil 2013-2020 vähendati süsteemis olevate ühikute arvu 1,74% aastas. Kuna sellele vaatamata tekkis finantskriisi järgselt kvootide ülejääk ja hinnad püsisid madalal, siis 2019. aasta jaanuarist rakendati täiendav Turu Stabiliseerimise Reservi (MSR) mehhanism eesmärgiga vähendada turul olevate kvootide arvu viie aastaga 24% võrra ja suunata need reservfondi. MSR mehhanismi tulemusena tõusis CO₂ kvoodi hind järsult 2018. aasta alguses olnud 8 €/t pealt aasta lõpuks 25 €/t, kus ta püsis ka kogu 2019. aasta.

Kuna Eesti põlevkiviõli tootmine on võrdsustatud EL-i rafineerimis-sektori kütuste tootmisega, mis kuulub süsinikulekke ohuga tööstuste nimistusse, siis ka põlevkiviõlitootmisele eraldatakse KHG kauplemissüsteemis tasuta kvote. Samuti eraldatakse tasuta kvote põlevkiviõli tootmise kõrvalproduktist uttegaasist toodetud soojusenergia tootmisele, kuid uttegaasist elektritootmisele tasuta kvote ei eraldata.

2019. aastal oli kogu VKG emissioonidest umbes 70% kaetud tasuta kvootidega. Kuna puudujääv 30% tuli turult osta, siis kvootide järsk hinnatõus kahjustas oluliselt VKG konkurentsivõimet globaalsel merekütuste turul. Lisades värske Euroopa roheline kokkulepe ja tasuta CO₂ kvootide vähendamine kiirendatud tempos 2,2% aastas IV kauplemise perioodil aastatel 2021-2030, siis EL-i tootjate konkurentsivõime vähenemine ei peatu enne, kui KHG maksustamisest saab globaalne kokkulepe või EL-is asuvad tootjad on turult välja tõugatud.

IMO 2020 – Rahvusvaheline Mereorganisatsioon (IMO) võttis 2016 oktoobris vastu otsuse kehtestada alates 2020. aastast maailmameredel kasutatava merekütuse maksmaalseks väävlisisalduseks 0,5% senise 3,5% asemel. Antud regulatsioon mõjutab otseselt laevnike ja nafta rafineerijate tegevust. Esimesed peavad otsustama, kuidas oma laevad uue nõudega vastavusse viia ja teised, kuidas oma rafineerimistehased uue nõudlusega vastavusse viia.

Kuna VKG põlevkiviõli kasutatakse peamiselt komponendina merekütuste segudes, siis omab antud regulatsioon otsest mõju ka VKG majandustegevusele. Kui esialgu oli üleval oht, et IMO 2020 tulemusena võib nõudlus VKG õlide järele langeda, sest põlevkiviõli kasutati just raskete merekütuste teatud omaduste parandamiseks, siis 2019. aastal selgus vastupidine. Kuna VKG õlide keskmine väävlisisaldus 0,7% on väga lähedal uuele regulatsiooni tasemele, siis saab teda segada puhaste aga kallite kütustega, et lõpptoote hinda laevnike jaoks soodsamaks muuta. Kokkuvõtteks on IMO 2020 mõju VKG-le üle ootuste positiivne, kuna sellega kaasnevalt paranes nii 1%-lise kütteõli hind Brenti suhtes kui ka põlevkiviõli hind 1%-lise kütteõli suhtes.

Keskkonnakasutuse väliskulude hindamine – Keskkonnaministeerium alustas 2016. aastal keskkonnale olulist mõju omavate sektorite (s.h. põlevkivitööstuse) väliskulu hindamise metoodika välja töötamisega. Väliskulude hindamise ehk välismõjude rahalise väärtuse väljaselgitamise metoodika eesmärk on rakendusplaani alusel kehtestada 2016. aastast alates külmutatud saastetasude uued tasumäärad.

2019. aasta lõpus valmis uuring „Eesti keskkonnakasutuse välismõjude rahasse hindamine“. Töö valmis kahes etapis:

- I etapi eesmärk oli Eestis oluliste keskkonnakasutuse vormide keskkonnamõjude väljatoomine ja kirjeldamine. Lisaks tehti töö käigus ettepanekud väljatoodud keskkonnamõjude ulatuse ja intensiivsuse hindamiseks kasutatavate metoodikate kohta. Hinnati töösse kaasatud keskkonnakasutuse vormide olulisust, mille alusel valiti välja II etapi fookuses olevad prioriteetsed valdkonnad.
- II etapi eesmärk oli välja tuua, milliseid kulusid tuleb kanda selleks, et vähendada töösse kaasatud valdkondade keskkonnakasutuse mõjusid ning milliseid kulusid need mõjud ühiskonnale kaasa toovad. Iga valdkonna keskkonnamõju hindamiseks valiti välja konkreetne metoodika ning selle alusel arvutati vastava keskkonnakasutuse vormi välismõju rahaline väärtus.

Keskkonnakasutuse välismõjude hindamise tulemusel esitab Keskkonnaministeerium 2020. aastal Vabariigi Valitsusele analüüsi ja ettepanekud keskkonnatasude süsteemi uuendamiseks ja suunamiseks piirkondadesse, mida enim kahjustab loodusvarade kasutuselevõttuga kaasnev negatiivne keskkonnamõju. Sellega kaasnevalt hinnatakse 2020. aasta jooksul ümber saastetasude määrad, mis omab otsest mõju VKG kulubaasile.

ÄRITEGEVUS

2019. aasta peamisteks märksõnadeks olid IMO 2020 tingitud soodsad turuarengud, Uus-Kiivõli kaeveleoga tagatud pikaajaline ressursikindlus ja Euroopa rohelise kokkuleppe ähvardav mõju põlevkiviõlitööstusele. Tootmise poolelt suutsime taaskord uuendada nii õlide kui ka elektri tootmisrekordeid ja seda väiksema arvu töötajatega. Kontserni tegevust iseloomustavad põhinäitajad on toodud allolevas tabelis:

Võtmenäitajad	Ühik	2017	2018	2019
Keskmine Brent toorõli hind	\$/bbl	54	72	64
Keskmine 1% kütteõli hind	€/t	274	340	348
Põlevkivi toodang	tuh tonni	4 104	4 354	4 370
Põlevkivi töötlemine	tuh tonni	4 325	4 758	5 021
Põlevkiviõlitoodete toodang	tuh tonni	551	623	659
Elektri tootmine	GWh	416	466	474
Soojusenergia väljastamine	GWh	451	453	451
Keskmine töötajate arv	number	1 763	1 767	1 792
Müügi käive	tuh €	161 282	208 924	256 763
Ärikasum	tuh €	4 014	34 370	43 047
Puhaskasum	tuh €	-5 762	26 909	35 736
Investeeringud	tuh €	25 578	27 181	30 179
Bilansimaht	tuh €	554 917	722 348	718 800
Omakapital	tuh €	303 451	510 805	517 940
Neto laenukohustused	tuh €	163 667	107 648	46 207
Omakapitali tase	%	55%	71%	72%
Puhaskasumi marginaal	%	-4%	13%	14%

Kontserni 2019. aasta konsolideeritud müügitulu kasvas 23% võrreldes aasta varasemaga. Käibe kasv oli tingitud nii suurenenud toodangust (põlevkiviõlitoodete maht +6%, elektritoodang +2%) kui ka naftatoodete maailmaturu hindade kasvust (kütteõli keskmine hind +2%). Soodsad turutingimused suudeti eduka töö tulemusena pöörata 35,7 miljoni euro suuruseks puhaskasumiks, mis on 33% rohkem kui eelmisel aastal.

Kontserni põhitegevus jaguneb kolmeks suuremaks etapiks, protsessi ahelas vastavalt põlevkivi kaevandamine, põlevkiviõli tootmine ja sooja, auru ning elektri tootmine. Lisaks kuulub Kontserni kaks infrastruktuuri ettevõtet, kelle tegevus kuulub Konkurentsiameti regulatsiooni alla.

Põlevkivi kaevandamine – VKG Kaevandused OÜ

2019. aastal hoidis VKG kaubakivi toodangu mahu 4,37 miljoni tonnini tasemel (2018. aastal 4,35 miljonit tonni), mis on maksimaalne lubatud tootmismahut Ojamaa kaevandusest. Efektivsem töökorraldus võimaldas sama tulemuse saada 2,4% väiksema töötajate arvuga. Kaevandatud kivist umbes 30% oli tükikivi (läbimõõduga 25-125 mm), mida kasutavad Kiviter tehnoloogial baseeruvad õlitehased ja 70% peenkivi (0-25 mm), mida kasutavad Petroter tehased. Vaatamata rekordilisele põlevkivi tootmisele jäi VKG kaevandamismahut 650 tuhande tonni võrra väiksemaks Kontserni ümbertöötlemismahust. Puudu jäänud kivi osteti Kiviõli Keemiatööstusest ja Enefit Kaevandustest või kaeti laovarude arvelt.

Põlevkiviõli tootmine – VKG Oil AS

2019. aastal töötas VKG Oil stabiilses režiimis, kus terve aasta olid töös Petroterid I, II ja III ning Kiviter seadmed GGJ-4, GGJ-5 ja 1000t GG. Tänu 1000t GG pikemale tööajale ja Petroter tehaste efektiivsuse jätkuvalle paranemisele töödeldi 2019. aastal ümber 5,02 miljonit tonni kaubapõlevkivi (+6% võrreldes 2018. aastaga), millest saadi 659 tuhat tonni realiseeritavaid põlevkiviõlitooteid (+6%).

2020. aastal on oodata tootmismahude langemist. Koroonaviiruse pandeemia on pidurdanud maailma majanduse toimimist sedavõrd, et globaalne kütuste tarbimine on langenud pea kolmandiku võrra. Sellega kaasnevalt on kütuste turuhinnad langenud tasemele, kus kasumlikult tootmine on võimatu. Esimese sammuna seisati 2020. aasta märtsis 1000t GG, mis töötas Eesti Energiast ostetaval kallil põlevkivil. Kas ja kui palju täiendavaid tootmisvõimsusi tuleb aasta jooksul seisma panna, sõltub kriisi arengust.

Sooja, auru ning elektri tootmine – VKG Energia OÜ

Õlitootmise protsessi tulemusena tekkinud põlevkivi gaasid, mis ei kondenseeru õlideks, kasutatakse ära sooja, auru ja elektri tootmiseks. Soojusenergiat edastatakse kohaliku keskküttevõrku, auru müüakse naabruses asuvatele tootmisettevõtetele ja enamus elektritoodangust tarbitakse ära Kontserni ettevõtete poolt. Lisaks kasutame põlevkivi gaase ka lubjatehases, mille toodangut tarbivad meie enda väävlipüüdjad heitgaaside puhastamiseks. Selline tootmisahel tagab põlevkivis sisalduva energia maksimaalselt efektiivse ja keskkonnasõbraliku kasutuse.

2019. aastal väljastas VKG Energia 451 GWh soojusenergiat, mis on võrreldaval tasemel aasta varasemaga. Aasta keskmisest soojemat ilma kompenseerisid täiendavad kliendid oma tarbimisega. Elektri toodang samas kasvas 474 GWh-ni ehk 2%, mis on tingitud põlevkiviõlide toodangu kasvust. Selle tulemusega on VKG jätkuvalt suuruselt teine elektritootja Eestis.

OLULISEMAD FINANTSNÄITAJAD

Ekspordi osakaal Kontserni netokäibest 2019. aastal oli 79%, 2018. aasta vastav näitaja oli 73% ja 2017. aastal 71%.

Toodangu ja teenuste müügi jaotus olulisemate gruppide lõikes:

Tootegrupp	2017	2018	2019
Põlevkiviõlid	73%	79%	84%
Soojus- ja elektrienergia müük ja jaotamine	20%	17%	14%
Muud tooted ja teenused	7%	4%	2%

Põlevkiviõlide osakaalu kasv on tingitud nende tootmismahu ja müügihinna kasvu koosmõjust.

Kontserni majandustegevust iseloomustavad järgmised suhtarvud:

Suhtarv	2017	2018	2019
Käibe puhaskasum (puhaskasum/müügitulu)	-3,6%	12,9%	13,9%
Koguvara puhaskasum (ROA) (puhaskasum/keskmine koguvara)	-1,0%	4,2%	5,0%
Omakapitali puhaskasum (ROE) (puhaskasum/keskmine omakapital)	-1,9%	6,6%	6,9%

Kontserni finantsseisundit iseloomustavad suhtarvud:

Suhtarv	2017	2018	2019
Võlakordaja (kohustused/ koguvara)	0,45	0,29	0,28
Maksevõime tase (käibevara/lühiajalised kohustused)	1,51	0,63	1,95

Maksevõime madal tase 2018. aastal oli tingitud laenulepingute tähtajast 31.12.2019, mille tõttu klassifitseerusid nad 31.12.2018 seisuga täissummas lühiajalisteks. Peale uue lepingu sõlmimist 2019. aastal kajastub laenu pikaajaline osa taas pikaajalistes kohustustes.

ARENDUS

2019. aastal keskenduti arendustegevuses eelkõige põlevkiviõlitoodete väärtuse suurendamisele ja tootmisega kaasneva jalajälje vähendamisele. Projektide valiku kriteeriumiks oli tootmise väärtusahela pikendamine, toodete kvaliteedi ja väärtuse kasvatamine samal ajal Kontserni keskkonnajalajälge vähendades.

Suurimaks projektiks oli koostöös Eesti Energiaga käivitatud põlevkiviõli eelrafinerimistehase arendamine. Projekti eesmärgiks on vääridada kogu Eestis toodetav põlevkiviõli madala väävlisisaldusega laevakütusteks ja/või rafineerimistehastele sobivaks tooraineks. Tehase töötlemisvõimsuseks on planeeritud 1,6 mln tonni põlevkiviõli aastas, millest VKG osaks oleks 0,7 mln tonni aastas. 2019. aastal teostati VKG põlevkiviõliga vesiniktöötamise piloottestid UOP laboris Chicagos, mille tulemusel saadi kinnitus, et põlevkiviõlist on võimalik toota soovitud spetsifikatsioonile vastavaid kõrgema väärtusega tooteid. Lisaks valiti eelrafinerimistehase eelprojekteerimise teostajaks KT – Kinetics Technology SpA (Itaalia), kes alustas tehase eelprojekti koostamist. Projekti esimese etapi tööd peaks lõppema 2020. aasta teises kvartalis.

Toodete väärtuse kasvatamise vallas uuriti ka kõrgema kvaliteediga koksi tootmise ja põlevkivibensiini väävlisisalduse vähendamise võimalusi.

Edukaimaks tootmises käivitatud projektiks oli poolkoksigaasi jahutamise rakendus, mis võimaldab suvisel perioodil eraldada poolkoksigaasist rohkem gaasbensiini ja suurendada seeläbi põlevkivibensiini toodangut. Positiivse mõjuna kaasneb antud projektiga ka VKG Kontserni CO₂ jalajälje vähenemine.

Teine CO₂ heitmete vähendamisest ajendatud projekt on poolkoksigaasi väärtustamine. Selle käigus uuriti gaasist maksimaalse koguse gaasbensiini eraldamist läbi komprimeerimise ja jahutamise ning ülejäänud lahjast gaasist väärtuslikemate kemikaalide sünteesimist. Tänaasest energeetilisest rakendusest erinev kasutusala võimaldab siduda gaasis leiduv süsinik kasulikkude tootesse.

Kolmas märkimist vääriv roheprojekt on biopolüoolide tootmise võimaluste uurimine koostöös partneritega. VKG-l on võimalik selleks kasutada olemasolevat kemikaalide tootmise seadme parki. Antud projektiga liigutakse lähiajal proovitootmise etappi, mille järel kaalutakse tööstusliku tootmise algatamist.

2020. aasta arendustegevus keskendub järgmistele teemadele:

- Põlevkiviõlitoodete väärtuse suurendamine – põlevkiviõlitoodete valdkonnas jätkub esimesel poolaastal eelrafineerimistehase eelprojekti koostamine. Seejärel tuleb otsustada projekti järgmise etapi algatamine, mis tähendaks põhiprojekti koostamist.
- Olemasoleva tootmise keskkonnajalajälje vähendamine – siia alla kuuluvad põlevkiviõli tootmise kõrvalproduktide väärimine ja taaskasutamine, seal hulgas jätkuvad tegevused poolkoksigaasi väärimiseks. Lisaks on analüüsimisel tahkete kõrvalproduktide taaskasutamise suurendamise võimalused.
- Uute ärisuundade arendamine – üheks uueks võimalikuks ärisuunaks on taastuveneergetika, kus VKG on algatamas projekte osalemiseks planeeritavatel taastuveneergetika oksjonitel. Euroopa Liidu roheleppes valguses on algatatud tegevused leidsid kliimanetraalsust toetavaid äriprojekte.

Täielik arendustööde nimekiri on oluliselt pikem ning sisaldab nii tehnoloogia müügi komponente, peenkeemia arendamist kui ka mitmeid uusi IT-lahendusi.

INVESTEERINGUD

Euroopa Rohelisest kokkuleppes tingituna sisenes põlevkiviõlitööstust 2019. aastal etappi, kus iga investeering, mis eeldab pikemat tasuvust kui 3-5 aastat, peab olema väga põhjalikult kaalutud. Sellega kaasnevalt vaatas VKG üle lähituleviku investeerimisstrateegia ja võttis eesmärgiks kärpida seniseid investeerimismahtusid pea kolmandiku võrra.

2019. aasta investeeringud ulatusid 30,2 miljoni euroni (2018. aastal 27,2 miljonit eurot):

- **Töökindlusinvesteeringud** moodustasid sellest põhiosa, kokku 19 miljonit eurot, sh amortiseerunud kaevandusmasinate asendamine ja uuendamine VKG Kaevandustes 4,7 miljonit eurot, maa-alused läbindusinvesteeringud 4,4 miljonit eurot ja õlitehaste remontidega seotud investeeringud VKG Oilis 5,2 miljonit eurot.
- **Arendusinvesteeringud** ulatusid 6 miljoni euroni, millest suurima mahuga olid VKG Oili tsirkulatsiooniõlide puhastamise projekt ligi 3,1 miljoni euroga ja poolkoksigaasi jahutamine 1,5 miljonit eurot.
- **Keskkonna- ja tööohutusinvesteeringud** olid kokku 5 miljonit eurot, millest 3,3 miljonit eurot moodustas Jõhvi-Ahtme soojustrasside renoveerimine ja 1,2 miljonit eurot õlitööstuse lõhnaäiringute vähendamine.

2020. aasta oodatav investeeringute maht jääb alla 20 miljoni euro. Esikohal investeeringud töökindlusesse ja arendusse eesmärgiga parandada efektiivsust ja vähendada Kontserni keskkonna jalajälge.

FINANTSEERIMINE

2019. aasta augustis allkirjastas VKG kohalike SEB, Luminor ja OP pankadega uue sündikaatlaenulepingu summas 123 miljonit eurot, millega refinantseeriti senine sündikaatlaen samade pankadega ja maksti tagasi Euroopa Rekonstruktsiooni- ja Arengupangast võetud laen. Uus laenuleping on viieks aastaks ja tagab VKG-le rohkem vabadust erinevate projektide elluviimisel.

2019. aasta jooksul tagastas VKG pankadele laenude põhiosa kogusummas 24,5 miljonit eurot, mille tulemusena langes pangalaenude saldo aasta lõpuks 123 miljoni euroni ja

võlakohustuste osakaal bilansimahust 28%-ni. Aasta jooksul tehtud investeeringuid finantseeris VKG 95% ulatuses ettevõtte rahavoost ja 5% ulatuses uute liisinglepingutega. Ülevaate laenukohustuste arengust annab allolev tabel.

Laenukohustused (milj. €)	31.12.2017	31.12.2018	31.12.2019
Sündikaatlaen	163,2	126,3	117,3
EBRD laen	17,2	13,3	0
Allutatud laenud aktsionäridelt	13,4	13,4	13,4
Muud laenukohustused	3,2	4,9	6,2
KOKKU	197,0	157,9	136,9

KOHTUVAIDLUSED

Kontsernil on bilansipäeva seisuga menetluses tsiviilkohtu vaidlus Enefit Kaevandused AS-iga, mis on seotud 2013. aastal sõlmitud põlevkivi tarnelepinguga. Antud vaidluses nõuab ühelt poolt VKG diskrimineeriva põlevkivihinnavahe hüvitamist ja teiselt poolt Enefit Kaevandused AS kahju lepingu ennetähtaegse lõpetamise tõttu saamata jäänud tulu näol. Menetlus on Enefit Kaevandused AS taotlusel kuulutatud kohtu poolt kinniseks ja rohkem infot selle kohta edastada ei ole võimalik.

SOTSIAALNE VASTUTUS

Sotsiaalne vastutus ja jätkusuutlik tegetsemine

Kontserni strateegia on suunatud säästva arengu lühi- ja pikaajaliste ülesannete lahendamisele energiaturu ja ühiskonna huvide muutuste perioodil ning seda nii globaalsel kui ka piirkondlikul tasandil. Strateegilisel planeerimisel ja tööstusharu dokumentide kavandamisel ja väljatöötamisel võetakse arvesse riske ja võimalusi, mis on seotud kliimamuutustega ja madala süsinikuheitega energeetikale üleminekuga. Kontsern käsitleb oma säästvat arengut panusena ühiskonna arengusse, mis rahuldab tänapäeva vajadusi, seadmata ohtu tulevaste põlvkondade võimalusi rahuldada oma vajadusi.

Vastutustundliku tootjana järgib Kontsern loodusvarade kasutamisel ja rikastamisel ratsionaalset ja vastutustundlikku lähenemist. Viime ellu projekte, mis on seotud põlevkivi kaevandamise ja ümbertöötlemisega, tootmisvõimsuste keskkonnamõju vähendamise läbi moderniseerimise, aga ka tänapäevase, keskkonnasõbraliku tootmise rakendamisega. Kontserni üldine strateegia põhineb tootmise keskkonnasõbralikkuse, sotsiaalse vastutuse ja tööohutuse kõrgetel nõuetel.

VKG jaoks ei ole sotsiaalselt vastutustundlik käitumine ja ettevõtlus turunduslik käik, vaid oluline pikaajalise perspektiiviga investeering, mis ergutab piirkonna ja ühiskonna arengut.

Säästva arengu eesmärgid

Ettevõtte järgib järjekindlalt oma tegevuse, tootmise ja teenuste elluviimisel ja kavandamisel töötajatele, elanikkonnale ja ümbritsevale keskkonnale avaldatava mõju vähendamise põhimõtet.

<u>MAJANDUSVALDKOND</u>	• Töökohtade säilitamine ja loomine • Lisandväärtuse loomine • Kohaliku majanduse edendamine • Uuendusmeelsus ehk innovatsioon • Kontserni tütarettevõtete finantsstabiilsuse ja majandusliku püsivuse tagamine
<u>INNOVATSIOON</u>	• Kontserni strateegia tugineb uuendusmeelse arengu põhimõtetele. Sihipärane fookus: projektide elluviimiseks vajalikud tehnoloogiad ja selle saavutamist takistavate probleemide ületamine. Kontsern töötab süsteemselt välja ja juurutab eesrindlikke lahendusi, millest paljud on tööstusharus ainulaadsed. Tugeva IT-arendusmeeskonna olemasolu Kontsernis võimaldab integreerida tootmisülesanded ja laiaulatuslikud kogemused uuenduslike lahendustega kõikides Kontserni tegevusvaldkondades.
<u>SOTSIAALSFÄÄR</u>	• Seaduste järgimine • Inimõiguste järgimine • Positiivne ühiskondlik arvamus • Pidev toodangu kvaliteedi tõstmine • Püüd järgida turgude muutuvaid nõudmisi • Toodangu kohta usaldusväärse teabe jagamine • Kohaliku kogukonnaga avatud dialoogi edendamine • Hariduse, kultuuri ja spordi arengu toetamine • Töötajatele konkurentsivõimelise tasu ja sotsiaalse paketi tagamine • Personali arendamine ja väljaõpetamine, töötajate reservi moodustamine • Töötingimuste parendamine • Tõhusa ettevõttesisese kommunikatsiooni arendamine kõigi huvitatud pooltega
<u>KESKKONNAKAITSE VALDKOND</u>	• Ümbritseva keskkonna kaitse • Taaskasutatavate materjalide kasutamine • Energeetiliste ressursside säästmine • Jäätmete ümbertöötlemine • Turvaliste töötingimuste tagamine, töötajate ja Kontserni tegevuspiirkonnas elavate inimeste tervise kaitse • Tehnogeense keskkonnamõju vähendamine ja majandustegevuse ökoloogilise kahju ärahoidmine • Loodusvarade ratsionaalne kasutamine • Tootmise ohutuse ja keskkonnakaitse taseme tõstmine, traumade, õnnetusjuhtumite ja kutsehaiguste esinemise vähendamine • Looduskeskkonna ja inimeste elukeskkonna tehnogeense koormuse vähendamine ja soodsa olukorra toetamine • Võitlus kliimamuutuste vastu • Üleilmsete parimate tavade juurutamine keskkonnohutuse valdkonnas

Koostöö huvitatud osapooltega

Kontserni eesmärk on luua partnerlusel põhinevaid, pikaajalisi, viljakaid, usalduslikke ja vastastikku kasulikke suhteid huvitatud osalistega – aktsionäride, võimuorganite, töötajate, avalikkuse, tarnijate ja alltöövõtjate, tarbijate ja ettevõtjate kogukonnaga.

Avatuse, vastastikuse austuse ja vastutustundliku suhtluse põhimõtetel toimiv kommunikatsioonisüsteem võimaldab Kontserni tegevussuundi edasi arendada. Kontsern kasutab huvitatud osaliste esindajatega suhtlemiseks mitmesuguseid kommunikatsioonivorme ja -meetodeid sõltuvalt seatud eesmärgist ja tõhusamatest koostöövormidest.

Kontsern teeb koostööd põhiliste huvigruppidega mitmetel aktuaalsetel teemadel. Nende teemade sõnastamiseks analüüsitakse pidevalt kontsernisest ja -välist sotsiaalset keskkonda, võttes arvesse strateegilisi suundumusi ja huvigruppide eelistusi.

Tähtsamad põhimõtted koostööks huvitatud osapooltega

Ohutus – Töötajate ja tarbijate tervise kaitse ja ohutus hõlmab sellise toodangu tootmist/väljastamist, mis on ohutu ega kujuta endast lubamatut riski, põhjustades kasutamisel kahju. Kontsern kontrollib rangelt kõikide toodangu kvaliteeti reguleerivate normatiivsete nõuete täitmist. Kontsern hindab kavandatava toodangu elutsükli kõikides astmetes selle mõju tervisele ja ohutust, et teha kindlaks võimalused toodangut täiustada.

Info jagamine – Kontsern tagab tarbijatele ligipääsu täielikule, täpsele ja arusaadavale teabele, mis võimaldab neil teha informeeritud otsuseid vastavalt oma individuaalsetele soovidele. Toodangu tarnimise kohta sõlmitud lepingud on koostatud selges, täpses ja arusaadavas keeles, ei sisalda ebaõiglaseid lepingulisi kohustusi, annavad täpset ja piisavat teavet hinna, toodangu omaduste ja lepingu tingimuste kohta.

Andmekaitse – Kontsern tagab isikuandmete kaitse, kasutades klientide ja partnerite andmete kaitsmisel ja kogumisel usaldusväärseid ja kaitstud süsteeme. Teavet kogutakse ainult seaduslike vahenditega. Isikuandmete kogumine piirdub teabega, mis on vajalik toodete ja teenuste pakkumiseks või antakse vabatahtlikkuse alusel kliendi ja/või partneri nõusolekul. Tarbijatelt kogutud isikuandmete kaitse kindlustatakse tõhusate ohutuse tagamise vahendite abil.

Väärtuse loomine huvigruppide jaoks

Ühiskond	Vastutustundlik tootmine – keskkonna säilitamine
Aktsionärid	- Kontserni väärtuse pikaajaline kasv - Turustandarditele vastav dividenditootlus
Partnerid	Väga heade tootmis- ja ökoloogiliste omadustega põlevkiviõlitoodete hea kättesaadavus ja stabiilne varustatus
Töötajad	- Stabiilsed töökohad - Väärikas hüvitiste pakett - Sotsiaalne tugi - Mitmekesised võimalused erialaseks arenguks
Riik	- Energiaohutuse ja -sõltumatuse tagamine - Panus majandusarengusse - Maksud - Põlevkivivaldkonna tehnoloogiline arendamine
Kohalikud kogukonnad	- Panus Ida-Virumaa sotsiaalmajanduslikku stabiilsusesse - Kohalike tootjate ja tarnijate areng

	• Maksud • Töökohtade loomine, keskkonnakaitseprogrammid • Kohaliku kogukonna elukvaliteedi parandamine • Elanikkonna, eriti laste ja noorte sotsiaalse aktiivsuse kasvu soodustamine
--	--

Toetuspõhimõtted

VKG sotsiaalse vastutuse ja säästva arengu terviklik poliitika sai alguse 2009. aastal. Viru Keemia Grupp on Vastutustundliku Ettevõtluse Foorumi (VEF) liige aastast 2012 ning organisatsiooni üheks asutajaks. Liidu eesmärk on kontseptsiooni populariseerimine ja selle tutvustamine nii Eesti ettevõtluse seas kui ka riiklikul tasandil. Kontsern hoiab aktiivset positsiooni Ida-Virumaa regionaalarengus ning eriti Kohtla-Järve ja Jõhvi linnade kultuuri-, noorte-, spordi- ja haridusasutuste toetamisel. 2019. aastal panustasime enam kui 40 projekti ja neisse eraldatud kogusumma ületas 200 000 eurot. Teadustegevuseks ning erinevateks uuringuteks eraldati peaaegu 600 000 eurot.

Kontsernil on läbi aastate kujunenud terve rida huvitavaid ja vajalikke algatusi ning üritusi, mille korraldamisega tegeleme või kaasa lööme toetajana. Rohkem infot Kontserni tegevusest selles valdkonnas, toetusprogrammidest ning algatusest on Sotsiaalse vastutuse ja säästva arengu [aruandes](#) (koostatakse vastavalt maailma sotsiaalse vastutuse aruandlusstandardile GRI G3).

Võitlus korruptsiooniriskiga

Korruptsioonivastane võitlus on Kontsernis olnud alati tähtsal kohal. VKG on tuvastanud kolm olulisemat korruptsiooniriski koos nende maandamiseks kasutatavate meetoditega:

- **Altkäemaksu andmine Kontserni huvide saavutamiseks** – VKG on vastutustundlik ja läbipaistev ettevõtte, kus korruptsiooni ja altkäemaksude suhtes on kehtestatud nulltolerants.
- **Altkäemaksu võtmine hankijate ja koostööpartnerite valimisel** – Kontsernis on kehtestatud hankepoliitika, mille eesmärk on vältida kallutatud hankeid ja valida alati välja Kontserni jaoks soodsaim koostööpartner. Hankepoliitika täitmist jälgib sisekontroll regulaarsete seiretega.
- **Juhtivate töötajate huvide konflikt ettevõtte huvide esindamisel** – Kontsernis on välja töötatud majanduslike huvide aruande esitamise kord, mille raames juhtivad töötajad peavad raporteerima oma osalused ja seosed erinevates kontsernivälistes äriühingutes. Juhatuse liikmetel on keelatud osutada konkurentsi igas VKG tegevusvaldkonnas, kui nõukogu ei ole selleks andnud eelnevat kirjalikku nõusolekut.

Kontsernis toimib spetsiaalne konfidentsiaalne kanal (vihi@vkg.ee), mille kaudu saab iga töötaja või kolmas isik teada anda Kontserni tegevusega seotud rikkumistest, olgu tegemist korporatiivse juhtimise, ärieetika, inimõiguste järgimise, töökorralduse, ohutuse, töökaitse, toodangu ja teenuste kvaliteedi või muude korruptiivse iseloomuga küsimustega.

KESKKONNATEGEVUS

VKG väärtustab oma keskkonnapoliitika kujundamisel sotsiaalset vastutust ning mõistab, et jätkusuutliku arengu eelduseks on keskkonnamõjude ohjamine. Välja on töötatud terviklik ja süsteemne lähenemine keskkonnaküsimustele, mis on kooskõlas nii Euroopa Liidu ja Eesti õigusaktide kui ka Parima Võimaliku Tehnika (PVT) raamdokumentidest tulenevate keskkonnanõuetega. Kõik VKG tootmisüksused vastavad kõigile keskkonnanõuetele, kuid vaatamata sellele otsitakse pidevalt uusi võimalusi protsesside optimeerimiseks ning

tootmistegevuse jalajälje vähendamiseks. VKG puhul on eesmärgiks põlevkivi maksimaalne väärindamine ehk ressursi potentsiaali täielik ärakasutamine, millega kaasneb väikseim keskkonnamõju töödeldud põlevkivi ühiku kohta.

2019. aastal olid Kontserni keskkonnajalajälje vähendamisel peamised tegevusvaldkonnad järgmised:

- **Lõhnaainete emissioon** – Eesti suurima põlevkiviõlitootjana mõjutab meie tegevus ümbritsevat keskkonda ja kohalikku kogukonda. Pingutame selle nimel, et minimeerida tootmise keskkonna mõjusid. 2019. aastal jätkati eelmisel aastal alustatud lõhnaaine vähendamise programmiga, mis kinnitati 2018. aastal Keskkonnaameti poolt. Tegevuskava meetmete rakendamise tulemusena investeeriti enam kui 1,2 miljonit eurot. 2020. aastal jätkame planeerituga ning lisaks teostame lõhnaainete inventuuri. Meetmete ja investeeringute tulemusena väheneb VKG tootmisterritooriumilt tulenev lõhnaemissioon 12% võrra võrreldes esialgse fooniga ja paraneb veelgi õhukvaliteet Kohtla-Järvel.
- **Kasvuhoonegaasid** – 2019. aastal oli üheks olulisemaks teemaks süsiniku jalajälje meetodika väljatöötamine, mille raames otsitakse võimalusi vähendada põlevkiviõli tootmise keskkonnajalajälge. Süsinikdioksiidi emissioonid ja tasuta eraldatavad kvoodid mõjutavad Kontserni majandustegevust oluliselt. Kontsern jätkab süsinikuheite vähendamisele suunatud arendustegevust ka 2020. aastal.
- **Rikastatud lubjakivi killustik** – ringlusmajanduse põhimõtete rakendamine on oluline prioriteet, mis tagab ressursside efektiivseima kasutamise. Põlevkivi kaevandamisel tekkiv rikastatud lubjakivi killustik on kõrvalsaadus, mida „Põlevkivi kasutamise riikliku arengukava 2016-2030“ alusel peab maksimaalselt ära kasutatama ja mitte ladestatama. 2019. aastal suunas VKG Kaevandused taaskasutamisele 88% ehk üle 2 miljoni tonni Ojamaa kaevanduses tekkivast rikastatud lubjakivi killustikust. Suurem osa sellest müüdi kontsernivälistele ettevõtetele ja seda teede ehitamiseks ning tuulikute aluste rajamiseks.
- **VKG Soojus** – 2019. aastal viidi eduka lõpuni Jõhvi ja Ahtme piirkonna soojustrasside renoveerimise projekt kogumaksumusega 4,4 miljonit eurot. Kahe aasta jooksul vahetati välja 10 kilomeetrit 1960. aastate lõpus paigaldatud torustikku ja asendati tänapäevaste eelisooleeritud soojustorudega. Lisaks soojuskadude vähenemisega kaasneva keskkonnajalajälje vähenemisele paraneb ka soojustorustiku töökindlus ning tarbijate rahulolu läbi stabiilse ja kvaliteetse teenuse. Keskkonna Investeeringute Keskus toetas projekti 33% ulatuses.
- **Keskkonnapäev** - keskkonnapäeva „Põlevkivisektor ja kliimapoliitika muutustes“ eesmärgiks oli mõtestada karmistuv kliimapoliitika mõju ühiskonnale tervikuna ja põlevkivikeemia ning õlitootjatele seal hulgas.

2019. aastal investeeriti keskkonnamõtjude vähendamisse kokku üle 9,3 miljoni euro, sellest otseinvesteeringutena 5 miljonit eurot ning tehnoloogilistesse protsessidesse, mis vähendavad keskkonnamõju, üle 4,3 miljoni euro.

2020. aasta olulisemateks projektideks on süsiniku jalajälje meetodika väljatöötamisega ja kasvuhoone kauplemisesüsteemi IV perioodiks ettevalmistustega jätkamine, Ojamaa laiendamine ja Uus-Kiviõli kaeveväljal keskkonnamõju hindamise algatamine koostöös Enefit Kaevandused AS-iga. Samuti jätkatakse lõhnavähendamise kava elluviimisega. Järgnevatel aastatel on VKG arengu- ning keskkonnategevuste fookuses jätkuvalt efektiivsus, jäätmete taaskasutamine ning õhuheitmete vähendamine.

PERSONAL

VKG on oma 1 760 töötajaga (2018. aastal 1 761) Ida-Virumaa üks suurimatest tööandjatest. Läbi tarnijate ja töötajate pereliikmete mõjutab Kontserni käekäik kaudselt veel mitme tuhande inimese heaolu antud piirkonnas. VKG tunneb suurt vastutus Ida-Virumaa arengu toetamisel. Meie eesmärk on pakkuda oma inimestele stabiilsust ja kindlustunnet tuleviku osas, kuid arvestades õlituru volatiilsust ei pruugi selle saavutamine alati võimalik olla.

Meie töötajad on kvalifitseeritud ja innovaatilised spetsialistid, kes teevad oma tööd pühendunult ja on lojaalsed. VKG töötajate keskmine staaž ettevõttes on 10 aastat ja pikima staažiga töötaja on meiega olnud 53 aastat. Tulenevalt töö füüsiliselt raskest iseloomust on 75% Kontserni töötajatest mehed ja 25% naised.

Jätkame 2018. aastal vastu võetud personalipoliitika põhimõtete elluviimist ja selles osalevad kõik töötajad, kusjuures juhtidel on vedav roll. Töötajate rahvuslik, sooline, vanuseline ja keeleline mitmekesisus seavad meile kõrged nõudmised võrdsele kohtlemisele, kaasamisele ja informeerimisele. Personalipoliitikas kirjeldatud ühtsed käitumisreeglid tagavad ausad ja õiglased käitumisreeglid.

Efektiivne ja motiveeritud töö kajastub otseselt ettevõtte majandustulemustes. Töö tasustamisel lähtume piirkonna tööturu olukorrast, erinevates sektorites kehtivatest palgaturu tingimustest, töötaja vastutuse määrast, oskustest ning teistest näitajatest, mis võivad mõjutada töö tasustamise aluseid. Kontsernis kehtib läbipaistev ja kindlate põhimõtetega tulemustasustussüsteem. Tasakaalustatud töötingimused ja õiglane tasustamissüsteem tagab motiveeritud ja lojaalsed töötajad.

Meie töötajad on hea erialase ettevalmistusega, kogenud ja õpihimulised. Igal aastal omandab töö kõrvalt kõrghariduse üle kümne Kontserni töötaja. Oma töötajatega saame ellu viia veelgi innovaatisemaid ideid, teha tehaseid nutikamaks ja luua keskkonnasõbralikum elupaik Ida-Virumaa elanikele, sest see on Kontserni jätkusuutliku äritegevuse aluseks.

Kontserni töötajate koguarv, selle muutus ja jagunemine ettevõtete vahel:

Ettevõtte	Töötajate arv 31.12.2017	Töötajate arv 31.12.2018	Töötajate arv 31.12.2019
Viru Keemia Grupp AS	89	94	94
VKG Kaevandused OÜ	535	536	524
VKG Oil AS	695	678	677
VKG Energia OÜ	116	115	109
VKG Soojus AS	36	19	17
Viru RMT OÜ	141	169	172
VKG Logistika OÜ	115	108	124
VKG Elektrivõrgud OÜ	61	42	43
KOKKU	1788	1761	1760

NÕUKOGU JA JUHATUS

VKG tegevust juhib viieliikmeline juhatus järgmises koosseisus:

- Ahti Asmann (27.10.1973), juhatuse esimees
- Meelis Eldermann (29.05.1957), juhatuse aseesimees ja tehnikadirektor
- Jaanis Sepp (03.02.1982), juhatuse liige ja finantsdirektor
- Nikolai Petrovitš (27.02.1962), juhatuse liige ja VKG Oil AS juhatuse liige
- Margus Kottise (29.08.1968), juhatuse liige ja VKG Kaevandused OÜ juhatuse liige.

Emaettevõtte juhatus võtab vastu kõik VKG majandustegevust puudutavad olulisemad otsused. Aasta jooksul juhatuse liikmete osas muudatusi ei toimunud.

VKG nõukogu koosneb viiest liikmest – Toomas Tamme (nõukogu esimees), Priit Piilmann, Margus Kangro, Ants Laos ja Elar Sarapuu. Aasta jooksul nõukogu liikmete osas muudatusi ei toimunud.

KONSOLIDEERIMISGRUPI RAAMATUPIDAMISE AASTAARUANNE

KONSOLIDEERITUD FINANTSSEISUNDI ARUANNE

(eurodes)	Lisa	31.12.2019	31.12.2018
Raha ja raha ekvivalendid	2	90 593 497	50 251 926
Derivatiivsed finantsvarad	3	0	8 913 918
Nõuded ostjate vastu	4	21 557 522	14 318 750
Muud lühiajalised nõuded	4	1 350 790	1 715 114
Ettemaksed		161 357	144 947
Varud	5	36 156 116	33 646 862
Käibevara kokku		149 819 282	108 991 517
Pikaajalised nõuded		362 286	0
Derivatiivsed finantsvarad	3	0	1 047 596
Materiaalne põhivara	6	544 663 272	587 082 747
Immateriaalne põhivara	7	23 684 119	25 004 701
Kinnisvarainvesteeringud		270 691	221 556
Põhivara kokku		568 980 368	613 356 600
Varad kokku		718 799 650	722 348 117
Laenukohustused	8	37 215 706	141 422 248
Saadud ettemaksed		3 094 321	112 394
Võlad tarnijatele		7 620 887	13 240 086
Maksuvõlad		8 224 212	7 534 628
Viitvõlad	9	8 475 774	6 945 682
Sihtfinantseerimine	10	136 537	1 919 202
Eraldised	11	7 943 052	981 158
Ettemakstud tulevaste perioodide tulud	12	330 746	313 747
Derivatiivsed finantskohustused	3	3 598 392	0
Lühiajalised kohustused		76 639 627	172 469 145
Pikaajalised laenukohustused	8	99 353 965	16 512 392
Sihtfinantseerimine	10	7 834 291	6 625 606
Eraldised	11	4 673 801	4 590 622
Ettemakstud tulevaste perioodide tulud	12	7 615 377	7 455 001
Muud kohustused		4 742 736	3 890 054
Pikaajalised kohustused kokku		124 220 170	39 073 675
Kohustused kokku		200 859 797	211 542 820
Aktsiakapital	13	6 391 164	6 391 164
Reservid	14	168 824 577	220 207 463
Jaotamata kasum		354 872 112	284 206 670
Emaettevõtte omanikele kuuluv omakapital kokku		530 087 853	510 805 297
Omaaktsiad		-12 148 000	0
Omakapital kokku		517 939 853	510 805 297
Kohustused ja omakapital kokku		718 799 650	722 348 117

KONSOLIDEERITUD KASUMIARUANNE

(eurodes)	Lisa	2019	2018
Müügitulu	15	256 762 706	208 924 390
Müüdnud toodangu kulud	16	-215 742 664	-170 361 698
Brutokasum (- kahjum)		41 020 042	38 562 692
Turustuskulud	17	-5 304 386	-5 840 780
Üldhalduskulud	18	-11 123 050	-9 724 328
Muud äritulud	19	20 594 831	12 225 321
Muud ärikulud	20	-2 140 173	-852 874
Ärikasum (- kahjum)		43 047 264	34 370 031
Finantstulud	21	192 770	61 142
Finantskulud	21	-6 269 538	-6 962 628
Kasum/-kahjum enne maksustamist		36 970 496	27 468 545
Tulumaksukulu	23	-1 234 925	-559 640
Aruandeaasta puhaskasum (- kahjum)		35 735 571	26 908 905

Initialled for identification purposes only
 Allkirjastatud identifitseerimiseks
 Date/kuupäev..... 21.05.2020
 Signature/allkiri..... *Kaua*
 KPMG, Tallinn

KONSOLIDEERITUD KOONDKASUMIARUANNE

(eurodes)	Lisa	2019	2018
Aruandeaasta puhaskasum (-kahjum)		35 735 571	26 908 905
Muu koondkasum (-kahjum)			
<u>Muu koondkasumi objektid, mida võidakse klassifitseerida kasumiaruandesse tulevikus</u>			
Rahavoo riskimaandamisinstrumendid – õiglase väärtuse muutuse efektiivne osa		-18 912 147	-1 574 684
Rahavoo riskimaandamisinstrumendid – ümberklassifitseerimine müügitulusse		5 352 240	25 888 666
Realiseerumata kursivahede reservi muutus		0	481 511
<u>Muu koondkasumi objektid, mida ei saa klassifitseerida kasumiaruandesse tulevikus</u>			
Põhivara ümberhindlus	14	0	158 521 800
Muu koondkasum (-kahjum) kokku		-13 559 907	183 317 293
Aruandeaasta koondkasum (- kahjum)		22 175 664	210 226 198

Initialled for identification purposes only
 Allkirjastatud identifitseerimiseks
 Date/kuupäev... 21.05.2020
 Signature/allkiri...
 KPMG, Tallinn

KONSOLIDEERITUD RAHAVOOGUDE ARUANNE

(eurodes)		2019	2018
Puhaskasum (-kahjum)		35 735 571	26 908 905
Korrigeerimised:			
Põhivara kulum ja väärtuse langus		73 843 939	56 123 157
Eraldiste korrigeerimine ja moodustamine	11	9 008 452	1 199 992
Tekkepõhine finantstulu- ja kulu	21	5 076 823	5 965 055
Kasum/kahjum põhivara müügist ja likvideerimisest		266 558	538 243
Varude allahindlused ja tühistamised	5	889 676	384 641
Tuludena kajastatud liitumistasud	12	-324 846	-283 774
Muud korrigeerimised		1 234 925	0
Korrigeerimised kokku		89 995 527	63 927 314
Äritegevusega seotud nõuete ja ettemaksete muutus		-6 911 194	-6 718 643
Varude muutus		-3 529 656	-3 088 032
Äritegevusega seotud kohustuste ja ettemaksete muutus		4 383 247	5 616 272
Rahavood äritegevusest kokku		119 673 495	86 645 816
Rahavood investeerimistegevusest:			
Materiaalse põhivara ost ja parendused		-28 316 086	-21 624 589
Immateriaalse põhivara ost	7	-1 634 673	-527 414
Kinnisvarainvesteeringute ost ja parendused		-49 135	0
Laekumised põhivara müügist		102 522	25 000
Liisingulepingu esimene sissemakse	24	-88 210	-478 885
Laekumine tüarettevõtte müügist		0	150 000
Antud laenud		-362 286	0
Saadud intressid		117 050	4 532
Laekunud rendilepingute maksed	24	63 929	0
Laekunud liitumistasud	12	816 196	803 929
Rahavood investeerimistegevusest kokku		-29 350 693	-21 647 427
Rahavood finantseerimistegevusest:			
Saadud laenud		4 001 148	0
Saadud laenude tagasimaksed		-26 275 396	-40 802 503
Rendikohustuse põhiosamaksed	24	-2 278 074	-1 424 151
Makstud intressid laenudelt		-8 736 002	-4 957 876
Makstud intressid rendikohustistelt	21	-109 982	-97 186
Makstud dividendid	13	-3 200 000	-238 560
Makstud ettevõtte tulumaks	23	-1 234 925	-559 640
Omaaktsiate ost		-12 148 000	0
Rahavood finantseerimistegevusest kokku		-49 981 231	-48 079 916
Rahavood kokku		40 341 571	16 918 473
Raha ja raha ekvivalendid perioodi algul	2	50 251 926	33 333 453
Raha ja raha ekvivalentide muutus		40 341 571	16 918 473
Raha ja raha ekvivalendid perioodi lõpul	2	90 593 497	50 251 926

KONSOLIDEERITUD OMAKAPITALI MUUTUSTE ARUANNE

(eurodes)	Emaettevõtte omanikele kuuluv omakapital						Kokku emaettevõtte omanikele kuuluv omakapital	Omaaktsiate tagasiost	Vähemus- osalus	Omakapital kokku
	Aktiivkapital	Kohustuslik reservkapital	Realiseerumata kursivahede reserv	Riskimaan- damise reserv	Põhivara ümberhindluse reserv	Jaotamata kasum				
Saldo kokku 31.12.2017	6 391 164	639 116	-481 511	-15 094 178	61 349 737	250 309 980	303 114 308	0	146 488	303 260 796
Aruandeaasta puhaskasum	0	0	0	0	0	26 908 905	26 908 905	0	0	26 908 905
Muu koondkasum (-kahjum) kokku	0	0	481 511	24 313 982	158 521 800	0	183 317 293	0	0	183 317 293
Aruandeaasta koondkasum (-kahjum) kokku	0	0	481 511	24 313 982	158 521 800	26 908 905	210 226 198	0	0	210 226 198
Muutused reservides (lisa 14)	0	0	0	741 710	-10 264 704	9 522 994	0	0	-146 488	-146 488
Muud muutused, mis on kajastatud otse omakapitalis	0	0	0	0	0	-2 296 649	-2 296 649	0	0	-2 296 649
Väljamakstud dividendid (lisa 13)	0	0	0	0	0	-238 560	-238 560	0	0	-238 560
Saldo kokku 31.12.2018	6 391 164	639 116	0	9 961 514	209 606 833	284 206 670	510 805 297	0	0	510 805 297
Aruandeaasta puhaskasum	0	0	0	0	0	35 735 571	35 735 571	0	0	35 735 571
Muu koondkasum (-kahjum) kokku	0	0	0	-13 559 907	0	0	-13 559 907	0	0	-13 559 907
Aruandeaasta koondkasum (-kahjum) kokku	0	0	0	-13 559 907	0	35 735 571	22 175 664	0	0	22 175 664
Muutused reservides (lisa 14)	0	0	0	0	-37 822 979	38 129 871	306 892	0	0	306 892
Väljamakstud dividendid	0	0	0	0	0	-3 200 000	-3 200 000	0	0	-3 200 000
Muud muutused, mis on kajastatud otse omakapitalis	0	0	0	0	0	0	0	-12 148 000	0	-12 148 000
Saldo kokku 31.12.2019	6 391 164	639 116	0	-3 598 393	171 783 854	354 872 112	530 087 853	-12 148 000	0	517 939 853

Initialed for identification purposes only
 Allkirjastatud identifitseerimiseks
 Date/kuupäev... 21.05.2020
 Signature/allkiri... KPMG
 KPMG, Tallinn

LISAD KONSOLIDEERIMISGRUPI RAAMATUPIDAMISE AASTAARUANDELE**Üldinformatsioon**

Viru Keemia Grupp AS ja tema tütarettevõtted (VKG) moodustavad Eesti suurima keemia-tööstuskontserni, mille põhitegevusalaks on põlevkivikeemia saaduste tootmine ja turustamine. Lisaks tegelevad Kontserni tütarettevõtted ja riigisiseste kaubavedude korraldamisega, soojus- ja elektrienergia tootmisega, liimide ja vaikude tootmisega.

Kontsernis töötas 2019.a. keskmiselt 1 792 töötajat, sh emaettevõttes 111. 2018. a samad näitajad olid: 1 767 ja 94 töötajat.

Viru Keemia Grupp AS on registreeritud Eestis, Kohtla-Järvel, Järveküla tee 14. Tegutseb põhiliselt Eesti Vabariigis. Viru Keemia Grupp AS aktsiad ei ole noteeritud väärtpaberibörsidel.

Lisa 1. Raamatupidamise aastaaruande koostamisel kasutatud arvestuspõhimõtted**Koostamise alused**

Viru Keemia Grupp AS konsolideeritud raamatupidamise aastaaruanne on koostatud lähtudes Rahvusvahelistest Finantsaruandluse standarditest (International Financial Reporting Standards, IFRS), nagu need on vastu võetud Euroopa Liidu poolt (edaspidi IFRS EL).

AS-i Viru Keemia Grupp (edaspidi ka "emaettevõtte") ning tema tütarettevõtete (edaspidi koos "Kontsern") konsolideeritud raamatupidamise aastaaruanne on koostatud kasutades soetusmaksumuse meetodit, välja arvatud juhtudel, kui arvestuspõhimõtetes alljärgnevalt on kirjeldatud teisiti.

Käesoleva aastaaruande koostas Viru Keemia Grupp AS-i juhatus 20.05.2020. Eesti Vabariigi ärieadustiku nõuete kohaselt kinnitatakse juhatuse poolt koostatud ja nõukogu poolt heaks kiidetud majandusaasta aruanne aktsionäride üldkoosolekul. Käesolev raamatupidamise aastaaruanne on aktsionäride poolt kinnitatava majandusaasta aruande osaks ning kasumi jaotamise otsustamise üheks aluseks. Aktsionäridel on õigus juhatuse poolt koostatud ja nõukogu poolt heaks kiidetud majandusaasta aruannet mitte kinnitada ning nõuda uue aruande koostamist.

Raamatupidamise aastaaruanne on koostatud eurodes, kui ei ole teisiti märgitud.

Muudatused raamatupidamispõhimõtetes ja esitusviisis

Konsolideeritud raamatupidamise aastaaruanne on koostatud järjepidevuse ja võrreldavuse põhimõtete alusel, mis tähendab, et Kontsern järgib alati samu raamatupidamispõhimõtteid ja esitusviisi.

Raamatupidamispõhimõtteid ja esitusviisi muudetakse üksnes juhul, kui seda nõutakse uute või muudetud rahvusvaheliste finantsaruandlusstandardite (IFRS EL) ja nende tõlgenduste kohaselt või kui uus arvestuspõhimõte ja/või esitusviis annab objektiivsema ülevaate ettevõtte finantsseisust, finantstulemustest ja rahavoogudest.

Arvestuspõhimõtete muutmisel esitatakse võrreldava perioodi andmed ümberarvutatuna nii, nagu oleks arvestuspõhimõte kogu aeg kehtinud: arvestuspõhimõtete vahetusel võetakse arvesse IFRS EL standardites kehtestatud üleminekutingimusi.

Põhiaruannete esitusviisi muutmisel korrigeeritakse võrdlusandmeid nii, et need oleks vastavuses esitusviisi muudatustega aruandeaastal. Hinnangute muutused kajastatakse aruandeperioodis ning hilisemates perioodides.

Muudatused arvestuspõhimõtetes

Kontsern on alates 1. jaanuarist 2019 rakendanud IFRS 16 arvestuspõhimõtteid. Alates 1. jaanuarist 2019 kehtivad mitmed teised IFRS standardite muudatused, kuid neil ei ole olulist mõju Kontserni finantsaruannetele.

Kontsern rakendas IFRS 16, kasutades modifitseeritud tagasiulatuvat meetodit – esmakordselt 1. jaanuaril 2019. Tulenevalt sellest ei korrigeerita 2018. aasta võrdlusandmeid – see tähendab et võrdlusandmed on esitatud, nagu eelnevatel perioodidel, vastavalt IAS 17-le ja sellega seotud tõlgendustele. Arvestuspõhimõtete muudatuste üksikasjad on avaldatud allpool. Lisaks ei ole IFRS 16 avalikustamismõndeid rakendatud võrdlusandmetele.

Rendi mõiste

Eelnevalt määras Kontsern lepingu sõlmimisel, kas leping sisaldab endas renti või mitte vastavalt IFRIC 4 „Kindlakstegemine, kas kokkulepe hõlmab renti“. Nüüd hindab Kontsern, kas leping sisaldab endas renti, lähtudes rendi definitsioonist, nagu on selgitatud arvestuspõhimõtete osas „Rendiarvestus“.

Üleminekul IFRS 16-le, otsustas Kontsern rakendada praktilist abinõud, mille kohaselt üleminekukuupäeval rakendatakse lepingutele jätkuvalt IAS 17 ja IFRIC 4 rendi mõistet ning uut rendi mõistet rakendatakse ainult uutele lepingutele või lepingute muudatustele. See tähendab, et lepingud, mida IAS 17 ja IFRIC 4 kohaselt ei peetud rendilepinguteks, ei hinnatud ümber vastavalt sellele, kas IFRS 16 kohaselt on tegemist rendilepinguga. Seetõttu rakendati IFRS 16 mõistet rendist ainult 1. jaanuaril 2019 või pärast seda sõlmitud või muudetud lepingutele.

Kontsern kui rentnik

Rentnikuna rendib Kontsern mitmeid varasid, sealhulgas tootmisseadmeid ning masinaid. Varem klassifitseeris Kontsern rendi kas kasutus- või kapitalirendiks, tuginedes hinnangule, kas rendilepinguga kanti Kontsernile üle kõik alusvara omamisega seotud riskid ja hüved. IFRS 16 kohaselt kajastab Kontsern enamiku rendilepingutest kasutusõiguse varana ning rendikohustusena, st need rendid kajastuvad Kontserni finantsseisundi aruandes.

Rendikomponenti sisaldava lepingu sõlmimisel või muutmisel jaotab Kontsern lepingus sisalduva renditasu igale rendikomponendile selle suhtelise eraldiseisva hinna alusel.

Kasutusrendiks klassifitseeritud rendid vastavalt IAS 17-le

Varasemalt klassifitseeris Kontsern tootmisseadmete ning masinate rentimist kasutusrendiks vastavalt IAS 17-le. Üleminekuperioodil mõõdeti rendilepingutega seotud kohustusi järelejäänud rendimaksete nüüdismäärtuses, kasutades diskontomäärana Kontserni alternatiivset laenuintressimäära seisuga 1. jaanuar 2019. Kasutusõiguse vara mõõdetakse summana, mis on võrdne rendikohustusega, mida on korrigeeritud ettemakstud summade või võlgadega rendi eest.

Kontsern on ülemineku kuupäeval testinud oma kasutusõiguse varade puhul väärtuse languse olemasolu ning Kontsern jõudis järeldusele, et puuduvad viited varade kasutusõiguse väärtuse langusele.

Kontsern kasutas IFRS 16 rakendamisel rendilepingutele, mis olid varem IAS 17 kohaselt klassifitseeritud kasutusrendiks, mitmeid lihtsustavaid abinõusid. Eelkõige:

- ei kajastatud kasutusõiguse vara ning rendikohustust rendilepingutele, mis lõpevad 12 kuu jooksul alates ülemineku kuupäevast;
- ei kajastatud kasutusõiguse vara ning rendikohustust rendilepingutele, mis on väikese alusvara väärtusega;
- kasutusõiguse vara mõõtmisel ei võetud arvesse esmaseid otsekulutusi;

- tagasivaatava hinnangu kasutamine rendiperioodi määramisel.

Kapitalirendiks klassifitseeritud rendid vastavalt IAS 17-le

Kontsern on kapitalirendi tingimustel soetanud masinaid ja seadmeid. Need rendid olid klassifitseeritud kapitalirendina IAS 17 kohaselt. Nende rentide jaoks määrati kasutusõiguse vara ning rendikohustuse bilansiline maksumus 1. jaanuaril 2019 rendile võetud vara bilansilise jääkväärtuse ning kohustise bilansilises maksumuses nii, nagu olid need kajastatud 31.12.2018 seisuga vastavalt IAS 17-le.

Kontsern kui rendileandja

Kontsern ei pea IFRS 16-le üleminekul muudatusi tegema, kui Kontsern on rendileandja, välja arvatud allrentide puhul.

Kontsern on rakendanud IFRS 15 arvestuspõhimõtteid, et jaotada lepingutes olev tasu rendile ning rendile mittekuuluvate komponentide vahel.

IFRS 16 standardi mõju finantsaruannetele

Ülemineku mõju finantsaruannetele*

IFRS 16-le üleminekul kajastas Kontsern täiendavaid kasutusõigusega varasid ning rendikohustusi. Ülemineku mõju on kokku võetud allpool.

<i>(eurodes)</i>	01.01.2019
Kasutusõiguse vara	1 816 713
Rendikohustus	1 816 713

* IFRS 16 mõju perioodi kasumile või kahjumile vaata lisast 24. IFRS 16 ja IAS 17 arvestuspõhimõtted on leitavad arvestuspõhimõtete osast "Rendiarvestus".

Kasutusrendiks klassifitseeritud rendilepingute rendikohustuste mõõtmisel diskonteeris Kontsern rendimakseid, kasutades selleks alternatiivset laenuintressimäära 1. jaanuaril 2019 seisuga. Kaalutud keskmine intressimäär on 2,8%

<i>(eurodes)</i>	01.01.2019
Kasutusrendilepingute miinimumrendimaksed vastavalt IAS 17-le seisuga 31.12.2018	1 613 498
Diskonteeritud maksed kasutades alternatiivset laenuintressimäära	2 680 613
Kapitalirendikohustused 31.12.2018 seisuga	4 915 201
Madala alusvara väärtusega rendid	-77 715
Rendid, mille järelejäanud periood oli väiksem kui 12 kuud	-786 185
Rendikohustused 01.01.2019 seisuga	6 731 914

Seni veel jõustumata standardid, tõlgendused ja avaldatud standardite muudatused

Järgmised uued standardid, tõlgendused ja muudatused 31. detsembril 2019 lõppenud aruandeperioodile veel ei kohaldu ja seetõttu pole neid käesoleva konsolideeritud aruande koostamisel rakendatud. Kontsern kavatseb neid rakendada siis, kui need jõustuvad.

Standardite IAS 1 „Finantsaruannete esitamine“ ning IAS 8 „Arvestusmeetodid, arvestushinnangute muutused ja vead“ muudatused

Kohaldatakse aruandeperioodidele, mis algavad 1. jaanuaril 2020 või hiljem.

Muudatustega täpsustatakse ja ühtlustatakse mõiste „oluline“ määratlust ning antakse juhiseid, mis aitavad parandada selle kohaldamise järjepidevust IFRS standardites.

Kontserni hinnangul ei avalda muudatused esmakordsel rakendamisel Kontserni raamatupidamise aruandele olulist mõju.

Standardite IFRS 9 „Finantsinstrumendid“, IAS 39 „Finantsinstrumendid: kajastamine ja mõõtmine“ ja IFRS 7 „Finantsinstrumendid: avalikustatav teave“ muudatused

Kohaldatakse aruandeperioodidele, mis algavad 1. jaanuaril 2020 või hiljem.

Muudatused on kohustuslikud ja neid kohaldatakse kõigi selliste riskimaandamissuhete puhul, mida mõjutab otseselt pankadevaheliste laenuintressimäärade (IBOR) reformist tulenev ebakindlus. Muudatustega kehtestatakse ajutine vabastus teatavate riskimaandamisarvestuse nõuete kohaldamisest. Eesmärk on vältida seda, et IBOR-i reformi mõjul riskimaandamisarvestus lõpetatakse. Peamised muudatustega kehtestatud vabastused on seotud järgmiste nõuetega:

Muudatustega nõutakse ettevõtetelt ka investoritele lisateabe esitamist oma selliste riskimaandamissuhete kohta, mida otseselt mõjutab reformiga seotud ebakindlus.

Kontserni hinnangul ei avalda muudatused esmakordsel rakendamisel Kontserni raamatupidamise aruandele olulist mõju:

- suure tõenäosuse nõue
- riski komponendid
- ettevaatavad hinnangud
- tagasiulatuv efektiivsuse test (IAS 39)
- rahavoogude riskimaandamise reservi ümberklassifitseerimine

Standardite IFRS 10 ja IAS 28 muudatused „Investori ja tema sidusettevõtte või ühisettevõtte vaheline müük või varaline sissemakse“

Euroopa Komisjon otsustas muudatuste kinnitamise määramata ajaks edasi lükata.

Muudatustega selgitatakse, et sidusettevõtte või ühisettevõttega seotud tehingu puhul sõltub kasumi või kahjumi kajastamise ulatus sellest, kas müüdud või üle antud varad moodustavad äri, nii et:

- kasum või kahjum kajastatakse täielikult siis, kui investori ja tema sidusettevõtte või ühisettevõtte vaheline tehing hõlmab sellise vara või selliste varade üleandmist, mis moodustavad äri (olenemata sellest, kas see asub / need asuvad tütaretevõttes või mitte), ning
- kasum või kahjum kajastatakse osaliselt siis, kui investori ja tema sidusettevõtte või ühisettevõtte vaheline tehing hõlmab varasid, mis ei moodusta äri (isegi juhul, kui need varad asuvad tütaretevõttes).

Kontserni hinnangul ei avalda muudatused esmakordsel rakendamisel Kontserni raamatupidamise aruandele olulist mõju. Muudatuste vastuvõtmise kvantitatiivset mõju saab siiski hinnata alles muudatuste esmakordse rakendamise aastal, sest see sõltub neist varade või äride üleandmistest sidusettevõttele või ühisettevõttele, mis leiavad aset sel aruandeperioodil.

Standardi IFRS 3 „Äriühendused“ muudatused

Kohaldatakse aruandeperioodidele, mis algavad 1. jaanuaril 2020 või hiljem. Euroopa Liit ei ole neid muudatusi veel heaks kiitnud.

Muudatustega kitsendatakse ning täpsustatakse äri mõistet. Samuti võimaldavad need muudatused anda lihtsustatud hinnangu selle kohta, kas äriühenduse raames omandatud tegevused ja varad on olemuselt varade kogum või äri.

Kontserni hinnangul ei avalda muudatused esmakordsel rakendamisel Kontserni raamatupidamise aruandele olulist mõju.

Arvestus- ja esitusvaluuta

Kontserni ettevõtted kasutavad arvestusvaluutana oma majanduskeskkonna valuutat – Eestis euro (EUR) ja Ukrainas grivna (UAH). UAH kasutamine lõpetati OOO Slantsehim likvideerimisega 26.07.2018. Konsolideeritud raamatupidamise aastaaruande esitusvaluuta on euro.

Raamatupidamise aastaaruandes esitatud näitajad on eurodes, kui ei ole teisiti märgitud.

Konsolideerimine

Konsolideeritud raamatupidamise aastaaruanne sisaldab Viru Keemia Grupp AS-i ning selle tütaretevõtete finantsnäitajaid konsolideerituna rida-realt. Tütaretevõtted konsolideeritakse alates kuupäevast, mil kontroll on Kontsernile üle läinud ning nende konsolideerimine lõpetatakse alates kuupäevast, mil Kontsernil kontrolli enam ei ole. Konsolideeritud finantsaruandeid esitav emaettevõtte konsolideerib kõik tütaretevõtted, nii kohalikud kui ka välisriigis asuvad.

Tütarettevõtteks loetakse ettevõtet, mille üle Kontsernil on kontroll. Kontsernil on investeerimisobjekti üle kontroll, kui ta on avatud või tal on õigus muutuva sissetulekule oma osalusest investeerimisobjektis ja tal on võime seda sissetulekut mõjutada võimu kaudu investeerimisobjekti üle ning võimu ja tulude vahel on seos. Kontrolli olemasolu hindamisel võetakse arvesse potentsiaalset hääleõigust, mida vaadeldaval hetkel on võimalik kasutada.

Tütarettevõtte finantsnäitajad on kontserniaruandes kajastatud rida-realt konsolideerituna, mille puhul kajastatakse emaettevõtte ja tema tütarettevõtete finantsnäitajaid niimoodi kokkuliidetuna nagu oleks tegemist ühe ettevõttega.

Tütarettevõtted kasutavad oma aruannete koostamisel samu arvestuspõhimõtteid, mis emaettevõttegi. Kõik kontsernisisesed tehingud, nõuded ja kohustused ning realiseerimata kasumid ja kahjumid Kontserni ettevõtete vahel toimunud tehingutelt on raamatupidamise aastaaruandes täies ulatuses elimineeritud. Realiseerimata kahjumeid ei elimineerita, kui on tegemist vara väärtuse langusega.

Vähemusosalus, milleks on see osa tütarettevõtete kasumist või kahjumist ning netovarast, mis ei kuulu Kontsernile, kajastatakse konsolideeritud kasumiaruandes ja finantsseisundi aruandes (omakapitali koosseisus) eraldi real.

Uued tütarettevõtted (äriühendused) kajastatakse konsolideeritud raamatupidamise aastaaruandes ostumeetodil.

Ostumeetodil kajastatavate äriühenduste soetusmaksumus jagatakse varade, kohustuste ja tingimuslike kohustuste õiglastele väärtustele omandamise kuupäeva seisuga. See osa soetusmaksumusest, mis ületab soetatud varade, kohustuste ja tingimuslike kohustuste õiglast väärtust, kajastatakse firmaväärtusena. Juhul, kui õiglane väärtus ületab soetusmaksumust, siis see vahe kajastatakse koheselt täies ulatuses perioodituluna (kasumiaruandes real "Muud äritulud").

Välisvaluutas kajastatud varad ja kohustused on ümber hinnatud aruandeperioodi lõpu valuutakursiga ning tulud ja kulud aruandeperioodi kaalutud keskmise valuutakursiga. Valuutakursivahedest tekkinud summa on kajastatud omakapitalis realiseerimata kursivahe reservina.

Investeeringud tütar- ja sidusettevõtetesse emaettevõtte konsolideerimata aruannetes

Emaettevõtte konsolideerimata finantsseisundi aruandes (esitatud lisas 26) on investeeringud tütar- ja sidusettevõtetesse kajastatud kapitaliosaluse meetodil. See tähendab, et investeering kajastatakse algselt tema soetusmaksumuses, milleks on omandamisel makstava tasu õiglane väärtus ning hiljem korrigeeritakse seda investori osaluse muutustes investeeringuobjekti omakapitalis, investeeringu väärtuse langusest tulenevate allahindlustega. Investeeringu raamatupidamisväärtuse võimalikku langust kontrollitakse juhtudel, kui mingid sündmused või asjaolude muutumine näitavad, et vara väärtus võib olla langenud alla tema raamatupidamisväärtuse. Kui sellised asjaolud on olemas, viib Kontsern läbi vara kaetava väärtuse hindamise. Kui hinnanguline kaetav väärtus on väiksem kui raamatupidamisväärtus, siis hinnatakse investeering alla kuni kaetava väärtuseni (kõrgem kahest: kasutusväärtus ja õiglane väärtus miinus müügikulutused). Allahindlus kajastatakse aruandeperioodi finantskuluna.

Tütarettevõtte poolt makstud dividendid kajastatakse finantstuluna sel hetkel, kui emaettevõttel tekib õigus neile dividendidele.

Finantsvarad ja -kohustised**I. Finantsvarad - Kajastamine ja esmane mõõtmine**

Nõudeid ostjate vastu kajastatakse nende tekkimise hetkel. Kõik ülejäänud finantsvarad ja – kohustused kajastatakse siis, kui Kontsernist saab instrumendi lepinguline osapool.

Kontsern mõõdab esmasel kajastamisel finantsvara või -kohustist selle õiglasest väärtuses, millele on lisatud või millest on maha arvatud tehingukulutused, mis on otseselt seotud finantsvara omandamise või finantskohustise emiteerimisega. Nõudeid ostjate vastu, mis ei ole seotud olulise finantseerimise komponendiga, võetakse esmasel kajastamisel arvele tehinguhinnas.

II. Klassifitseerimine ja edasine mõõtmine

Kontsern kajastab finantsvara edaspidi korrigeeritud soetusmaksumuses, õiglasest väärtuses läbi muu koondkasumi või õiglasest väärtuses muutusega läbi kasumiaruande.

Finantsvarasid ei klassifitseerita ümber pärast nende esmast kajastamist, välja arvatud juhul, kui Kontsern muudab oma finantsvarade haldamise ärimudelit, sellisel juhul klassifitseeritakse kõik mõjutatud finantsvarad ümber ärimudeli muutusele järgneva esimese aruandeperioodi esimesel päeval.

Finantsvarasid mõõdetakse korrigeeritud soetusmaksumuses, kui mõlemad järgmised tingimused on täidetud:

- finantsvara hoitakse ärimudeli raames, mille eesmärk on hoida finantsvara lepingupõhiste rahavoogude kogumiseks, ja
- finantsvara lepingutingimustest tulenevad kindlaksmääratud kuupäevadel rahavood, mis on ainult põhiosa ja tasumata põhiosalt arvestatud intress.

Kontsern klassifitseerib korrigeeritud soetusmaksumuses mõõdetavateks finantsvaradeks raha ja raha ekvivalendid, nõuded ostjate vastu, antud laenud ja muud nõuded.

Finantsvara mõõdetakse õiglasest väärtuses muutusega läbi muu koondkasumi, kui see vastab mõlemale järgmisele tingimusele ja seda ei ole määratud varana, mida kajastatakse õiglasest väärtuses muutusega läbi kasumiaruande:

- instrumente hoitakse ärimudelis, mille eesmärk on saavutada nii lepinguliste rahavoogude kogumine kui ka finantsvarade müük; ja
- lepingutingimused tagavad kindlatel kuupäevadel rahavood, milleks on ainult põhiosa ja tasumata põhiosalt arvestatud intress.

Kõik finantsvarad, mis ei ole klassifitseeritud mõõdetavateks korrigeeritud soetusmaksumuses või õiglasest väärtuses läbi muu koondkasumi nagu on eelpool kirjeldatud, mõõdetakse õiglasest väärtuses muutustega läbi kasumiaruande.

Esmasel kajastamisel võib Kontsern õiglasest väärtuses läbi kasumiaruande mõõdetavaks määratleda ka finantsvarad, mis vastavad kas korrigeeritud soetusmaksumuses või õiglasest väärtuses läbi muu koondkasumi kajastamise tingimustele, kui see kas kõrvaldab või vähendab oluliselt mõõtmise või kajastamise järjepidevusetust, mis muul juhul tekiks varade või kohustiste mõõtmisest või nendelt saadavate kasumite või kahjumite kajastamisest erinevatel alustel.

Finantsvarad – edasine mõõtmine ning kasum ja kahjum

Korrigeeritud soetusmaksumus	Antud varad kajastatakse korrigeeritud soetusmaksumuses, kasutades sisemise intressimäära meetodit. Korrigeeritud soetusmaksumusest arvatakse maha kahjum vara väärtuse langusest. Intressitulu, kasum või kahjum valuutakursi muutusest ning väärtuse langus kajastatakse kasumiaruandes. Kajastamise lõpetamisel tekkinud kasum või kahjum kajastatakse kasumiaruandes.
Finantsvarad õiglases väärtuses läbi kasumiaruande	Antud varasid mõõdetakse õiglases väärtuses. Puhaskasum ja –kahjum, sealhulgas intressi- või dividenditulu, kajastatakse kasumiaruandes. See-eest, vaata „Tuletisinstrumentid ja riskimaandamise arvestus“ osa tuletisinstrumentide arvestuspõhimõtete kohta, mille puhul rakendatakse riskimaandamise arvestuse põhimõtteid.

Finantskohustused – klassifitseerimine, edasine mõõtmine ning kasumid ja kahjumid

Finantskohustused klassifitseeritakse mõõdetuna kas korrigeeritud soetusmaksumuses või õiglases väärtuses muutustega läbi kasumiaruande. Finantskohustus klassifitseeritakse õiglases väärtuses muutustega läbi kasumiaruande, kui seda hoitakse kauplemise eesmärgil, see on tuletisinstrument või see on sellisena kajastatud esmasel kajastamisel. Finantskohustused õiglases väärtuses muutustega läbi kasumiaruande hinnatakse õiglases väärtuses ning puhaskasum ja -kahjum, sealhulgas mis tahes intressikulud, kajastatakse kasumiaruandes.

Muud finantskohustused kajastatakse korrigeeritud soetusmaksumuses, kasutades sisemise intressimäära meetodit. Intressikulud ja kasum või kahjum valuutakursi muutusest kajastatakse kasumiaruandes. Kajastamise lõpetamisel tekkinud kasum või kahjum kajastatakse läbi puhaskasumi.

III. Kajastamise lõpetamine**Finantsvara**

Kontsern lõpetab finantsvara kajastamise siis ja ainult siis, kui lepingujärgsed õigused finantsvarast tulenevatele rahavoogudele lõpevad või kui Kontsern kannab finantsvara üle ning ülekandmine vastab kajastamise lõpetamise kriteeriumitele. Kontsern annab lepinguliste rahavoogude saamise õiguse üle tehingus, mille puhul antakse üle kõik finantsvara omamisega seotud riskid ja hüved või kus Kontsern ei anna üleandmise käigus finantsvara omamisega seotud riske ja hüvesid, kuid Kontsernil ei säili kontrolli finantsvara üle.

Tehingud, millega Kontsern annab üle oma finantsaruannetes kajastatud varad, kuid Kontsern säilitab kõik või põhilised üleantud varade riskid ja hüved, siis sellistel juhtudel üleantud vara kajastamist Kontsern ei lõpeta.

Finantskohustused

Kontsern eemaldab finantskohustise oma finantsseisundi aruandest siis ja ainult siis, kui see on kustutatud. See tähendab kui lepingus määratletud kohustus on täidetud, tühistatud või aegunud. Kontsern lõpetab finantskohustuse kajastamise, kui finantskohustuse tingimusi muudetakse nõnda, et kohustuse rahavood on oluliselt erinevad esialgselt kohustusest. Sellisel juhul kajastatakse muudetud tingimustel põhinevat uut finantskohustust õiglases väärtuses.

Erinevus lõpetatud finantskohustuse või teisele osapoolele ülekantud finantskohustuse (või finantskohustuse osa) bilansilise jääkmaksumuse ja makstud tasu, sealhulgas kõigi ülekantud mitterahaliste varade või võetud kohustiste vahel kajastatakse läbi puhaskasumi.

Saldeerimine

Finantsvarad ja –kohustused tasaarvestatakse ja kajastatakse netosummana finantsaruandes siis ja ainult siis, kui Kontsernil on sel hetkel seaduslik õigus summasid tasaarveldada ja Kontsernil on teadlik kavatsus need kas tasuda netopõhiselt või realiseerida vara ja tasuda samaaegselt kohustus.

IV. Tuletisinstrumentid ja riskimaandamise arvestus

Tuletisinstrumentid ja riskimaandamise arvestus

Kontsern on sõlminud tuletisinstrumentide lepinguid vedelkütuse müügihinna muutuse riski maandamiseks. Tuletisinstrumentid kajastatakse esmasel arvelevõtmisel õiglasel väärtusel ja hinnatakse edaspidi ümber nende õiglasele väärtusele.

Riskimaandamissuhte loomisel Kontsern dokumenteerib riskijuhtimise eesmärgi ja strateegia. Samuti dokumenteerib Kontsern riskimaandamisobjekti ja riskimaandamisinstrumendi vahelise majandusliku suhte, sealhulgas selle, kas riskimaandamisobjekti ja riskimaandamisinstrumendi rahavoogude muutused peaksid üksteist tasakaalustama (dokumenteeritakse riskimaandamise efektiivsuse nõuete täitmine).

Rahavoo riskimaandamisena määratletud ja selleks kvalifitseeruvate tuletisinstrumentide õiglase väärtuse muutuse efektiivset osa kajastatakse muus koondkasumis ja akumuliseeritakse omakapitalis kirjel „riskimaandamise reserv“. Ebaefektiivse osaga seotud kasumit või kahjumit kajastatakse kohe kasumiaruandes kirjel „Müügitulud“.

Riskimaandamise reservis kajastatud summad klassifitseeritakse ümber kasumiaruandesse nendel perioodidel, mil maandatav objekt mõjutab kasumit või kahjumit (näiteks, kui leiab aset maandatav müük).

Kui prognoositava tehingu toimumist enam ei eeldata, kui riskimaandamine ei vasta enam riskimaandamisarvestuse kriteeriumidele, kui riskimaandamisinstrument aegub või müüakse, siis lõpetatakse riskimaandamisarvestus edasiulatuvalt. Kui prognoositava tehingu toimumist enam ei eeldata, siis klassifitseeritakse riskimaandamise reservis akumuliseeritud kasum või kahjum ümber kasumiaruandesse.

V. Finantsvarade väärtuse langus

Finantsvarade väärtuse langus

Kontsern rakendab väärtuse languse kajastamisel oodatava krediitkahjumi mudelit korrigeeritud soetusmaksumuses kajastatavate finantsvarade suhtes.

Kontsern mõõdab väärtuse langust summas, mis võrdub eluea jooksul oodatavate krediitkahjumitega, välja arvatud finantsvarad, mille väärtuse langus mõõdetakse summas, mis võrdub 12 kuu jooksul oodatavate krediitkahjumitega:

- muud nõuded;
- raha- ja raha ekvivalendid, mille krediidirisk ei ole pärast esmast kajastamist märkimisväärselt suurenenud.

Kontsern rakendab kõigi ostjate vastu tekkinud nõuete eeldatava krediitkahjumi kajastamisel standardis IFRS 9 sätestatud lihtsustatud meetodit, mis lubab moodustada allahindluse reservi kehtivusaja jooksul eeldatava krediitkahjumi summas.

Kontsern kajastab alati nõuetele ostjate vastu moodustatud allahindluse summas, mis võrdub nende kehtivusaja jooksul eeldatavalt tekkiva krediitkahjumiga. Nimetatud varade eeldatava krediitkahjumi hindamiseks kasutatakse eraldiste moodustamise maatriksit, mis põhineb Kontserni ajaloolisel krediitkahjumi kogemusel, mida korrigeeritakse konkreetsete debitoridega seotud tegurite, üldiste majandustingimuste ning vajadusel raha ajaväärtusega. Eeldatavad krediitkahjumid on tõenäosusega kaalutud hinnangulised krediitkahjumid. Krediitkahjum on vahe lepingujärgsete rahavoogude ja Kontserni poolt oodatavate rahavoogude vahel, mida diskonteeritakse finantsvara efektiivse intressimääraga.

Igal aruandekuupäeval hindab Kontsern, kas korrigeeritud soetusmaksumuses kajastatud finantsvarade krediitkvaliteet on langenud. Finantsvara krediitkvaliteet on langenud, kui on toimunud üks või mitu sündmust, mis avaldavad selle finantsvara eeldatavatele tulevastele rahavoogudele negatiivset mõju.

Asjaolud, mis annavad indikatsiooni, et finantsvara krediitkvaliteet on langenud, on järgmised:

- võlgniku olulised finantsraskused,
- lepingu rikkumine (kohustuste mittetäitmine või tähtjaks tasumata jätmine),
- laenu või ettemakse restruktureerimine tingimustel, mida Kontsern muul juhul ei oleks teinud,
- on tõenäoline, et võlgnik satub makseraskustesse.

Korrigeeritud soetusmaksumuses kajastatud finantsvarade väärtuse languse võrra vähendatakse varade bilansilist maksumust.

Faktooring

Faktooring on nõuete müük, kusjuures sõltuvalt faktooringlepingu tüübist on nõude ostjal õigus teatud aja jooksul nõue müüjale tagasi müüa (regressiõigusega faktooring) või tagasimüügi õigus puudub ning kõik nõudega seotud riskid lähevad sisuliselt üle müüjalt ostjale (regressiõiguseta faktooring).

Regressiõigusega faktooringut kajastatakse kui finantseerimistehingut, s.t. nõude tagatisel võetud laenu: nõue kajastatakse finantsseisundi aruandes kuni selle laekumiseni. Regressiõiguseta faktooringut kajastatakse kui nõude müüki. Kulu nõuete müügist kajastatakse kas finantskuluna või nõude allahindluse kuluna, sõltuvalt sellest, kas tehing tehti rahavoogude juhtimise või halbade nõuete riski maandamise eesmärgil.

Varud

Varud võetakse arvele nende soetusmaksumuses, mis koosneb ostukuludest, tootmiskuludest ja muudest otsestest kulutustest, mis on vajalikud varude viimiseks nende olemasolevasse asukohta ja seisundisse.

Varude kuludes kajastamisel ja varude raamatupidamisväärtuse arvutamisel kasutatakse kaalutud keskmise soetusmaksumuse meetodit. Lõpetamata- ja valmistoodangu puhul on tootmise üldkulud varudele jagatud lähtudes Kontserni normaalsetest tootmismahutustest.

Valmis-, pool- ja lõpetamata toodang on võetud arvele tootmisomahinnas, mis koosneb nendest otsestest ja kaudsetest tootmisväljaminekutest (tootmise otsesed ja kaudsed kulud), millela varud ei oleks praeguses asukohas ja seisundis.

Varud hinnatakse lähtudes sellest, kumb on madalam, kas nende soetusmaksumus või neto realiseerimismaksumus. Materjale ja lõpetamata toodangut hinnatakse alla juhul, kui nendest valmistatavate valmistoodete hinnanguline soetusmaksumus ületab samade valmistoodete neto realiseerimismaksumuse. Varude hindamisel neto realiseerimismaksumusse kajastatakse allahindlusest tulenevad kulud allahindluse perioodil kasumiaruande kirjel „müüdüd toodangu kulu“.

Inventuuri käigus tuvastatud puudu- või ülejääke kajastatakse kasumiaruandes muudes ärituludes või –kuludes.

Kinnisvarainvesteeringud

Kinnisvarainvesteeringuna kajastatakse kinnisvara (maa või ehitus, ehitise osa või mõlemad), mida hoitakse (omanikuna või kapitalirendi tingimustel rentnikuna) renditulu teenimise, kinnisvara väärtuse kasvu või mõlemal eesmärgil, mitte aga kasutamiseks kaupade tootmisel, teenuste osutamisel või halduslikel eesmärkidel.

Kinnisvarainvesteering kajastatakse esialgselt selle soetusmaksumuses, mis koosneb ostuhinnast ja kõikidest ostuga otseselt soetud kulutustest. Kinnisvarainvesteeringute edasine kajastamine toimub õiglasel väärtuses, mille aluseks on litsentseeritud kinnisvarahindajate hinnangud.

Muutused kinnisvarainvesteeringute õiglasel väärtuses kajastatakse perioodi kasumiaruandes muudes ärituludes ja –kuludes.

Materiaalne põhivara

Esmane kajastamine

Materiaalseks põhivaraks loetakse materiaalsed objektid ja olulisema väärtusega varuosad ja paigaldamata seadmed, mis kuuluvad Kontsernile või renditakse kapitalirendi tingimustel ja mida kasutatakse kaupade tootmiseks või teenuste osutamiseks, rendile andmiseks või halduseesmärkidel (sh ka turvalisuse või keskkonnakaitsega seotud) ja mida eeldatavasti kasutatakse pikema perioodi jooksul kui üks aasta.

Materiaalse põhivara objekt kajastatakse varana siis, kui on tõenäoline, et majandusüksus saab objektist tulevast majanduslikku kasu ja objekti soetusmaksumust saab usaldusväärselt mõõta.

Materiaalne põhivara võetakse arvele soetusmaksumuses, mis on vara omandamiseks makstud raha või raha ekvivalentide summa või muu makstud tasu õiglane väärtus selle omandamisel või ehitamise ajal.

Vara soetusmaksumus koosneb:

a) selle ostuhinnast, mille hulka kuuluvad impordimaksud ja mittetagastatavad maksud, pärast allahindluste ja hinnaalandite mahaarvamist;

b) otsestest kulutustest, mis on seotud vara juhtkonna poolt ette nähtud asukohta ja tööseisundisse viimisega, näiteks: töötasud, mis tulenevad otseselt materiaalse põhivara objekti ehitamisest või omandamisest, varaobjekti projekteerimiskulud, asukoha ettevalmistamise kulud, transpordikulud seoses vara viimisega tema asukohta, notaritasud, riigilõivud, vara valmistamisel kasutatud põhivara amortisatsioon, paigaldus- ja monteerimiskulud, vara valmistamisega seoses kasutatud materjalid ja töövahendid ning vara töökorra testimisega seotud kulud, arvates maha testimise käigus toodetud toodangu müügist saadud tulu.

c) vara demonteerimise ja teisaldamise ning selle asukoha taastamise kulutuste esialgset hinnangut, milleks Kontsern on võtnud kohustuse kas objekti omandamisel või ehitamisel.

Juhul, kui materiaalse põhivara objekt koosneb üksteisest eristatavatest olulistest komponentidest, millel on erinevad kasulikud eluead, võetakse need komponendid arvele eraldi varaobjektidena, määrares neile eraldi amortisatsiooninormid vastavalt nende kasulikule elueale. Soetusmaksumuse jagamisel komponentide vahel lähtutakse olulisuse printsiibist.

Lõpetamata ehitusena näidatakse oma tarbeks valmistatavatele põhivaraobjektidele tegelikult tehtud väljaminekuid. Kui objekti otstarbekohasusse kasutusvalmidusse viimine võtab olulisel määral aega ning seda finantseeritakse laenuga (või muu võlainstrumendiga), peab otseselt varaobjekti valmistamisega seotud laenukasutuse kulutusi (sh intresse, mis on arvutatud

kasutades sisemise intressimäära meetodit) kapitaliseerima antud objekti soetusmaksumusse. Laenukasutuse kulutusi kapitaliseeritakse hetkest, mil need kulutused on tekkinud (s.o laen on võetud) ning vara valmistamist on alustatud. Laenukasutuse kulutuste kapitaliseerimine lõpetatakse hetkest, mil vara on olulises osas valmis ja majandusüksuse poolt vastu võetud otstarbekohaseks kasutamiseks. Omavalmistatud vara maksumus määratakse kindlaks samade põhimõtete alusel, mida kasutatakse omandatud vara puhul. Lõpetamata ehitus võetakse põhivarana arvele vara vastuvõtmisakti alusel kus on määratletud vara kasulik eluiga.

Materiaalse põhivara maksumusele ei lisandu haldus- ja muud üldkulud.

Sihtfinantseerimise käigus saadud põhivara soetusmaksumus määratakse vastavalt antud arvestuspõhimõtetes kirjeldatud osale „Sihtfinantseerimine“.

Kulumi arvestus

Põhivara objekti arvele võtmisel määratakse tema kasulik eluiga ja selle alusel arvestatakse amortisatsiooninormi. Erandiks on piiramatult kasutuseaga objektid (maa, püsiva väärtusega kunstiteosed, raamatud jne), mida ei amortiseerita. Varaobjekti hakatakse amortiseerima alates hetkest, kui ta on kasutusvalmis (juhtkonna poolt ette nähtud asukohta ja tööseisundisse viidud) ja seda tehakse, kuni vara on täielikult amortiseerunud või maha kantud. Kui täielikult amortiseerunud vara on kasutuses, hoitakse seda null-jääkväärtuses finantsseisundi aruandes kuni vara eemaldatakse kasutusest.

Põhivarade amortiseerimisel kasutatakse lineaarset meetodit. Amortisatsiooni arvestatakse üks kord kuus ja arvelevõtmise kuul arvestatakse amortisatsiooni arvelevõtmise päevale järgnevalt päevast. Amortisatsiooni arvestamine lõpetatakse põhivara väljalangemise kuupäevale järgnevalt kuupäevast. Ajutiselt kasutusest eemaldatakse vara amortiseerimist ei peatata.

Põhivara kasulik eluiga vaadatakse üle vähemalt kord iga majandusaasta lõpus. Materiaalse põhivara liikidele on määratud järgmised kasulikud eluead ja amortisatsiooninormid:

Maa	0 %	Ei amortiseerita
Hooned	3-10 %	10-33 aastat
Rajatised	3-10 %	10-33 aastat
Masinad ja seadmed	7-34 %	3-14 aastat
Transpordivahendid	3-20 %	5-33 aastat
Muu materiaalne põhivara	10-25 %	4-10 aastat

Hilisemad kulutused

Remondiväljaminekud ja muud tehnilise hooldusega seotud väljaminekud, mis taastavad või säilitavad objekti algset seisukorda või kasulikkust tööiga, kantakse perioodikuludesse.

Mõne materiaalse põhivara objekti osasid tuleb korrapäraste ajavahemike järel asendada. Materiaalse põhivara objekte võib soetada ka harva toimuva asendamise eesmärgil. Vastavalt arvele võtmise põhimõttele kajastatakse materiaalse põhivara raamatupidamisväärtuses selle põhivara objekti osa asendamisega seotud tekkepõhised kulutused juhul, kui see on kooskõlas arvele võtmise kriteeriumitega. Asendatud osade kajastamine lõpetatakse vastavalt kajastamise lõpetamise sätetega.

Juhul, kui materiaalse põhivara objektile vahetatakse välja mõni komponent, lisatakse uue komponendi soetusmaksumus objekti soetusmaksumusele juhul, kui see vastab põhivara mõistele ja vara kajastamise kriteeriumile. Asendatav komponent kantakse finantsseisundi aruandest välja isegi juhul, kui see ei olnud eelnevalt eraldi komponendina arvel. Juhul kui asendatava komponendi algne maksumus ei ole teada, leitakse hinnanguline soetusmaksumus, millest lahutatakse maha arvestuslik kulum.

Kaevanduse läbindustööde käigus tekkivate kulude kajastamine

Arvestuspõhimõtte väljatöötamisel on Kontserni juhtkond kasutanud tõlgenduse IFRIC 20 „Paljanduskulud pealmaakaevanduse tootmisetapis“ analoogiat. Põlevkivikaevanduse tootmisetapis tehtavate läbindustööde käigus rajatakse parem ligipääs põlevkivile ning paremat juurdepääsu saab üldjuhul kasutada kuni kaevanduse eluea lõpuni. Kontsern eristab läbindustööde käigus tekkivat kahte liiki kasu:

- parem juurdepääs põlevkivile; ja
- toodetud põlevkivi müügil realiseeruv kasu.

Sellisel määral, nagu läbinduse käigus saadav kasu realiseerub toodetud varuna, kajastab Kontsern läbindustööde käigus tekkivaid tootmiskulusid (läbinduskulud) kooskõlas IAS 2 Varud põhimõtetega. Sellisel määral, nagu kasu seisneb paremas juurdepääsus põlevkivile, kajastab Kontsern need kulud põhivarana, kui on täidetud järgmised tingimused:

- tõenäoliselt saab Kontsern tulevikus majanduslikku kasu läbindusega tekitatud paremast juurdepääsust põlevkivile;
- Kontsern suudab kindlaks teha põlevkilasundi, millele juurdepääs on paranenud; ja
- põlevkilasundiga, millele juurdepääs paranes, seostatavaid kulusid saab usaldusväärselt mõõta.

Läbinduse käigus tekkivat põhivara kajastatakse olemasoleva materiaalse põhivara parendusena. Läbinduse käigus tekkiva põhivara soetusmaksumus määratakse kindlaks võrreldes läbinduse käigus toodetud varude maksumust varude maksumusega tavapärase tootmistegevuse käigus. Põhivarana kajastatud läbinduskulu amortiseeritakse kuludesse perioodi jooksul, mil Kontsern läbinduse käigus tekkinud paremat juurdepääsu põlevkivile kasutab.

Ümberhindlus

Materiaalse põhivara edasisel kajastamisel rakendatakse soetusmaksumuse või ümberhindluse meetodit sõltuvalt sellest, millisesse põhivaraklassi põhivara kuulub.

Ümberhindluse meetodi kohaselt kajastatakse materiaalne põhivara pärast esmast arvelevõtmist ümberhinnatud väärtuses, mis on võrdne selle õiglase väärtusega ümberhindluse kuupäeval, millest on maha arvatud akumulieeritud kulum ja hilisemad vara väärtuse langusest tingitud kahjumid. Meetodit rakendatakse iga materiaalse põhivara liigi suhtes tervikuna. Ümberhindluse meetodil kajastatakse järgmisi põhivara liike:

- hooned;
- rajatised;
- transpordivahendid;
- muud masinad ja seadmed.

Ümberhindluste sagedus sõltub õiglase väärtuse muutustest. Kui õiglase väärtus erineb oluliselt selle vara jääkmaksumusest, on vajalik põhivara ümberhindlus.

Kui õiglase väärtuse muutused on ebaolulised, võib objekti ümberhindamine olla vajalik vaid 3-5 aasta tagant.

Kontsern kasutab põhivarade õiglase väärtuse mõõtmisel vastavalt olukorrale ühte või mitut järgnevat kolmest laialt kasutatavast hindamistehnikast:

- turumeetod – kasutatakse hindu ja muud asjakohast teavet, mis saadakse identsete või võrreldavate varade, kohustiste või varade ja kohustiste rühmaga (nt äri) tehtud tehingutest;
- tulumeetod – muudab vara, kohustiste või varade ja kohustiste rühma poolt genereeritud tulevased rahavood üheks hetke diskonteeritud summaks;

- kulumeetod – kajastab summat, mida mõõtmise hetkel nõutaks vara teenindusvõime asendamiseks, ja vajadusel sellest lahutatud allahindlused tulenevalt vara füüsilise seisukorra halvenemisest ning tehnilisest ja majanduslikust vananemisest.

Kontsern valib põhivarade õiglase väärtuse mõõtmiseks tavaliselt selle hindamistehnika, mis on vastavas olukorras kõige sobilikum ja mille puhul on olemas piisavalt andmeid õiglase väärtuse mõõtmiseks, kasutades maksimaalselt asjakohaseid jälgitavaid sisendeid ja minimaalselt mittejälgitavaid sisendeid. Põhivara ümberhindluse läbiviimisel kasutatava hindamistehnika eesmärk on määrata hind, mille eest toimuks mõõtmiskuupäeval, hetkel kehtivatel turutingimustel, turuosaliste vaheline tavapärane tehing põhivara müügiks.

Õiglane väärtus klassifitseeritakse kolmele erinevale tasemele sõltuvalt sellest, mis sisendeid kasutati õiglase väärtuse mõõtmisel:

- 1. tase – identsete varade või kohustiste noteeritud hinnad aktiivsetel turgudel;
- 2. tase – muud sisendid kui 1. tasemele liigitatud noteeritud sisendid, mis on vara või kohustise puhul otseselt või kaudselt jälgitavad;
- 3. tase – vara või kohustiste puhul kasutatavad sisendid, mis ei põhine jälgitavatel turuandmetel.

Kui põhivara õiglase väärtuse mõõtmisel kasutatavad sisendid langevad erinevatele tasemetele, siis klassifitseeritakse põhivara õiglane väärtus samale tasemele, millele langeb mõõtmisel kasutatud oluliste sisendite madalaim tase. Tulenevalt jälgitavate sisendite vähesusest klassifitseeruvad Kontserni põhivarad üldjuhul õiglase väärtuse 3. tasemele.

Hoonete õiglane väärtus määratakse üldjuhul pädevate litsentseeritud hindajate poolt.

Kui materiaalse põhivara objekt hinnatakse ümber, siis ümberhindluse kuupäevaks lahutatakse akumulieeritud kulum maha vara soetusmaksumusest.

Kui vara jääkmaksumust ümberhindluse tulemusel suurendatakse, kajastatakse seda suurendamist krediidikandega läbi muu koondkasumi ümberhindluse reservi real. Suurendamist kajastatakse läbi kasumiaruande selles ulatuses, mis katab sama vara ümberhindlusest eelnevalt kasumiaruandes kajastatud väärtuse vähenemisest tulenenud kahjumeid.

Kui vara jääkmaksumust ümberhindluse tulemusel vähendatakse, kajastatakse seda vähendamist kasumiaruandes. Ümberhindlusest tulenev vähendamine debiteeritakse muu koondkasumi kaudu ümberhindluse reservi reale, ulatuses, mis ei ületa sama vara varasemast ümberhindlusest tulenevat kreditsaldot.

Põhivara ümberhindamise reservi amortiseeritakse jaotamata kasumisse sama põhivara kasuliku eluea jooksul.

Juhul, kui vara eemaldatakse kasutamisest või võõrandatakse, siis liidetakse omakapitalis kajastatud materiaalse põhivara ümberhindluse reserv jaotamata kasumile.

Ümberhindamise reservi muutusi on kirjeldatud lisas 14.

Järgmised materiaalse põhivarade liigid kajastatakse soetusmaksumuse meetodil:

- maa;
- muu materiaalne põhivara;
- lõpetamata ehitised.

Väärtuse vähenemine

Juhul, kui on põhjust eeldada, et teatud materiaalse või immateriaalse põhivara objekti kaetav väärtus võib olla langenud alla tema raamatupidamisväärtuse, viiakse läbi vara väärtuse test ning vajadusel hinnatakse vara alla.

Vara kaetav väärtus on kas selle vara või raha teeniva üksuse õiglane väärtus, millest on maha arvatud müügikulud või kasutusväärtus olenevalt sellest, kumb neist on suurem.

Kasutusväärtuse hindamisel diskonteeritakse hinnangulisi tulevasi rahavoogusid diskontomääraga, mis väljendab hetke turuväärtuse suundumusi ja varaga seotud spetsiifilisi riske. Vara väärtuse languse testimiseks grupeeritakse varad kõige väiksemasse võimalikku varade gruppi, mille pidevast kasutamisest on võimalik rahavoogusid eristada ning mis on olulises osas sõltumatud teistest varadest või varade gruppidest (raha genereerivatest üksustest) saadavatest rahavoogudest. Väärtuse languse testimise eesmärgil on äriühendusest tekkinud firmaväärtused jagatud Kontserni nendele raha genereerivatele üksustele, mis peaksid saama konkreetsest äriühendusest tekkivast sünergiast majanduslikku kasu.

Vara väärtuse langemine kajastatakse kahjumina, kui vara või selle raha genereeriva üksuse raamatupidamisväärtus ületab selle hinnangulist kaetavat väärtust. Vara väärtuse langemisest tekkinud kahjumid kajastatakse perioodi kuludes. Raha genereeriva üksuse väärtuse langemisest tekkinud kahjumit kajastatakse esmalt selleks, et vähendada üksusele omistatud firmaväärtuse raamatupidamisväärtust ning seejärel proportsionaalselt üksuse (üksuse grupi) muude varade raamatupidamisväärtust.

Allahindluse summa näidatakse kasumiaruandes müüdud toodangu, üldhaldus- või turustuskuludena.

Kui endine olukord taastub, korrigeeritakse materiaalse või immateriaalse põhivara objekti raamatupidamisväärtust. Korrigeeritud maksumuse ülempiiriks on põhivara või immateriaalse vara jääkväärtus enne allahindlust, millest on maha arvatud see kulum, mida oleks arvestatud allahindluse ajavahemikul, kui allahindlust ei oleks toimunud. Allahindluse tühistamist kajastatakse aruandeaasta kasumiaruandes allahindluse kahjumi vähendamisenä.

Kajastamise lõpetamine

Materiaalse põhivara objekti jääkmaksumuse kajastamine finantsseisundi aruandes lõpetatakse, kui objekt on kasutamiskõlbmatuks muutunud; seoses objekti müügiga; kapitalirendile andmisega; inventuuri käigus tuvastatud puudujääkiga; kui vara kasutamisest ega võõrandamisest ei eeldata tulevast majandusliku kasu ja muude võimalike võõrandamistega.

Kahjum põhivara kajastamise lõpetamisel kajastatakse kasumiaruandes muudes ärikuludes.

Immateriaalne põhivara

Immateriaalseks varaks klassifitseeritakse füüsilise substantantsita vara, mida Kontsern kavatseb kasutada pikema perioodi jooksul, kui üks aasta.

Kolmandatelt osapooltelt soetatud immateriaalne põhivara võetakse algselt arvele tema soetusmaksumuses, mis koosneb ostuhinnast ja soetamisega otseselt seotud kulutustest.

Edaspidi kajastatakse immateriaalset põhivara soetusmaksumuses, millest on maha arvatud akumulieeritud amortisatsioon ja võimalikud väärtuse langusest tulenevad allahindlused.

Edaspidine kajastamine sõltub sellest, kas tegemist on piiratud elueaga varaga või määramata elueaga varaga.

Piiratud elueaga immateriaalne põhivara kajastatakse soetusmaksumuses, miinus akumulieeritud amortisatsioon ja võimalikud vara väärtuse langustest tulenevad kahjumid.

Selliseid varasid amortiseeritakse lineaarsel meetodil, lähtudes konkreetse vara kasulikust elueast, välja arvatud tasuta eraldatud saasteõiguste amortiseerimine, mille kajastamine on kirjeldatud osas "Saasteõigused".

Piiratud kasutuseaga immateriaalne vara hinnatakse alla tema kaetavale väärtusele (kõrgemale kahest – kas õiglane väärtus miinus müügikulutused või kasutusväärtus), kui see on madalam vara raamatupidamisväärtusest. Vara väärtuse test hindamaks, kas vara kaetav väärtus on langenud alla selle raamatupidamisväärtuse, viiakse läbi siis, kui on indikatsioone, et vara väärtus võib olla langenud alla raamatupidamisväärtust.

Iga aruandeperioodi lõpu seisuga hinnatakse, kas on indikatsioone, mis viitavad sellele, et varem kajastatud allahindlus ei ole enam põhjendatud. Juhul, kui esineb selliseid indikatsioone, leitakse vara kaetav väärtus ja vajadusel tühistatakse varem kajastatud allahindlus. Allahindluse tühistamine kajastatakse selle perioodi, mil tühistamine aset leidis, kulu vähendusena.

Määramata kasuliku elueaga immateriaalseid varasid (sh firmaväärtus) ei amortiseerita, kuid nende väärtuse kontrollimiseks tuleb iga aruandeperioodi lõpus viia läbi väärtuse test.

Arendusväljaminekud on kulutused, mida tehakse uurimistulemuste rakendamisel uute konkreetse toodete ja teenuste väljatöötamiseks. Arendusväljaminekud kapitaliseeritakse juhul, kui Kontsern suudab tõendada, et immateriaalse vara kasutus- või müügikõlblikuks saamine on tehniliselt võimalik; Kontsern kavatseb immateriaalse vara valmis saada ja seda kasutada või müüa; Kontsernil on võimalik immateriaalset vara kasutada või müüa ning on võimalik hinnata immateriaalsest varast tulevikus tekkivat tulu; Kontsernil on immateriaalse vara arendamise lõpetamiseks ja kasutamiseks või müümiseks olemas piisavad tehnilised, rahalised ja muud vahendid ning arendusprojektiga seotud kulutusi on võimalik usaldusväärselt mõõta.

Uue majandusüksuse asutamisega seotud väljaminekuid, uue teadusliku või tehnilise informatsiooni kogumise eesmärgil läbi viidud uuringutega seotud kulutusi ning koolituskulusid ei kapitaliseerita.

Saasteõigused

2013. aastal algas kolmas CO₂ lubatud heitkoguste kauplemisperiood, mis kestab aastani 2020. Muudatuste ja uuenduste aluseks on Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiiv 2009/29/EÜ, millega muudeti direktiivi 2003/87/EÜ, et täiustada ja laiendada ühenduse kasvuhoonegaaside saastekvootidega kauplemise süsteemi. Direktiivi 2003/87/EÜ artikkel 10a (sooja- ja tööstusettevõtted) alusel eraldatud Eesti lõplik tasuta lubatud heitkoguse ühikute kogus käitiste lõikes aastateks 2013-2020 on kättesaadav interneti lingilt

http://www.envir.ee/sites/default/files/nimslistee_l6plik_avalik.pdf

Euroopa Komisjoni poolt kinnitatud uue jaotuskava alusel eraldati Kontsernile tasuta CO₂ lubatud heitkoguseid 4 944 940 tonni, millest 2019. aastaks eraldati 1 046 675 tonni (2018: 1 012 390 tonni).

Heitkoguste arvestus toimub brutomeetodi alusel järgmiselt:

Sihtfinantseerimise teel saadud tasuta lubatud heitkogused võetakse finantsseisundi aruandes eraldamise hetke turuhinnas immateriaalse varana arvele ning samas summas kajastatakse finantsseisundi aruandes kohustusena tulevaste perioodide tulu sihtfinantseerimisest.

Aruandeperioodi lõpu seisuga kasutamata jäänud lubatud heitkogused kajastatakse finantsseisundi aruandes turuhinnas. Lubatud heitkoguste allahindluse kulu turuväärtusele kajastatakse muudes ärikuludes.

Vara amortiseeritakse müüdü toodangu kuludesse ja sihtfinantseerimise kohustus muudesse ärituludesse vastavalt heitkoguste kasutamisele igakuuliselt kuulõpu turuhinnas.

Lubatud heitkoguse ületamise korral kajastatakse täiendavate lubatud heitkoguste soetamise kohustus bilansikuupäeval kehtinud turuhinna alusel, antud kohustus kajastatakse eraldisena.

Tasuta saadud lubatud heitkoguste müügi puhul kajastatakse tulu tehingu müügihinnas kasumiaruande real „Muud äritulud”.

CO₂ lubatud heitkoguste ostu puhul suurendatakse immateriaalset vara, kasutuselevõtu korral amortiseeritakse kulusse ning vähendatakse heitkoguste soetamise eraldist.

Tasuta eraldatud CO₂ lubatud heitkoguste eraldamine, amortisatsioon, allahindlused ja nende tühistamised ning vastavad muutused sihtfinantseerimise kohustuse kirjel on mitterahalised tehingud ning rahavoogude aruandes ei ole neid avalikustatud.

Äriühendused ja firmaväärtus

Äriühenduste kajastamisel kasutatakse üldjuhul ostumeetodit. Firmaväärtus leitakse uue majandusüksuse omandamisel ostuhinna ja ostetud netovara õiglase väärtuse vahena. Ettevõtte netovara omandamisel tekkinud positiivset firmaväärtust kajastatakse konsolideeritud aruandes immateriaalse varana. Firmaväärtuse hindamiseks viiakse igal aruandeperioodi lõpu seisuga läbi väärtuse test ja vajadusel hinnatakse firmaväärtus alla kaetava väärtuseni juhul, kui see on väiksem raamatupidamisväärtusest. Firmaväärtuse allahindlust ei tühistata.

Juhul, kui tekib negatiivne firmaväärtus, siis hindab Kontserni juhtkond veelkord omandatud netovarade õiglased väärtused ning kui endiselt tekib negatiivne firmaväärtus, siis kajastatakse see kohekselt kogu summas kasumiaruandes tuluna (real „Muud äritulud”).

Ühise kontrolli all olevate üksustega seotud äriühendused kajastatakse korrigeeritud ostumeetodil. Selliste äriühenduste puhul ei pruugi ühinemine toimuda turutingimustel, mille tulemusena võib tavalise ostumeetodi rakendamine moonutada toimunud tehingu sisu. Ühise kontrolli all olevate ettevõtete soetusmaksumus ei pruugi kajastada omandatud ettevõtte tegelikku väärtust. Selle tulemusena ei ole firmaväärtusel ega negatiivsel firmaväärtusel tavapärast tähendust. Korrigeeritud ostumeetodi kohaselt ei hinnata omandatava äriühingu varasid, kohustusi ja tingimuslike kohustusi ümber ostuhinna jaotuse õiglases väärtuses, kuid need kajastatakse nende bilansilises jääkmaksumuses omandava äriühingu bilansis ning omandatud netovara soetusmaksumuse ja bilansilise jääkmaksumuse vahet ei kajastata positiivse ega negatiivse firmaväärtusena, vaid seda kajastatakse omandava äriühingu omakapitali vähenemise või suurenemisena.

Hüvitised töötajatele

Töötajate lühiajalised hüvitised hõlmavad palka ja sotsiaalmakse, töölepingu ajutise peatumisega seotud hüvitisi s.o. puhkusetasud või muud seesugused tasud eeldusel, et töölepingu ajutine peatumine leiab aset 12 kuu jooksul pärast selle perioodi lõppu, mil töötaja tööd tegi, ning muid hüvitisi, mis tuleb välja maksta 12 kuu jooksul pärast selle perioodi lõppu, mil töötaja tööd tegi. Kui aruandeperioodi jooksul on töötaja osutanud teenuseid, mille vastutasuks on põhjust eeldada hüvitise maksmist, moodustab Kontsern prognoositava hüvitise summa ulatuses kohustuse (viitvõla), millest arvatakse maha kõik juba tasutud summad.

Eraldised ja tingimuslikud kohustused

Kontsern moodustab eraldisi nende kohustuste osas, mille realiseerumise aeg või summa pole kindlad. Eraldise suuruse ja realiseerumisaja määramisel tuginetakse juhtkonna või vastava ala ekspertide hinnangutele.

Eraldis kajastatakse juhul, kui Kontsernil on enne aruandeperioodi lõpu seisuga tekkinud juriidiline või tegevusest tingitud kohustus, eraldise realiseerumine ressursside väljamineku näol on tõenäoline (üle 50 %) ning eraldise suurus on usaldusväärselt määratav.

Eraldise realiseerumisega kaasnevaid kulutusi hinnatakse aruandeperioodi lõpu seisuga ning eraldise suurust hinnatakse uuesti iga aruandeperioodi lõpus. Juhul, kui eraldis realiseerub tõenäoliselt rohkem kui ühe aasta pärast, kajastatakse seda diskonteeritud nüüdisväärtuses. Diskonteerimisel võetakse aluseks sarnaste kohustuste suhtes turul valitsev intressimäär.

Kontsern moodustab eraldised kahjumlike lepingute jaoks. Kahjumlik leping on selline leping, mille täitmisega kaasnevad kulutused ületavad lepingust saadavat majanduslikku tulu. Eraldis kajastatakse summas, mis on võrdne lepingu täitmisega kaasnevale kahjumile (s.o lepingust tulenevad tulud miinus lepingu täitmisega kaasnevad kulud).

Tingimuslikeks kohustusteks klassifitseeritakse need kohustused, mille realiseerumise tõenäosus jääb alla 50 % või nende suuruse hindamine ei ole usaldusväärne. Tingimuslikud kohustused avalikustatakse konsolideeritud aastaaruande lisades.

Rendiarvestus

Kontsern on rakendanud IFRS 16, kasutades modifitseeritud tagasiulatuvat lähenemisviisi, ning seetõttu ei ole võrdlusinformatsiooni korrigeeritud ning võrdlusperioodi informatsioon kajastab jätkuvalt standardite IAS 17 ja IFRIC 4 nõudeid. IAS 17 ja IFRIC 4 arvestuspõhimõtted on üksikasjalikult avalikustatud eraldi IFRS 16 arvestuspõhimõtetest. IFRS 16 ülemineku mõju on avalikustatud alapeatükis „IFRS 16 standardi mõju finantsaruannetele. Ülemineku mõju finantsaruannetele“

Arvestuspõhimõtted alates 1. jaanuarist 2019

Lepingu sõlmimisel hindab Kontsern, kas leping on rendileping või kas leping sisaldab endas renti. Leping on rendileping (või sisaldab endas renti), kui leping annab õiguse kontrollida ja kasutada kindlaksmääratud vara teatud aja jooksul tasu eest. Hindamaks, kas leping annab õiguse kontrollida ning kasutada vara, kasutab Kontsern IFRS 16 rendi definitsiooni.

Neid arvestuspõhimõtteid rakendatakse lepingutele, mis on sõlmitud 1. jaanuaril 2019 või hiljem.

Kontsern kui rentnik

Rendikomponenti sisaldava lepingu sõlmimisel või muutmisel jaotab Kontsern lepingus sisalduva tasu igale rendikomponendile selle eraldiseisva hinna alusel.

Kontsern kajastab kasutusõiguse vara ja rendikohustust rendi alguse kuupäeval. Kasutusõiguse vara mõõdetakse algselt soetusmaksumuses, mis koosneb rendikohustuse algsummast. Rendikohustuse algsummat korrigeeritakse tehtud ettemaksete võrra, tehtud otseste kulutuste võrra ning taastamiskulude võrra (mis tulenevad vara demonteerimisest ning taastamisest). Saadud summast on maha arvatud saadud rendisoodustused.

Kasutusõiguse vara amortiseeritakse lineaarsel meetodil rendi alguskuupäevast kuni rendiperioodi lõpuni, välja arvatud juhul, kui rendilepinguga antakse alusvara omandiõigus Kontsernile rendiperioodi lõpus üle või kui kasutusõiguse vara jääkväärtus viitab sellele, et Kontsern plaanib kasutada vara väljaostuoptsiooni. Sellisel juhul amortiseeritakse kasutusõiguse vara alusvara kogu kasuliku eluea jooksul, mis määratakse samadel alustel nagu vastavate Kontserni poolt omatavate materiaalsete põhivarade puhul. Lisaks vähendatakse kasutusõiguse vara väärtuse langusest tulenevate kahjumite korral. Samuti korrigeeritakse kasutusõiguse vara ning rendikohustust teatud ümberhindamistel.

Rendikohustust mõõdetakse algselt rendimaksete nüüdisväärtuses, mida ei ole veel makstud rendisuhte alguskuupäevaks, kasutades rendi sisemist intressimäära või kui seda määra ei ole võimalik kindlaks teha, siis alternatiivset laenuintressimäära. Üldjuhul kasutab Kontsern diskontomäärana alternatiivset laenuintressimäära.

Kontsern leiab alternatiivse laenuintressimäära kasutades selleks erinevaid finantseerimisallikaid. Saadud sisendeid korrigeeritakse, võttes arvesse renditingimusi ja renditava vara tüüpi, et jõuda renditavale varale sobiva alternatiivse laenuintressimäärani.

Rendikohustuses sisalduvate rendimaksete hulka kuuluvad järgmised osad:

- fikseeritud maksed (sealhulgas sisuliselt fikseeritud rendimaksed)
- trahvid rendilepingu katkestamisel (kui katkestamine on piisavalt kindel)
- väljaostuhind (kui vara ost on piisavalt kindel)
- garanteeritud jääkväärtus (makstava summa eeldatav väärtus)
- indeksist või määrast sõltuvad rendimaksed.

Rendikohustust mõõdetakse korrigeeritud soetusmaksumuses. Rendikohustust arvutatakse ümber siis, kui tulevastes rendimaksetes on muutusi, mis tulenevad indeksist või määrast, kui muutub hinnang garanteeritud jääkväärtuse summa osas või kui Kontsern muudab oma hinnangut selle osas, kas soovitakse kasutada vara väljaostu, rendi pikendamise või lõpetamise võimalusi. Samuti mõõdetakse rendikohustust ümber kui muutuvad fikseeritud maksed (sealhulgas sisuliselt fikseeritud rendimaksed).

Kui rendikohustust hinnatakse ümber ülal loetletud põhjuste tõttu, tehakse kasutusõiguse vara bilansilises maksumuses vastav korrigeerimine. Rendikohustuse muudatuse mõju kajastatakse kasumiaruandes, kui kasutusõiguse vara bilansiline maksumus on vähendatud nullini.

Kontsern on otsustanud mitte kajastada kasutusõiguse varasid ning rendikohustusi väheväärtuslike vara rentide ning lühiajaliste rentide puhul. Kontsern kajastab nende rentidega seotud rendimaksed kuluna lineaarselt rendiperioodi jooksul.

Kontsern kui rendileandja

Rendikomponenti sisaldava lepingu sõlmimisel või rendilepingu muutmisel jaotab Kontsern lepingus sisalduva tasu igale rendikomponendile nende eraldiseisvate hindade alusel.

Kui Kontsern tegutseb rendileandjana, määrab Kontsern rendi alguses kindlaks, kas rendileping on kapitalirent või kasutusrent.

Iga rendilepingu klassifitseerimiseks hindab Kontsern, kas rendilepinguga antakse üle praktiliselt kõik alusvara omandiga seotud riskid ja hüved. Kui antakse, siis sel juhul on tegemist kapitalirendiga. Kui ei anta, siis on tegemist kasutusrendiga. Selle hinnangu ühe osana hindab Kontsern ka teatud indikaatoreid (näiteks seda, kas rent on sõlmitud suurema osa vara majanduslikust elueast).

Kui rendileping sisaldab endas nii rendi kui ka mitte-rendi komponente, rakendab Kontsern IFRS 15 arvestuspõhimõtteid, et jaotada rendilepingu tasu komponentide vahel.

Kontsern rakendab rendileandja netoinvesteeringu suhtes standardis IFRS 9 esitatud nõudeid kajastamise lõpetamise ja väärtuse languse kohta. Kontsern analüüsib regulaarselt hinnangulisi garanteerimata jääkväärtusi, mida kasutatakse rendileandja brutoinvesteeringu arvutamiseks.

Kontsern kajastab kasutusrendi alusel saadud rendimakseid lineaarselt tuluna rendiperioodi jooksul kasumiaruandes.

Üldiselt ei erinenud Kontserni kui rendileandja võrdlusperioodil rakendatud arvestusmeetodid IFRS 16-st.

Enne 1. jaanuari 2019 kehtinud arvestuspõhimõtted

Enne 1. jaanuari 2019 sõlmitud lepingute osas hindas Kontsern, kas kokkulepe oli rent või sisaldas endas rendilepingut lähtudes sellest, et kas rendilepingu puhul kõik olulised vara omandiga seonduvad riskid ja hüved kandusid üle. Ülejäänud rendilepinguid käsitles Kontsern kasutusrendina.

Kontsern kui rentnik

Võrdlusperioodil kapitalirendi alusel renditud vara kajastatakse algselt finantsseisundi aruandes vara ja kohustusena madalamas, kas renditud vara õiglasest väärtuses või rendimaksete miinimumsumma nüüdisväärtuses. Rendimaksete miinimumsumma võrdub rentniku kõigi tasumisele kuuluvate rendimaksete summaga, millele lisandub rendilepingus fikseeritud soodusotsiooni hind või rentniku/kolmanda isiku garanteeritud jääkväärtus. Makstavad rendimaksud jagatakse finantskuluks ja kohustuse vähendamiseks. Finantskulud jaotatakse rendiperioodile nii, et intressimäär oleks igal osaperioodil kogu rendiperioodi jooksul kohustuse jääkväärtuse suhtes sama. Kapitalirendi tingimustel soetatud varade amortisatsiooniperioodiks on vara kasulik eluiga või rendiperiood, olenevalt sellest, mis on lühem.

Kontsern kui rendileandja

Kui Kontsern tegutses rendileandjana, määras Kontsern rendi alguses, kas rent on kapitali- või kasutusrent.

Iga rendilepingu klassifitseerimisel hindas Kontsern, kas rendilepinguga kanti üle kõik vara alla kuuluva vara omandiga seotud riskid ja hüved. Kui anti, siis sellisel juhul oli tegemist kapitalirendiga. Kui ei antud, oli tegemist kasutusrendiga. Selle hinnangu ühe osana hindas Kontsern ka teatud indikaatoreid (näiteks seda, kas rent oli sõlmitud suurema osa vara majanduslikust elueast).

Tulude arvestus**Toimingukohustised ning müügitulu arvestuspõhimõtted**

Müügitulu mõõdetakse kliendiga sõlmitud lepingus sätestatud tasu alusel. Kontsern kajastab tulu, kui ta täidab toimingukohustuse, andes kauba või teenuse üle kliendile.

All tabelis on esitatud informatsioon kliendilepingutest tulenevate toimingukohustuste täitmise ja ajastuse ning sellest tulenevalt müügitulu kajastamise arvestuspõhimõtete kohta.

Müügitulu liik	Toimingukohustuse täitmine ja ajastus	Müügitulu arvestuspõhimõtted
Enda toodetud põlevkiviõli müük	Kontsern toodab põlevkiviõlist kaubaõlisid, koksitoodangut ning fenoolitoodet. Kliendid omandavad kontrolli põlevkiviõli toodangu üle, kui kaup on üle antud kliendile. Sel hetkel arved genereeritakse ning tulu kajastatakse. Müüdüd toodangule ei pakuta allahindlusi. Müüdüd tooteid kliendid ei saa tagastada. Välja arvatud olukordades, kus Kontsern on müünud kokkulepitud parameetritest erinevat kaupa.	Tulu põlevkiviõli toodangu müügist kajastatakse hetkel, mil kaup on üle antud kliendile, see tähendab hetkel, mil müügitehing kliendiga on viidud lõpule.
Ostetud kaubaõlide müük	Kliendid omandavad kontrolli kaubaõlide üle hetkel, kui kaup on üle antud kliendile. Sel hetkel arved genereeritakse ning tulu kajastatakse. Kaubaõlidele ei pakuta allahindlusi ega tagastusvõimalusi.	Tulu kaubaõlide müügist kajastatakse hetkel, mil kaup on üle antud kliendile, see tähendab hetkel, mil müügitehing kliendiga on viidud lõpule.
Elektrienergia müük	Kontsern müüb klientidele energiakaupu (elektri-, aktiiv-, ja reaktiivenergia). Kliendid omandavad kontrolli energiakaupade üle, kui kaup on üle antud kliendile. Arveldamine klientidega toimub	Tulu energia müügist kajastatakse hetkel, mil kaup on üle antud kliendile, see tähendab hetkel, mil müügitehing kliendiga on viidud lõpule.

	igakuisele. Energiakaupadele ei pakuta allahindlusi ega tagastusvõimalusi.	
Kaugkütte ja auru müük	Kontsern müüb klientidele soojusenergiat. Soojusenergia kandjaks on aur. Kliendid omandavad kontrolli soojusenergia üle hetkel, kui kaup on üle antud kliendile. Arveldamine klientidega toimub igakuisele. Soojusenergia müügile ei pakuta allahindlusi ega tagastusvõimalusi.	Tulu auru müügist kajastatakse hetkel, mil kaup on üle antud kliendile, see tähendab hetkel, mil müügitehing kliendiga on viidud lõpule.
Kaugkütte ja kuuma vee müük	Kontsern müüb klientidele soojusenergiat. Soojusenergia kandjaks on vesi. Kliendid omandavad kontrolli soojusenergia üle hetkel, kui kaup on üle antud kliendile. Arveldamine klientidega toimub igakuisele. Soojusenergia müügile ei pakuta allahindlusi ega tagastusvõimalusi.	Tulu soojusenergia müügist kajastatakse hetkel, mil kaup on üle antud kliendile, see tähendab hetkel, mil müügitehing kliendiga on viidud lõpule.
Logistika-teenused	Kontsern osutab kahte erinevat sorti logistikateenuseid (raudtee- ja autotransport). Osutatavad logistikateenused on olemuselt lühiajalised ning teenuseid osutatakse üldjuhul samas kalendrikuus. Teenuste eest saadav tasu sõltub otseselt osutatud teenuste mahust. Arveldamine klientidega toimub igakuisele.	Tulu kajastatakse teenuse osutamise aja jooksul. Kuna Kontsernil on õigus saada kliendilt tasu summas, mis vastab otseselt Kontserni seni tehtud toimingute väärtusele kliendi jaoks ühes kalendrikuus, kajastab Kontsern praktilise abinõuna müügitulu summas, mille kohta Kontsernil on õigus esitada arve.
Elektri- ja sidevõrkude ehitus	Kontsern ehitab klientidele elektri- ja sidevõrkusid. Töö eest tasu maksmine toimub üldjuhul töö iga etapi üleandmisel. Ehitustööd tehakse üldjuhul kliendi territooriumile kliendi koostatud projektsioonide alusel. Ehitustööde pikkus sõltub projektide keerukusest.	Tulu kajastatakse aja jooksul. Toimingukohustuse täitmise edenemist mõõdetakse sisendimeetodite alusel. Sisendimeetodidega kajastatakse müügitulu sisendite põhjal, mida Kontsern rakendab toimingukohustuse täitmiseks (näiteks tarbitud ressursid, kulunud töötunnid, tehtud kulutused), võrrelduna sisendite eeldatava koguhulgaga, mis on vajalik vastava toimingukohustuse täitmiseks.
Maagaasi ülekanne ja jaotus	Kliendid omandavad kontrolli maagaasi üle hetkel, kui kaup on üle antud kliendile. Arveldamine klientidega toimub igakuisele. Klientidel ei ole võimalik saada soetatud kaubalt allahindlusi ega saadud kaup tagastada.	Tulu maagaasi ülekandest ja jaotuse müügist kajastatakse hetkel, mil kaup on üle antud kliendile, see tähendab hetkel, mil müügitehing kliendiga on viidud lõpule.
Elektrienergia ülekanne ja jaotus	Kontsern osutab oma teeninduspiirkonnas asuvatele klientidele võrguteenuseid. Kliendid saavad ning tarbivad võrguteenuses osutamisest saadavaid hüvesid üheaegselt ja teenuse osutamisega samal ajal. Arveldamine klientidega toimub igakuisele.	Müügitulu kajastatakse teenuse osutamise aja jooksul. Kontsern kajastab müügitulu selles perioodis, mil teenus on osutatud. Toimingukohustuse täitmist mõõdetakse väljundmeetodi kohaselt (osutatud võrguteenuste maht). Lisaks osutatud võrguteenuste mahule, võetakse väljundmeetodi sisendina arvele teatamata, hilinemisega teatatud ning valesti teatatud näitused.
Elektri- ja kaugkütte-võrgu liitumisteenus	Võrguga liitumisel saab Kontsern liitujatelt tasusid, mille määramise aluseks on võrguga liitumiseks tehtavad kulutused. Kontsernil on seadusest tulenev kohustus tagada ühenduskoha olemasolu nii kaua, kuni kliendi tarbimiskoht vajab energiateenust. Seega loetakse ühenduse loomiseks vajalikke tegevusi aja jooksul täidetava ulatuslikuma toimingukohustuse osaks, mida ei ole võimalik aja jooksul osutatavast võrguteenuse müügist eristada.	IFRS 15 kohaselt loetakse toimingukohustuse see osa, mis hõlmab ühenduse loomiseks vajalikke tegevusi, täidetaks perioodi jooksul, mil energiateenust ühenduskoha kaudu eeldatavalt osutatakse. Eespool nimetatud perioodi pikkus sõltub juhtkonna hinnangust.

Kontserni tulu maksustamine

Tulumaksuseaduse kohaselt ei maksustata Eestis mitte Kontserni kasumit, vaid väljamakstavaid dividende. 2018. aastal oli maksumääraks 20/80 netodividendidelt.

Alates 2019. aastast rakendub regulaarselt makstavatele dividendile madalam maksumäär 14% (14/86 netoväljamaksest). Sealjuures kohaldub madalam maksumäär 2019. aastal makstavatele dividendidele, mille summa moodustab kuni 1/3 aastal 2018 jaotatud ja maksustatud netodividendidest.

Kuna tulumaksu objektiks on Kontserni kasumi asemel väljamakstavad dividendid, siis ei eksisteeri erinevusi varade ja kohustuste maksuarvestuslike ja raamatupidamisväärtuste vahel, millelt tekiks edasilükkunud tulumaksu nõue või kohustus.

Finantsseisundi aruandes ei kajastata potentsiaalset tulumaksukohustust Kontserni vaba omakapitali suhtes, mis kaasneks vaba omakapitali väljamaksmisel dividendidena. Maksimaalne tulumaksukohustus, mis võiks kaasneda dividendide väljamaksmisega, on toodud lisas 29.

Dividendide maksmisega kaasnev tulumaks kajastatakse dividendide väljakuulutamise hetkel kasumiaruandes kuluna.

Välisvaluutas toimunud tehingute kajastamine

Välisvaluutapõhised tehingud arvestatakse eurodes tehingupäeval kehtiva Euroopa Keskpanka valuutakursiga. Finantsseisundi aruandes hinnatakse välisvaluutapõhised monetaarsed varad ja kohustused ümber eurodesse aruandeperioodi lõpu seisuga kehtiva valuutakursiga. Välisvaluutas fikseeritud mittemonetaarsed varad ja kohustused, mis on kajastatud soetusmaksumuses, on teisendatud eurodesse vastavalt tehingupäeval kehtinud valuutakurssidele.

Ümberhindamise tulemusena saadud kursikasumid ja –kahjumid kajastatakse aruandeperioodi kasumiaruandes, kusjuures ärituludes ja -kuludes kajastatakse kasumit ja kahjumit, mis on seotud tarnijate ja ostjate arveldustega; muud välisvaluutatehingust saadud kasumid ja kahjumid on kasumiaruandes kajastatud finantstuludes ja -kuludes.

Sihtfinantseerimine

Kontsern on lähtunud tegevuskulude ja vara sihtfinantseerimise kajastamisel brutomeetodist. Tegevuskulude sihtfinantseerimise kajastamisel lähtutakse tulude ja kulude vastavuse printsiibist. Saadud summasid kajastatakse tuluna kui Kontsern aktsepteerib finantseerimisega kaasnevaid tingimusi ja kavatseb neid täita ning finantseerimise summa on usaldusväärselt määratav ja selle laekumine on tõenäoline. Saadud toetus kajastatakse kasumiaruandes tuluna.

Vara sihtfinantseerimisel võetakse toetusega soetatud vara finantsseisundi aruandes arvele tema soetusmaksumuses sarnaselt muule materiaalsele põhivarale. Vara soetamiseks toetusena saadud summa kajastatakse finantsseisundi aruandes kohustusena, mis kajastatakse tuludes soetatud vara kasuliku eluea jooksul.

Mitterahalise toetusena saadud vara võetakse finantsseisundi aruandes arvele tema õiglases väärtuses. Tekkiv kohustus kantakse tuludesse vara järelejäänud kasuliku eluea jooksul.

Rahavoogude aruanne

Rahavoogude aruanne on koostatud kaudsel meetodil – äritegevuse rahavoogude leidmisel on korrigeeritud puhaskasumit elimineerides finantseerimise ja investeerimisega seotud kasumid/kahjumid, mitterahaliste äritegevusega seotud tehingute mõju ja äritegevusega seotud käibevarade ning lühiajaliste kohustuse saldode muutused.

Investeeringimis- ja finantseerimistegevuse rahavoogude kajastamisel lähtutakse tegelikult makstud ja saadud summadest. Mitterahalised tehingud elimineeritakse.

Raha ja raha ekvivalentidena kajastatakse rahavoogude aruandes lühiajalisi (kuni 3-kuulise tähtajaga soetatud) kõrge likviidsusega investeeringud, mida on võimalik konverteerida teadaoleva summa raha vastu ning mille puhul puudub oluline turuväärtuse muutuse risk, sh kassas ja panga arvelduskontodel olev raha, kuni 3-kuulised tähtajalised deposiidid ning rahaturufondi osakud.

Kohustuslik reservkapital

Vastavalt Eesti Vabariigi äriseadustikule ja emaettevõtte põhikirjale teeb emaettevõtte igal aastal puhaskasumist vähemalt 5%-lise eraldise kohustuslikku reservkapitali kuni reservkapital moodustab vähemalt 10% aktsiakapitalist. Kohustuslikku reservkapitali ei tohi dividendina välja maksta, kuid seda võib kasutada kahjumi katmiseks, kui kahjumeid ei ole võimalik katta vabast kapitalist. Samuti võib kohustuslikku reservkapitali kasutada aktsiakapitali suurendamiseks.

Aruandeperioodi lõpu järgsed sündmused

Konsolideeritud raamatupidamise aastaaruandes kajastuvad olulised varade ja kohustuste hindamist mõjutavad asjaolud, mis ilmnesid aruandeperioodi lõpu seisuga ja aruande koostamise kuupäeva vahemikul, kuid on seotud aruandeperioodil või varasematel perioodidel toimunud tehingutega.

Aruandeperioodi lõpu seisuga sündmused, mida ei ole varade ja kohustuste hindamisel arvesse võetud, kuid mis oluliselt mõjutavad järgmise majandusaasta tulemust, on avalikustatud aastaaruande lisades.

Raamatupidamishinnangud ja otsused

IFRS EL nõuetele vastavate finantsaruannete koostamisel tuleb kasutada juhtkonnapoolseid raamatupidamislikke hinnanguid. Samuti tuleb juhtkonnal teha arvestuspõhimõtete valiku ja rakendamisega seotud otsuseid.

Juhtkonnapoolseid otsuseid ja hinnanguid on järjepidevalt üle vaadatud ning need põhinevad ajaloolisel kogemusel ning muudel asjaoludel, mille hulka kuuluvad ka sellised prognoosid tulevaste perioodide sündmuste suhtes, mida peetakse olemasolevate tingimuste juures mõistlikeks. Kuigi nimetatud hinnangud on tehtud juhtkonna parima teadmise kohaselt, ei pruugi need kokku langeda hilisema tegeliku tulemusega. Muudatusi juhtkonna hinnangutes kajastatakse muudatuse toimumise perioodi kasumiaruandes.

Olulised juhtkonna otsused seoses arvestuspõhimõtete valiku ja rakendamisega, mis avaldavad suurimat mõju raamatupidamise aruandele:

Eesti tütar-, sidus- ja ühisettevõtetesse ning filiaalidesse tehtud investeeringutega seotud edasilükkunud tulumaksu kajastamine

2018. aastal hakkas Lätis kehtima uus tulumaksusüsteem, mis sarnaneb Eesti omaga. Selle rakendamisel hakati aga edasilükkunud tulumaksu konsolideeritud IFRS-aruannetes kajastama viisil, mis erineb Eestis seni kasutusel olnud käsitlusest. Läti käsitluse kohaselt tuleb tütar-, sidus- ja ühisettevõtetesse ning filiaalidesse tehtud investeeringutelt tekkivat edasilükkunud tulumaksu kajastada ka siis, kui need investeeringud asuvad riikides, kus ettevõtte tulumaks kuulub tasumisele kasumi jaotamisel (näiteks Eesti ja Läti), välja arvatud juhul, kui Kontsern suudab kontrollida maksustatavate ajutiste erinevuste tühistumise ajastamist ja nende tühistumine lähimas tulevikus ei ole tõenäoline. Eestis seni kasutusel olnud käsitluse kohaselt edasilükkunud tulumaksukohustist sellisel juhul ei kajastata.

Praeguseks ei ole Eestis kujunenud ühtset seisukohta, kumb käsitlus on õige. Rahandusministeerium on küsinud IFRS-standardite tõlgendamise komitee (IFRIC) arvamust

standardi IAS 12 *Tulumaks* korrektse tõlgendamise kohta. IFRIC arutas küsimust märtsi alguses ja 13.03.2020 avaldas oma esialgse seisukoha, mille kohaselt on Läti käsitlus õige ehk Eestis kehtiva tulumaksusüsteemi korral tuleb edasilükkunud tulumaks ka investeeringute pealt kajastada. IFRICu esialgne seisukoht kuulub avalikult kommenteerimisele kuni 13.05.2020 ja tõenäoliselt sellest järgmisel koosolekul (eeldatavasti juunis) võetakse vastu lõplik IFRICu seisukoht.

Aastaruande esitamise kuupäeva seisuga ei ole IFRIC oma lõplikku seisukohta veel avaldanud.

Kontserni juhatus on otsustanud jätkuvalt rakendada tütar-, sidus- ja ühisettevõtetesse ning filiaalidesse tehtud investeeringute puhul edasilükkunud tulumaksukohustise arvestamisel seni kehtinud arvestuspõhimõtet. Selle kohaselt on riikides, kus ettevõtte tulumaks tuleb tasuda kasumi jaotamisel (näiteks Eesti ja Läti), edasilükkunud tulumaksukohustis alati null, kuna vastavalt IAS 12 paragrahvile 52A mõõdetakse nendes riikides asuvatelt investeeringutelt tekkivat edasilükkunud tulumaksukohustist jaotamata kasumile kehtiva 0% tulumaksumääraga.

Maksustatavad ajutised erinevused, mille suhtes ei ole edasilükkunud tulumaksukohustist kajastatud, on avalikustatud lisas 29. Kui Kontsern muudaks arvestuspõhimõtet ja kajastaks edasilükkunud tulumaksu eelnimetatud investeeringute pealt, siis oleks 31.12.2019 seisuga kajastatava kohustise suurus 1 694 766 eurot.

Läbinduskulude kapitaliseerimine

Kontsern kajastab osa põlevkivikaevanduse läbindustööde käigus tekkivad kulud materiaalse põhivarana. Vaata täpsemat arvestuspõhimõtte kirjeldust lisas 1 „Kaevanduse läbindustööde käigus tekkivate kulude kajastamine“.

Olulised juhtkonna hinnangud, mis omavad suurimat mõju käesolevas raamatupidamise aastaruandes kajastatud finantsinformatsioonile:

Varude neto realiseerimisväärtuse hindamine (lisa 5)

Kontsernis viidi aruandeperioodi lõpus läbi varude allahindlus summas 890 tuhat eurot (2018: 385 tuhat eurot), sh: valmistoodang 724 tuhat eurot (2018: 187 tuhat eurot), lõpetamata toodang 157 tuhat eurot (2018: 134 tuhat eurot), muud varud 9 tuhat eurot (2018: 64 tuhat eurot).

Materiaalse ja immateriaalse põhivara kasuliku eluea hindamine (lisa 6, 7)

Valdkond, mis on seotud olulisemate või keerukamate juhtkonnapoolsete otsuste ja hinnangutega ning mis omab olulist mõju finantsaruannetele, on materiaalse ja immateriaalse põhivara eluea hindamine. Juhtkond on hinnanud ehitiste, seadmete, lõpetamata ehituse ning kaevanduslitsentsiga seoses tehtud investeeringute kasulikku eluiga arvestades müügi mahte ja tingimusi, ajaloolisi kogemusi antud valdkonnas ning tulevikuperspektiive.

Senine kogemus on näidanud, et varade tegelik kasutusaeg on mõnikord osutunud mõnevõrra pikemaks kui varade hinnanguline eluiga. Aruandeperioodi lõpu materiaalse ja immateriaalse põhivara jääkmaksumused ning kulumid on toodud lisas 6 ja 7. Kui kulumimäärad muutuksid 10%, siis muutuks aastane amortisatsioonikulu ca 7,3 miljonit eurot (2018: 5,5 miljonit eurot).

Materiaalse põhivara õiglase väärtuse mõõtmine ja ümberhindlus (lisa 6)

Kontsern jaotab oma ettevõtete põhivarad õiglase väärtuse mõõtmise jaoks kolme erineva tegevusala vahel:

- põlevkivi töötlemine (VKG Oil, VKG Kaevandused, VKG Energia);
- reguleeritud äritegevus (VKG Soojus, VKG Elektrivõrgud); ja
- muud tegevusalad (VKG Logistika, Viru RMT, Viru Keemia Grupp AS)

2018. aastal viidi läbi põlevkivi töötlemisega tegelevas ettevõttes põhivara ümberhindlus. Reguleeritud ja muu äritegevuse tegevusalade ettevõtetes põhivara ümberhindlust ei tehtud. Aruandeperioodil põhivara ümberhindlust ei tehtud.

Kaevanduse sulgemise eraldisega seotud hinnangute ebakindlus (lisa 11)

2011. aasta lõpu seisuga moodustati kaevanduse sulgemise eraldis Ojamaa Kaevanduse sulgemiseks aastal 2038 summas 3 200 000 eurot diskontomääraga 5% aastas. Eraldise moodustamisel hinnati kaevanduse sulgemiseks vajalikke tegevusi ja nende maksumust eraldise moodustamise hetkel. Alates 2019. aastast diskontomäär on 2%.

Seisuga 31.12.2019 on kaevanduse sulgemise eraldis finantsseisundi aruandes kajastatud summas 4 629 306 eurot ning juhtkonna hinnangul kasutatakse eraldist kaevanduse sulgemiseks aastatel 2025-2032.

Eraldise edaspidine ümberhindlus võib olla tingitud järgnevast:

- Kaevanduse sulgemise eraldis võib muutuda seoses seadusandluse muutumisest tulenevate täiendavate ja ka varasemalt mitte arvestatud töödega, mis on vajalikud kaevanduse sulgemise hetkeks.
- Kaevanduse sulgemiseks vajalike nii materiaalse kui ka tööjõuressursside maksumuse märkimisväärselt muutumisest.

Lisa 2. Raha ja raha ekvivalendid

(eurodes)	31.12.2019	31.12.2018
Pangakontod	66 593 220	44 251 342
Hoiused	24 000 000	6 000 000
Kassa	277	584
Kokku	90 593 497	50 251 926

Luminor Bank, OP Bank, Swedbank ja SEB pangakontodel olev raha on panditud VKG poolt võetud laenude tagatiseks (lisa 8).

Lisa 3. Tuletisinstrumendid**Nõuded:**

(eurodes)	31.12.2019	31.12.2018
Deriviivsed finantsvarad	0	9 961 514
<i>Sh. lühiajalised derivatiivsed finantsvarad</i>	0	8 913 918
<i>Sh. pikaajalised derivatiivsed finantsvarad</i>	0	1 047 596
Kokku derivatiivsed finantsvarad	0	9 961 514

Kohustused:

(eurodes)	31.12.2019	31.12.2018
Deriviivsed finantskohustused	3 598 392	0
<i>Sh. lühiajalised derivatiivsed finantskohustused</i>	3 598 392	0
<i>Sh. pikaajalised derivatiivsed finantskohustused</i>	0	0
Kokku derivatiivsed finantskohustused	3 598 392	0

Seisuga 31.12.2019 vedelkütuste müügilepingud on sõlmitud tuleviku rahavoogude riskimaandamise eesmärgil. Täiendav informatsioon lisa 27.	Hindamistehnikad	Õiglase väärtuse hierarhia tase
Vedelkütuste müügi optsioonid	Turutehingute võrdluse tehnika: tehingute õiglased väärtused tuginevad NYMEX noteeringutel. Sarnaseid lepinguid kaubeldakse aktiivselt turul ja noteeringud peegeldavad tegelikke tehinguid sarnaste instrumentidega. Alusvara – 1% Fuel Oil	2

Initialled for identification purposes only
 Allkirjastatud identifitseerimiseks
 Date/kuupäev..... 21.05.2020
 Signature/allkiri.....
 KPMG, Tallinn

Lisa 4. Nõuded

(eurodes)	31.12.2019	31.12.2018
Ostjatelt laekumata arved	21 819 390	14 829 587
Ebatõenäoliselt laekuvad arved	-261 868	-510 837
Kokku nõuded ostjate vastu	21 557 522	14 318 750
Käibemaksunõue	908 500	1 381 748
Muud nõuded	442 290	333 366
Kokku muud nõuded	1 350 790	1 715 114
Kokku nõuded	22 908 312	16 033 864

Ostjatelt laekumata arved on hinnatud lähtudes tõenäoliselt laekuvatest summadest. Ebatõenäoliselt laekuvate nõuete osas ostjate vastu toimusid järgmised muutused (aasta kohta):

(eurodes)	2019	2018
Algsaldo	-510 837	-501 018
Laekunud ebatõenäolised nõuded ¹	66 497	83 510
Kuludesse kantud ebatõenäolised nõuded ¹	-55 321	-101 779
Lootusetuks tunnistatud ebatõenäolised nõuded	237 793	8 450
Lõppsaldo	-261 868	-510 837

¹Lisas 18 kajastatud summa ja antud lisa erinevus on seotud muudes ärituludes kajastatud laekunud summadest, mis olid kantud lootusetuks või ebatõenäolisteks eelmistes perioodides.

Nõuete väärtuse hindamisel on rakendatud IFRS 9 nõudeid ja hinnatud nõuete krediitkahjumeid vastavalt standardile. Põhjalikum info nõuete väärtuse hindamise kohta on avalikustatud lisas 27.

Kontserni vallasvarale, sh nõuetele, on seatud kommerts pant (lisa 8).

Lisa 5. Varud

(eurodes)	31.12.2019	31.12.2018
Valmistoodang	9 709 480	11 126 297
Tooraine ja materjal	12 201 207	11 768 919
Lõpetamata toodang	14 014 367	10 567 308
Ettemaksed tarnijatele	223 234	175 035
Ostetud kaubad müügiks	7 828	9 303
Kokku	36 156 116	33 646 862

Seoses varude neto realiseerimismaksumuse langemisega alla omahinna hinnati 31.12.2019 seisuga alla varusid summas 890 tuhat euro (2018: 385 tuhat euro) võrra,

Allahinnatud valmistoodangu bilansiline maksumus 31.12.19 seisuga jäi 1 148 tuhat eurot (31.12.18: 1 381 tuhat eurot).

Kontserni vallasvarale, sh varudele, on seatud kommerts pant. (lisa 8).

Lisa 6. Materiaalne põhivara

(eurodes)	Maa	Hooned ja rajatised	Masinad ja seadmed	Muu materiaalne põhivara	Lõpetamat a ehitised ja ettemaksed	Kokku
Jääkväärtus 31.12.2017	3 043 527	236 752 554	207 371 680	849 903	10 020 520	458 038 184
Soetused ja parendused ¹	28 424	6 255 796	12 369 943	46 379	7 454 052	26 154 594
Ümberklassifitseerimine	0	5 490 069	5 122 849	11 518	-10 624 436	0
Müük ja mahakandmised	-166 295	-1 508 817	1 284 760	1 155	-149 045	-538 242
Ümberhindlus	0	41 863 836	116 657 964	0	0	158 521 800
Aruandeaasta amortisatsioon ²	0	-18 723 177	-36 116 167	-254 245	0	-55 093 589
Jääkväärtus 31.12.2018	2 905 656	270 130 261	306 691 029	654 710	6 701 091	587 082 747
IFRS 16 esmakordne rakendamine	0	174 803	1 641 910	0	0	1 816 713
Soetused ja parendused ¹	0	3 293 796	12 069 270	319 115	13 687 626	29 369 807
Ümberklassifitseerimine	0	7 184 192	5 599 544	45 942	-12 829 678	0
Müük ja mahakandmised	0	-112 474	-138 751	-1 734	0	-252 959
Aruandeaasta amortisatsioon ²	0	-22 299 635	-50 786 421	-266 980	0	-73 353 036
Jääkväärtus 31.12.2019	2 905 656	258 370 943	275 076 581	751 053	7 559 039	544 663 272

Seisuga 31.12.2017

Soetusmaksumus	3 043 527	277 348 546	302 750 994	3 887 509	10 020 520	597 051 096
Akumuleeritud amortisatsioon	0	-40 595 992	-95 379 314	-3 037 606	0	-139 012 912

Seisuga 31.12.2018

Soetusmaksumus	2 905 656	307 500 650	372 438 607	3 946 561	6 701 091	693 492 565
Akumuleeritud amortisatsioon	0	-37 370 389	-65 747 578	-3 291 851	0	-106 409 818

Seisuga 31.12.2019

Soetusmaksumus	2 905 656	318 040 967	391 610 580	4 309 884	7 559 039	724 426 126
Akumuleeritud amortisatsioon	0	-59 670 024	-116 533 999	-3 558 831	0	-179 762 854

Initialled for identification purposes only
 Allkirjastatud identifitseerimiseks
 Date/kuupäev..... 21.05.2020
 Signature/allkiri..... KPMG
 KPMG, Tallinn

Õiglasest väärtuses tasemel 3 kajastatud materiaalse põhivara väärtuse muutused: (eurodes)

Tegevusala	Põlevkivi töötlemine				Reguleeritud äritegevus				Muu tegevus				Kokku
Põhivarade klass	Hooned	Rajatised	Transpordi- vahendid	Muud masinad ja seadmed	Hooned	Rajatised	Transpordi- vahendid	Muud masinad ja seadmed	Hooned	Rajatised	Transpordi- vahendid	Muud masinad ja seadmed	
Põhivarade grupp	Hooned ja rajatised		Masinad ja seadmed		Hooned ja rajatised		Masinad ja seadmed		Hooned ja rajatised		Masinad ja seadmed		Kokku
Õiglane väärtus 31.12.2018	64 193 656	154 177 347	549 955	276 739 267	5 986 914	34 317 991	39 433	22 503 423	3 454 897	9 592 813	4 149 810	1 115 784	576 821 290
IFRS 16 esmakordne rakendamine	0	0	499 247	0	0	0	75 435	0	174 803	0	1 067 228	0	1 816 713
<u>Kasumid ja kahjumid</u> <u>aruandeperioodi</u> <u>loosul</u>													
Amortisatsioon (kasumiaruandes)	-4 215 540	-15 173 102	-563 160	-47 599 173	-282 250	-1 695 573	-18 042	-1 585 521	-673 219	-402 042	-800 348	-78 086	-73 086 056
Soetused ja parendused	558 227	1 525 764	317 876	9 374 427	0	913 853	23 041	978 533	295 951	0	1 364 550	10 844	15 363 066
Ümberklassifitseerimised	287 290	3 011 595	113 788	6 521 611	42 210	1 895 805	0	129 012	122 853	373 234	260 000	26 338	12 783 736
Müük ja mahakandmised	0	-66 521	-6 662	-68 281	0	-45 753	0	-10 686	0	-200	-48 527	-4 595	-251 225
Õiglane väärtus 31.12.2019	60 823 633	143 475 083	911 044	244 967 851	5 746 874	35 386 323	119 867	22 014 761	3 375 285	9 563 805	5 992 713	1 070 285	533 447 524

Initialed for identification purposes only
 Allkirjastatud identifitseerimiseks
 Date/kuupäev..... 21.05.2020
 Signature/allkiri.....
 KPMG, Tallinn

Tegevusala	Põlevkivi töötlemine				Reguleeritud äritegevus				Muu tegevus				Kokku
Põhivarade klass	Hooned	Rajatised	Transpordivahendid	Muud masinad ja seadmed	Hooned	Rajatised	Transpordivahendid	Muud masinad ja seadmed	Hooned	Rajatised	Transpordivahendid	Muud masinad ja seadmed	
Põhivarade grupp	Hooned ja rajatised		Masinad ja seadmed		Hooned ja rajatised		Masinad ja seadmed		Hooned ja rajatised		Masinad ja seadmed		Kokku
Õiglane väärtus 31.12.2017	67 602 344	114 519 056	955 523	179 772 745	6 277 921	34 868 833	77 757	22 529 198	3 861 424	9 622 976	3 300 827	735 630	444 124 234
<u>Kasumid ja kahjumid aruandeperioodi jooksul</u>													
Amortisatsioon (kasumiaruandes)	-4 630 568	-10 726 348	-479 743	-34 084 311	-142 149	-1 684 982	-8 213	-1 501 720	-274 078	-820 733	-302 742	-183 757	-54 839 344
Ümberhindlus	0	41 863 836	0	116 657 964	0	0	0	0	0	0	0	0	158 521 800
sh muus koondkasumis	0	41 863 836	0	116 657 964	0	0	0	0	0	0	0	0	158 521 800
<u>Soetused, müügid ja muud liikumised</u>													
Soetused ja parendused	770 792	3 854 563	82 405	9 287 866	68 552	1 153 301	0	1 365 898	0	703 100	1 162 197	177 065	18 625 739
Ümberklassifitseerimised	646 322	4 683 175	6 341	4 975 572	0	11 572	0	149 387	26 091	114 458	0	0	10 612 918
Müük ja mahakandmised	-195 234	-16 935	-14 571	129 431	-217 410	-30 733	-30 111	-39 340	-158 540	-26 988	-10 472	386 846	-224 057
Õiglane väärtus 31.12.2018	64 193 656	154 177 347	549 955	276 739 267	5 986 914	34 317 991	39 433	22 503 423	3 454 897	9 592 813	4 149 810	1 115 784	576 821 290

Initialled for identification purposes only

Altkirjastatud identifitseerimiseks

Date/kuupäev.....21.05.2020

Signature/allkiri.....K. Saia

KPMG, Tallinn

Põhivarade õiglase väärtuse hindamine

Kontserni juhtkond hindas majandusaasta lõpu seisuga reguleeritud ja muu äritegevuse tegevusalade ettevõtete materiaalse põhivara õiglast väärtust ja jõudis järeldusele, et põhivarade bilansiline väärtus ei erine oluliselt nende õiglasest väärtusest, mistõttu ettevõtetes varade ümberhindlust 2019. a. ei ole vaja läbi viia.

Kontsern viis 31.12.2018 seisuga läbi põhivara ümberhindluse, mille tulemusena hinnati Kontserni põhivara ülesse 158 522 tuhande euro ulatuses. Antud ümberhindlus kajastati koondkasumis.

Põlevkivi töötlemisega tegelevate ettevõtete põhivarade õiglase väärtus on suuresti sõltuv eeldatavast maailmaturu vedelkütuse tulevikuhinna kurvist. Vedelkütuste müügihindade prognoosi aluseks on usaldusväärsete sõltumatute allikate prognoosid ja Kontserni juhtkonna hinnang. VKG Kaevandused põhivara õiglase väärtuse hindamisel on kasutatud sama eeldust vedelkütuste tulevikuhinna osas nagu VKG Oilil.

Põlevkivi töötlemisega seotud ettevõtete põhivarade õiglase väärtuse hindamisel on kasutatud Kontserni juhtkonna poolt koostatud tegelikke eelarveid ning on eeldatud, et Kontserni ettevõtete vahelised tehingud toimuksid sõltumatute osapooltega samadel tingimustel. Testi tulemusena selgus, et põhivarade bilansiline väärtus vastab nende õiglasele väärtusele, mistõttu ettevõtetes varade ümberhindlust 2019. a. ei ole vaja läbi viia.

Alltoodud tabelites on toodud materiaalse põhivara õiglase väärtuse hindamistehnikad ja seosed oluliste mittejälgitavate sisendite ja õiglase väärtuse mõõtmise vahel:

Initialled for identification purposes only
Alkirjastatud identifitseerimiseks
Date/kuupäev..... 21.05.2020
Signature/allkiri..... *K. K. K.*
KPMG, Tallinn

Kontserni põlevkivi töötlemisega tegelevate ettevõtete VKG Oil, VKG Kaevandused ja VKG Energia põhivarade õiglase väärtuse hindamine 31.12.2019 seisuga¹

Hindamistehnika	Olulised mittejälgitavad sisendid	Oluliste mittejälgitavate sisendite muutuste mõjud õiglasele väärtusele
Diskonteeritud rahavoogude meetod: hindamismudel arvestab varade poolt toodetavate tuleviku rahavoogude nüüdisväärtust võttes arvesse vedelkütuste maailmaturu müügihindade võimalikke arenguid, nende arengute hinnangulist tõenäosust, optimaalseid tootmisrežiime vastavate vedelkütuste müügihindade juures ja muid mõjureid. Oodatavad puhasrahavood diskonteeritakse riskiga kaalutud eeldatavate tulumääradega, mis võtavad arvesse riskivaba tulumäära, Eesti riigi riski, sektori ja ettevõtte riskisust, võla- ja omakapitali eeldatavat suhet antud sektoris.	1) VKG Oili tuleviku rahavoogude arvutamisel kasutati nelja erinevat õlituru tulevikuhindade stsenaariumit, milledele anti juhatuse poolt erinevad kaalud sõltuvalt nende tõenäosuse hinnangutest. 2) Tulevikuhindade stsenaariumitest kaks baseerusid Thomson Reutersi igakuistel õlituru küsitlustel, üks baseerus Brent'i forward hindadel testi koostamise hetkel ja üks juhatuse pooltel konstruktsioonil tuleviku võimalikest arengutest. 3) Tulevikuprognosisid koostati tootmisrežiimidel, kus töötavad kõik Kiviter (4. ja 5. GGJ ning 1000t GG) kui ka Petroter tehnoloogiaga seadmed, mis on optimaalseim tootmisrežiim. 4) VKG Kaevanduste tuleviku rahavood baseeruvad kehtival lepingutel, kuid 2025. aastal on eeldatud müügihindade 5%-list tõusu. 5) VKG Energia rahavoogusid mõjutavad lisaks kehtivatele lepingutele ka elektri ja CO₂ turuhinnad. Testis kasutati testi tegemise hetkel kehtivaid turuhindasid. 6) Tasuta eraldatavate CO₂ lubatud heitkoguste osas on perioodil 2021-2030 eeldatud, et rafineerimise sektor jätkab süsinikulekke ohuga ettevõtete hulgas, kellele tasuta eraldatavad CO₂ lubatud heitkoguseid ajas vähenevad 2,2% võrra aastas; 7) VKG Kaevanduste ja VKG Oili puhul kasutatud diskontomäär 9,5% (2018: 9,5%), VKG Energias 8,5% (2018: 8,5%) 8) USD/EUR vaheline valuutakurs 1,0871.	VKG Oili põhivarade õiglase väärtuse tulemus on kõige tundlikum Brent toornafta tulevikuhindade prognoosile. Kuna Brenti hind on äärmiselt volatiilne, siis õiglase väärtuse volatiilsuse vähendamiseks võeti 2018. aastal kasutusele mitme stsenaariumi meetodika, mille käigus juhatuse hindab nende tõenäosust ja annab sellele vastavalt erinevatele stsenaariumitele erinevad kaalud. Kasvu stsenaarium baseerus Thomson Reutersi õlituru veebruari küsitluse mediaanil, mille järgi oodati lähima 5 aasta keskmiseks Brent'i hinnaks 65 \$/bbl. Stabiilsusstsenaarium baseerus sama küsitluse märtsi tulemustel, kus koroonaviirusest tingituna olid järgmise viie aasta keskmise hinna ootus kukkunud tasemele 56 \$/bbl. Kuna sobivat langusstsenaariumit ei õnnestunud leida, siis selle konstrueeris juhatuse ise, eeldades, et praeguselt kriisitasemelt stabiliseerub Brent kahe aasta jooksul tasemele 55 \$/bbl, püsib seal 4 aastat ja hakkab seejärel stabiilselt langema 2% võrra aastas tulenevalt fossiilkütuste nõudluse vähenemisest. Täiendava mõõtmise lisamiseks koostati sel aastal ka neljas stsenaarium tuginedes Brent'i forward kurvile testi koostamise hetkel. See eeldab Brent'i hinna järkjärgulist tõusu praeguselt kriisi tasemelt 6 aastaga tasemele 51 \$/bbl. Tulenevalt turul valitsevast meeleoludest hindas juhtkond kasvu stsenaariumit kõige ebatõenäolisemaks, andes sellele 10%-lise kaalu ja teised stsenaariumid said võrdselt 30%-lised kaalud. Lisaks mõjutavad varade õiglast väärtust oluliselt ka kasutatav diskontomäär, EUR/USD kurss ja ettevõtte toodangumaht. Kokkuvõtteks jõuti järeldusele, et varad on bilansis õiglasel väärtusel. Diskontomäär tõus ja EUR/USD kursi tõus ning toodangu mahu langus mõjutaksid õiglast väärtust negatiivselt. VKG Kaevandustes kaasnevad kaevandamisega märkimisväärsed püsikulud, mistõttu tootmismahude vähendamine omab VKG Kaevanduste põhivarade õiglasele väärtusele olulist mõju. Samuti on VKG Kaevanduste põhivarade õiglase väärtus tundlik diskontomääradele. Diskontomäär tõus ja toodangu mahu langus mõjutaksid õiglast väärtust negatiivselt ja tähendaks seetõttu täiendavat varade allahindlust. VKG Energia põhivarade õiglase väärtus sõltub olulisel määral CO₂ kvootide hinnast ja eraldatavate kvootide vähenemisest tulevikus. Kui hind on kõrgem ja eraldatavate kvootide kogus väiksem, siis vähendab see põhivarade õiglast väärtust. Lisaks mõjutab VKG Energia põhivarade õiglast väärtust elektri hind, kasutatav diskontomäär ja soojusenergia müügimaht. Kõrgem diskontomäär ja madalam soojusenergia müügi kogus või madalam elektri hind vähendaksid varade õiglast väärtust.

Initialled for identification purposes only

Allkirjastatud identifitseerimiseks

Date/kuupäev..... 21.05.2020

Signature/allkiri.....

KPMG, Tallinn

¹Juhul kui järgmisel majandusaastal leiavad aset sündmused, mis oluliselt erinevad õiglase väärtuse määramisel kasutatud eeldustest, võib tekkida vajadus muuta testis kasutatud eeldusi ning testi tulemusel korrigeerida varade õiglast väärtust.

Kontserni muude äritegevustega tegelevate ettevõtete hoonete, rajatiste, transpordivahendite (va raudteevagunid) ning muude masinate ja seadmete õiglase väärtuse hindamine (välja arvatud elektrienergia jaotusteenuse osutamisega seotud põhivarad) 31.12.2019 seisuga:

Hindamistehnika	Olulised mittejälgivad sisendid	Oluliste mittejälgitavate sisendite muutuste mõjud õiglasele väärtusele
Jääkasendusmaksumuse meetod: See hindamistehnika lähtub eeldusest, et turuosaliseks oleva põhivara müüja seisukohast põhineb põhivara eest saadav hind kulul, mis turuosaliseks oleval ostjal tekib, kui ta omandab või ehitab sarnase kasutusega asenduspõhivara, ning mida on vananemist arvesse võttes korrigeeritud. Vananemine hõlmab seisukorra füüsilist halvenemist, funktsionaalset (tehnilist) vananemist ja majanduslikku (välist) vananemist.	Kuna tegemist on eriotstarbeliste põhivaradega, siis ei kasutatud ühtlustatud sisendeid kõikide põhivaragruppide õiglase väärtuse hindamisel. Samasuguste omadustega uue vara soetusmaksumus hindamiskuupäeval. Soetusmaksumus on igale üksikule põhivaraobjektile spetsiifiline. Korrigeerimine tulenevalt vara tegelikust vananemisest, mis on igale üksikule põhivaraobjektile spetsiifiline. Arvesse on siinjuures võetud iga põhivara kasutusel olnud aega ja järelejäänud kasulikku eluiga.	Põhivara õiglase väärtus suureneks (väheneb) kui: - uue ja sarnase vara soetusmaksumus suureneks (väheneb); - vara vananemisega seotud korrigeerimine väheneb (suureneb).

Kontserni muu äritegevusega tegelevate ettevõtete transpordivahendite (välja arvatud elektrienergia jaotusteenuse osutamisega seotud põhivarad) õiglase väärtuse hindamine 01.12.2019 seisuga

Hindamistehnika	Olulised mittejälgitavad sisendid	Oluliste mittejälgitavate sisendite muutuste mõjud õiglasele väärtusele
Turumeetod: Turumeetodi puhul kasutatakse hindu ja muud asjakohast teavet, mis saadakse identsete või sarnaste varadega tehtud turutehingutest või avalikult müügis olevate identsete või sarnaste varade kohta.	Sarnaste või identsete varade pakkumishinnad, mille puhul on lisaks eeldatud, et need erinevad reaalse tehingute hindadest järelturul 25-35% võrra.	Põhivara õiglase väärtus suureneks (väheneb) kui sarnaste või identsete varade pakkumishindu oleks järelturu hinna leidmiseks vähendatud väiksema (suurema) protsendi võrra.

Initialled for identification purposes only
Allkirjastatud identifitseerimiseks
Date/kuupäev... 21.05.2020
Signature/allkiri... KPMG
KPMG, Tallinn

Elektrienergia jaotusteenuse osutamisega seotud hoonete, rajatiste, transpordivahendite ning muude masinate ja seadmete õiglase väärtuse hindamine 31.12.2019 seisuga:

Hindamistehnika	Olulised mittejälgitavad sisendid	Oluliste mittejälgitavate sisendite muutuste mõjud õiglasele väärtusele
Diskonteeritud rahavoogude meetod (tulumeetod): selle tehnika abil leitakse põhivarade poolt tulevikus genereeritavate rahavoogude nüüdisväärtus võttes arvesse: prognoositavat tulu vastavalt Konkurentsiameti poolt lubatud põhivarade tootlikkusele; põhivarade hoolduseks ja remondiks vajalikke väljaminekuid; elektrivõrgu ülalhoidmiseks tehtud muid väljaminekuid ja muid rahavoogude sisse- ja väljaminekuid. Saadud netorahavood on diskonteeritud määraga, mis kajastab eeldusi, mida turuosalisel kasutaksid põhivarade hinna määramisel.	Rahavoogude tulu prognoosimisel on kasutatud Konkurentsiameti poolt määratud kaalutud keskmine kapitali hinda (WACC). Rahavoogude diskonteerimisel on kasutatud Konkurentsiameti poolt määratud kaalutud keskmise kapitali hinda (WACC).	Põhivarade õiglane väärtus suureneks (väheneb), kui: - rahavoogude tulu prognoosimisel kasutatud Konkurentsiameti poolt määratud põhivarade tootlikkust suurendada (vähendada) - diskonteerimisel kasutatud diskontomäär vähendada (suurendada)

Kui Kontsern kasutaks põhivara kajastamisel soetusmaksumuse meetodit oleks põhivara jääkmaksumus järgmine:

(eurodes)	Maa	Hooned ja rajatised	Masinate ja seadmed	Muu materiaalne põhivara	Lõpetamata ehitised ja ettemaksed	Kokku
Seisuga 31.12.2018	2 905 656	186 959 604	180 741 839	167 723	6 701 091	377 475 914
Seisuga 31.12.2019	2 905 656	200 643 334	167 566 051	751 053	7 559 039	379 425 133

Initialled for identification purposes only
 Allkirjastatud identifitseerimiseks
 Date/kuupäev... 21.05.2020
 Signature/allkiri... *[Signature]*
 KPMG, Tallinn

Lõpetamata ehitus

Aruandeaasta lõpuks lõpetamata ehituse maksumuseks on 7 559 tuhat eurot. (2018: 6 220 tuhat eurot)

Seisuga 31.12.19 olid Kontsernil siduvad lepingulised kohustused põhivarade soetamiseks järgnevatel perioodidel summas 3 684 tuhat eurot (2018: 6 414 tuhat eurot).

¹Kõik laenukasutuse kulutused, mis on otseselt seostatavad põhivara tingimustele vastava vara soetamise, ehitamise või tootmisega kapitaliseeritakse lõpetamata ehituse soetusmaksumusse.

Nii aruandeperioodil kui ka eelmisel aastal laenuintresse ei kapitaliseeritud.

Aruandeperioodil muud kapitaliseeritud kulud moodustasid: tööjõukulud 1 693 tuhat eurot (2018: 1 424 tuhat eurot), kapitaliseeritud kulum 534 tuhat eurot (2018: 341 tuhat eurot).

Mitterahalised tehingud

Kontserni aruandeperioodil lisandunud põhivara ning rahavoogude aruandest kajastatud materiaalse põhivara soetamisel tasutud summade erinevus 1 054 tuhat eurot tuleneb mitterahalistest tehingutest. Mitterahaliste tehingutega seoses (sh soetatud kapitalirendi tingimustel ning ümberklassifitseerimised erinevate varade gruppide vahel) korrigeeriti rahavoogude aruandes äritegevusega seotud kohustuste muutuseid. Tarnijatele aruandeperioodi lõpuks tasumata materiaalse põhivara arvete osas korrigeeriti rahavoogude aruandes äritegevusega seotud kohustuste muutust. Võlad tarnijatele põhivara eest seisuga 31.12.2019 moodustavad 1 038 tuhat eurot (2018: 1 890 tuhat eurot)

Muu informatsioon

²Lisades 16-18 on toodud kulumi jaotus erinevate kulugruppide vahel. Antud lisades toodud kulumi koondsumma erineb lisas 6 esitatud perioodi jooksul arvestatud kulumist 1 559 tuhande euro võrra (2018: 1 023 tuhat eurot). Erinevus on tingitud kulumi kapitaliseerimisega põhivara soetusmaksumusse ja varude soetusmaksumusse ning immateriaalse põhivara kulumist.

Laenukohustuste tagatiseks panditud materiaalse põhivara jääkväärtus on avalikustatud lisas 8.

Amortiseerunud põhivara

Täielikult amortiseerunud, kuid veel kasutuses oleva põhivara soetusmaksumus seisuga 31.12.2019 on 11 920 tuhat eurot (2018: 41 290 tuhat eurot).

Lisa 7. Immateriaalne põhivara

(eurodes)	CO ₂ heitektoguste ühikud ¹	Kaevandamise Litsents ²	Kontsessiooni- lepingud ³	Muu	Kokku
Jääkväärtus 31.12.2017	6 266 596	12 987 365	982 886	669 171	20 906 018
Soetused ja laekumised	10 134 367	4 472 405	0	527 414	15 134 186
Amortisatsioon	-10 005 935	-895 514	-31 708	-96 477	-11 029 634
Müük	0	0	0	0	0
Muud korrigeerimised	0	0	0	-5 869	-5 869
Jääkväärtus 31.12.2018	6 395 028	16 564 256	951 178	1 094 239	25 004 701
Soetused ja laekumised	19 278 547	0	0	1 621 073 ⁴	20 899 620
Amortisatsioon	-19 867 504	-897 268	-31 709	-96 093	-20 892 574
Müük	-1 327 628	0	0	0	-1 327 628
Jääkväärtus 31.12.2019	4 478 443	15 666 988	919 469	2 619 219	23 684 119

Seisuga 31.12.2017

Soetusmaksumus	6 266 596	17 910 287	1 109 807	3 139 925	28 426 615
Akumuleeritud amortisatsioon ja vara väärtuse langus	-	-4 922 922	-126 921	-2 470 754	-7 520 597

Seisuga 31.12.2018

Soetusmaksumus	6 395 028	22 382 692	1 109 807	3 661 470	33 548 997
Akumuleeritud amortisatsioon ja vara väärtuse langus	-	-5 818 436	-158 629	-2 567 231	-8 544 296

Seisuga 31.12.2019

Soetusmaksumus	4 478 443	22 382 692	1 109 807	5 282 543	33 253 485
Akumuleeritud amortisatsioon ja vara väärtuse langus	-	-6 715 704	-190 338	-2 663 324	-9 569 366

¹2013. aastal algas kolmas CO₂ heitektoguste kauplemisperiood, mis kestab aastani 2020. Euroopa Komisjoni poolt kinnitatud uue jaotuskava alusel eraldati Kontsernile tasuta CO₂ lubatud heitektoguseid 4 944 940 tonni, millest 2019. aastaks eraldati 977 294 tonni (2018: 1 012 390 tonni), mis võeti arvele hinnaga 19,29 eurot/t.

Tasuta CO₂ heitektoguse kvootidega samaaegselt on kajastatud sihtfinantseerimise kohustus, mida amortiseeritakse tuludesse vastavalt tasuta CO₂ heitektoguse kvootide kasutamisele ja allahindamisele (vt lisa 10).

Initialled for identification purposes only
Allkirjastatud identifitseerimiseks
Date/kuupäev..... 21.05.2020
Signature/allkiri.....
KPMG, Tallinn

Riikliku jaotuskava alusel Kontsernile eraldatud tasuta CO₂ lubatud heitkoguse jääk on aruandeperioodi lõpu seisuga 795 524 tonni (2018: 1 037 565 tonni), mis on kajastatud summas 4 478 443 eurot (2018: 6 395 028 eurot).

Aruandeperioodi lõpus testis juhatus CO₂ lubatud heitkoguste kaetavat väärtust ja ei tuvastanud allahindluse vajadust.

²Kontsern omandas kaevelubade vahetuslepinguga Sompä kaevanduses põlevkivi kaevandamise litsentsi soetusmaksumusega 17 910 287 eurot (luba reg. nr. KMIN-066, kehtiv kuni 31.12.2024).

Kaevandamislitsents lubab selle kehtivuse ajal teatud koguse põlevkivi välja kaevata.

Litsentsi amortiseerimist alustati lineaarsel meetodil 2012.aasta juulist ja amortisatsioon lõpeb aastal 2032.

2018. aastal tegi Kontsern investeeringu, mille eesmärgiks on omandada võimalusi põlevkivi kaevandamiseks põlevkivikaevanduse mäeeraldistel ja uuringuväljal. Lepingu eseme koosseisu kuuluvad maavara kavandamise loa taotlused erinevatel põlevkivikaevanduse mäeeraldistel ja geoloogilise uuringu loa taotlus ning taotluste menetlemisega seotud dokumentatsioon.

Iga aruandeperioodi lõpus vaatab juhtkond amortisatsioonimäära üle ning juhul, kui põlevkivi kaevandamine toimub oodatust kiiremini, siis suurendatakse amortisatsioonimäära vastavalt tegelikult väljakaevandatud mahtudele.

Põlevkivi kaevandamise litsents on panditud võetud laenude tagatiseks. Täiendav informatsioon on avalikustatud lisas 8.

³Kontsessioonikokkulepped on pikaajalised koostööprojektid avaliku sektori üksuse ja erasektori üksuse vahel, mille kohaselt erasektori üksus osutab konkreetset infrastruktuuri objekti kasutades avalikke teenuseid.

⁴Soetusmaksumus sisaldab kapitaliseeritud tööjõukulusid summas 46 tuhat eurot.

Initialed for identification purposes only
Allkirjastatud identifitseerimiseks
Date/kuupäev..... 21.05.2020.....
Signature/allkiri.....
KPMG, Tallinn

Lisa 8. Võlakohustused

(eurodes)	Lühiajaline osa	Pikaajaline osa	Kohustus kokku	Efektiivne intressimäär	Lepingute lõpptähtaeg
Pikaajalised pangalaenud ¹	20 934 179	96 003 181	116 937 360		
<i>Sh sündikaatlaen</i>	20 934 179	96 003 181	116 937 360	6 kuu Euribor +3%	2024
Rendikohustused	2 795 426	3 350 784	6 146 210	Fikseeritud intressimäärad 1,1 % kuni 3,2%	2020-2025
Laen seotud osapoolet (lisa 25)	13 400 277	0	13 400 277	9% aastas	2019
Võlakohustused kokku seisuga 31.12.2019	37 129 882	99 353 965	136 483 847		
<i>sh maksetähtajaga:</i>					
<i>alla 1 aasta</i>	37 129 882	0	37 129 882		
<i>1-5 aastat</i>	0	99 353 965	99 353 965		

(eurodes)	Lühiajaline osa	Pikaajaline osa	Kohustus kokku	Efektiivne intressimäär	Lepingute lõpptähtaeg
Pikaajalised pangalaenud ¹	139 216 512	0	139 216 512		
<i>Sh sündikaatlaen</i>	126 286 852	0	126 286 852	6 kuu Euribor +2,75 kuni 4,00%	2019
<i>Sh EBRD laen</i>	13 332 312	0	13 332 312	6 kuu Euribor +2,75 kuni 4,00%	2019
Kapitalirendi kohustus	1 803 084	3 112 115	4 915 199	Fikseeritud intressimäärad 0,87% kuni 3,69%	2019
Laen seotud osapoolet (lisa 25)	0	13 400 277	13 400 277	9% aastas	2019-2020
Võlakohustused kokku seisuga 31.12.2018	141 422 248	16 512 392	157 934 640		
<i>sh maksetähtajaga:</i>					
<i>alla 1 aasta</i>	141 422 248	0	141 422 248		
<i>1-5 aastat</i>	0	16 512 392	16 512 392		

Initialled for identification purposes only
 Allkirjastatud identifitseerimiseks
 Date/kuupäev... 21.05.2020
 Signature/allkiri... *Kaua*
 KPMG, Tallinn

Pangalaenude alusvaluuta on EUR.

Kõik pangalaenud on tagatud järgmiselt:

- hüpoteek summas 561 170 tuhat eurot
- kommertsipant summas 109 590 tuhat eurot

Lisaks on panditud:

- patendid, litsentsid;
- Viru Keemia Grupp AS-i ja tema tütarettevõtete aktsiad ja osad;
- Pangakontod, mis asuvad pankades SEB, Swedbank, Luminor Bank ja OP Bank.

Panditud vara väärtused	31.12.2019
Raha ja raha ekvivalendid (lisa 2)	90 593 497
Nõuded ostjate vastu (lisa 4)	21 557 522
Varud (lisa 5)	36 156 116
Materiaalne põhivara (lisa 6)	544 663 272
Kaevandamise litsents (lisa 7)	15 666 988
Kinnisvarainvesteeringud	270 691
Kokku	708 908 086

Vastavalt laenulepingutele ei tohi 20 tööpäeva keskmine rahajääk olla vähem kui 15 miljonit eurot. Selline tingimus võib mõjutada Kontserni likviidsust seoses raha kasutamise piiramisega.

Rendilepingud (IAS 17)

2018.a. arvestatud intressikulu oli 97 tuhat eurot Kapitalirendi intressikulu on kajastatud finantskuludes (lisa 21).

2018. aastal soetati kapitalirendi tingimustel põhivara maksumusega 3 610 tuhat eurot. 2018. aastal olid põhiosamaksed 1 903 tuhat eurot

Renditava vara jääkmaksumus seisuga 31.12.2018 oli 5 646 tuhat eurot.

Kapitalirendi kohustuste miinimummaksed	Miinimummaksete kohustus seisuga 31.12.2018	Miinimumsumma nüüdisväärtus seisuga 31.12.2018
kuni 1 aasta	1 866 399	1 803 084
2 kuni 5 aastat	3 167 517	3 112 115
Rendimaksete miinimum kokku	5 033 916	4 915 199
Tuleviku intressikulu	-118 717	0
Miinimumsumma nüüdisväärtus	4 915 199	4 915 199

Aruandeaasta rendilepingute info (IFRS 16) on avalikustatud lisa 24.

Initialled for identification purposes only
 Allkirjastatud identifitseerimiseks
 Date/kuupäev... 21.05.2020
 Signature/allkiri... *[Signature]*
 KPMG, Tallinn

Lisa 9. Viitvõlad

(eurodes)	31.12.2019	31.12.2018
Võlad töövõtjatele	5 713 035	5 867 589
Intressivõlad	530 648	1 022 451
Kohustis realiseerunud tuletisinstrumentide eest	53 767	0
Muud viitvõlad	2 264 148 ¹	55 642
Kokku	8 561 598	6 945 682

¹Muud viitvõlad sisaldavad CO₂ müügiga seotud saldo summas 1 839 004 eurot.

Lisa 10. Sihtfinantseerimine

(eurodes)	Eraldatud CO₂ heitlekogused	Põhivarade sihtfinantseerimine	Kokku
Raamatupidamisväärtuse saldo seisuga 31.12.2018	6 395 028	2 149 780	8 544 808
<i>Sh lühiajaline</i>	<i>1 778 710</i>	<i>140 492</i>	<i>1 919 202</i>
<i>Sh pikaajaline</i>	<i>4 616 318</i>	<i>2 009 288</i>	<i>6 625 606</i>
CO ₂ lubatud heitlekoguste ühikute tasuta eraldamine (lisa 7)	19 278 547	0	19 278 547
Amortisatsioon (lisa 7, 16)	-19 867 504	0	-19 867 504
CO ₂ heitlekoguse ühikute müük	-1 327 628	0	-1 327 628
Sihtfinantseerimise eraldamine põhivarade soetamiseks	0	1 446 602	1 446 602
Sihtfinantseerimise teel soetatud põhivarade amortisatsioon (lisa 19)	0	-103 997	-103 997
Raamatupidamisväärtuse saldo seisuga 31.12.2019¹	4 478 443	3 492 385	7 970 828
<i>Sh lühiajaline</i>	<i>388</i>	<i>136 149</i>	<i>136 537</i>
<i>Sh pikaajaline</i>	<i>4 478 055</i>	<i>3 356 236</i>	<i>7 834 291</i>

Initialled for identification purposes only
 Allkirjastatud identifitseerimiseks
 Date/kuupäev..... 21.05.2020
 Signature/allkiri.....
 KPMG, Tallinn

(eurodes)	Tasuta eraldatud CO ₂ lubatud heitlekogused	Põhivarade sihtfinantseerimine	Kokku
Raamatupidamisväärtuse saldo seisuga 31.12.2017	6 242 867	2 227 476	8 470 343
<i>Sh lühiajaline</i>	<i>1 661 164</i>	<i>114 200</i>	<i>1 775 364</i>
<i>Sh pikaajaline</i>	<i>4 581 703</i>	<i>2 113 276</i>	<i>6 694 979</i>
			0
CO ₂ lubatud heitlekoguste ühikute tasuta eraldamine (lisa 7)	10 134 367	0	10 134 367
Amortisatsioon (lisa 7, 16)	-9 982 206	0	-9 982 206
Sihtfinantseerimise eraldamine põhivarade soetamiseks	0	30 000	30 000
Sihtfinantseerimise teel soetatud põhivarade amortisatsioon (lisa 19)	0	-107 696	-107 696
Raamatupidamisväärtuse saldo seisuga 31.12.2018¹	6 395 028	2 149 780	8 544 808
<i>Sh lühiajaline</i>	<i>1 778 710</i>	<i>140 492</i>	<i>1 919 202</i>
<i>Sh pikaajaline</i>	<i>4 616 318</i>	<i>2 009 288</i>	<i>6 625 606</i>

¹ Riikliku jaotuskava alusel Kontsernile tasuta eraldatud CO₂ lubatud heitlekoguse ühikute arvele võtmisel tekkinud sihtfinantseerimise kohustuse jääk seisuga 31.12.2019 on 4 478 443 eurot (2018: 6 395 028 eurot).

Sihtfinantseerimise kohustus amortiseeritakse vastavalt tasuta eraldatud CO₂ lubatud heitlekoguste kasutusele. Immateriaalse põhivarana kajastatud tasuta eraldatud CO₂ lubatud heitlekoguste amortiseerimine on kajastatud müüdud toodete kuludes ning tulu sihtfinantseerimisest on kajastatud muudes ärituludes võrdsetes summas, mistõttu ei mõjuta tasuta eraldatud CO₂ lubatud heitlekoguste kasutamine aruandeperioodi kasumit.

² Keskkonnaministeeriumiga sõlmitud saastetasude asendamise lepingu alusel asendatakse saastetasu maksmise kohustus keskkonnameetmete rahastamise kohustusega (väävlitustamisseadme ehitus Põhja SEJ-s), mille tulemusel peab vähenema kateldest 5 ja 6 eralduv vääveldioksiidi heitlekogus 15 % võrra aastas.

Vara soetamiseks toetusena saadud summa kajastatakse finantsseisundi aruandes kohustusena ja kajastatakse tuludes soetatud vara kasuliku eluea jooksul.

Initialled for identification purposes only
 Allkirjastatud identifitseerimiseks
 Date/kuupäev..... 2.1.2020
 Signature/allkiri.....
 KPMG, Tallinn

Lisa 11. Eraldised

(eurodes)	Kaevanduse sulgemise eraldis ¹	Puuduvate CO ₂ kvootide eraldis	Muud	Kokku
31.12.2018 seisuga	4 537 715	931 266	102 800	5 571 781
<i>Sh lühiajaline osa</i>	0	931 266	49 892	981 158
<i>Sh pikaajaline osa</i>	4 537 715	0	52 907	4 590 622
Moodustamine		6 974 286	10 758	6 985 044
Kasutamine			-32 173	-32 173
Diskonteerimine	91 591		611	92 202
31.12.2019 seisuga	4 629 306	7 905 552	81 995	12 616 853
<i>Sh lühiajaline osa</i>	0	7 905 552	37 500	7 943 052
<i>Sh pikaajaline osa</i>	4 629 306	0	44 495	4 673 801

¹ Kaevanduse sulgemise eraldis on moodustatud Ojamaa Kaevanduse sulgemiseks aastatel 2025-2032. Kuni 01.01.2019 eraldise diskontomäär oli 5% aastas. Alates 01.01.2019 uus diskontomäär on 2%.

Lisa 12. Ettemakstud tulevaste perioodide tulud

(eurodes)	Lühiajaline osa	Pikaajaline osa	Kohustus kokku
Seisuga 31.12.2019	330 746	7 615 377	7 946 123
Seisuga 31.12.2018	313 747	7 455 001	7 768 748

Elektriliinide ja kaugküttevõrgu liitumistasud kajastatakse tuluna perioodi jooksul, mil energiateenust ühenduskoha kaudu eeldatavalt osutatakse. 2019. aastal laekus liitujatelt 816 196 eurot. (2018: 803 929 eurot). Tuluna kajastati 324 846 eurot (2018: 283 774 eurot).

Initialed for identification purposes only
 Allkirjastatud identifitseerimiseks
 Date/kuupäev... 21.05.2020
 Signature/allkiri... *K. Kõva*
 KPMG, Tallinn

Lisa 13. Aktsiakapital

(eurodes)	31.12.2019	31.12.2018
Aktsiakapital	6 391 164	6 391 164

Nimiväärtusest aktsiate arv aruandeperioodi lõpu seisuga on 9 999 999 tk (31.12.2018: nimiväärtusest aktsiate arv 9 999 999 tk). Ühe aktsia arvestuslik ümardatud nimiväärtus on 0,64 eurot.

Iga lihtaktsia annab aktsionärile ühe hääle aktsionäride üldkoosolekul ning õiguse osaleda kasumi jaotamisel proportsionaalselt aktsionäri aktsiate arvule.

30.12.2019 võtsid Viru Keemia Grupp AS-i aktsionärid vastu otsuse, millega Viru Keemia Grupp AS ostab aasta jooksul aktsionäridelt tagasi kuni 10% oma aktsiatest. Samal päeval vormistati ka esimene ostutehing, millega Viru Keemia Grupp omandas 200 000 omaaktsiat. Aktsiate tagasiostuprogrammi jätkumine sõltub maailmaturu arengutest ja Kontserni majandustulemustest..

Aruandeperioodil maksti välja dividende 3 200 000 eurot (2018: 238 560 eurot).

Viru Keemia Grupp AS aktsiad ei ole noteeritud väärtpaberibörsidel.

Kontserni jaotamata kasumi ning potentsiaalse tulumaksukohustuse kohta on lisainformatsioon lisas 29.

Viru Keemia Grupp AS aktsionärid aruandeperioodi lõpu seisuga on:

Aktsionäri nimi	Osalus
Tristen Trade OÜ	38,13%
Alvekor OÜ	24,98%
Ants Laos	19,14%
Sergos Invest OÜ	15,75%
Viru Keemia Grupp AS	2%
Kokku	100%

Initialled for identification purposes only
 Allkirjastatud identifitseerimiseks
 Date/kuupäev..... 2.1.05.2020
 Signature/allkiri.....
 KPMG, Tallinn

Lisa 14. Reservid

(eurodes)	31.12.2019	31.12.2018
Põhivara ümberhindluse reserv ¹	171 783 854	209 606 833
Kohustuslik reservkapital ²	639 116	639 116
Riskimaandamise reserv ³	-3 598 393	9 961 514
Kokku:	168 824 577	220 207 463

¹Enamiku materiaalse põhivara kajastamisel rakendatakse ümberhindluse meetodit, mille kohaselt kajastatakse materiaalne põhivara pärast esmast arvelevõtmist ümberhinnatud väärtuses.

Põhivarade ümberhindlusel kajastatakse muutused läbi muu koondkasumi ja –kahjumi põhivara ümberhindlusreservis. Põhivara ümberhindluse reservi vähendatakse ümberhinnatud materiaalse põhivara amortiseerimisel, allahindlusel ja müügil. Arvestuspõhimõtte on täpsemalt kirjeldatud lisas 1.

Põhivara ümberhindluse reserv moodustati esmakordselt seisuga 31.12.2004.

2018. aastal Kontsernis läbiviidud põhivara ümberhindluse tulemusena suurenes põhivara ümberhindluse reserv 158 521 800 euro võrra. 31.12.2019 seisuga Kontsernis ümberhindlust läbi ei viidud

Põhivara ümberhindluse kohta täiendav informatsioon on avalikustatud lisas 6.

2019. aastal amortiseeriti ümberhindluse reservi 37 822 979 eurot (2018 : 10 264 704 eurot)

Põhivara ümberhindluse reservi ei tohi dividendina välja maksta.

Põhivara ümberhindluse reserv 31.12.2017	61 349 737
Reservi amortisatsioon	-10 264 704
Põhivarade ümberhindlus	158 521 800
Põhivara ümberhindluse reserv 31.12.2018	209 606 833
Reservi amortisatsioon	-37 822 979
Põhivara ümberhindluse reserv 31.12.2019*	171 783 854

²Vastavalt Eesti Vabariigi äriseadustikule ja emaettevõtte põhikirjale teeb emaettevõtte igal aastal puhaskasumist vähemalt 5%-lise eraldise kohustuslikku reservkapitali kuni reservkapital moodustab vähemalt 10% aktsiakapitalist. Kohustuslikku reservkapitali ei tohi dividendina välja maksta kuid seda võib kasutada kahjumi katmiseks, kui kahjumeid ei ole võimalik katta vabast kapitalist. Samuti võib kohustuslikku reservkapitali kasutada aktsiakapitali suurendamiseks.

³Riskimaandamise reserv koosneb rahavoo riskimaandamisinstrumentide õiglase väärtuse muutuse efektiivsest akumulatsioonist osast. Riskimaandamise reserv klassifitseeritakse ümber puhaskasumisse (müügitulusse) hetkel, mil toimuvad müügitehingud ja instrumentide rahavood realiseeruvad.

Initialed for identification purposes only
Allkirjastatud identifitseerimiseks
Date/kuupäev..... 21.05.2020
Signature/allkiri..... KPMG
KPMG, Tallinn

Lisa 15. Müügitulu

(eurodes)

Piirkond	2019	2018
Euroopa Liit, välja arvatud Eesti	197 222 444	148 988 761
Eesti	54 599 281	55 554 533
Muud riigid	4 940 981	4 381 096
Kokku müügitulu	256 762 706	208 924 390

Müügitulu kajastamise ajastus**Klientidele kindlal ajahetkel üle antud kaubad**

Enda toodetud põlevkiviõli müük	214 789 388	163 642 674
Ostetud kaubaõlide müük	0	148 307
Elektrienergia müük	10 005 273	10 443 982
Kaugkütte ja kuumade vee müük	13 753 719	14 727 312
Kaugkütte ja auru müük	3 377 151	3 288 633
Maagaasi ülekande ja jaotus	1 721 050	1 956 476
Muu toodangu ja materjali müük	1 555 223	2 030 508
Kindlal ajahetkel kajastatud müügitulu kokku	245 201 804	196 237 892

Klientidele aja jooksul üle antud kaubad ja teenused

Logistikateenused	682 246	649 870
Elektri- ja sidevõrkude ehitus	563 483	2 335 841
Elektrienergia ülekande ja jaotus	7 749 546	7 658 871
Elektri- ja kaugküttevõrgu liitumisteenus	381 754	313 091
Muud teenused	2 183 873	1 728 829
Aja jooksul kajastatud müügitulu kokku	11 560 902	12 686 501
Müügitulu kliendilepingutelt kokku	256 762 706	208 924 393

Kliendilepingute saldod

Järgmine tabel annab ülevaate lepingulistest varadest ja lepingulistest kohustistest klientidega:

	2019	2018
Kliendilepingu varad	307 289	132 723
Kliendilepingu kohustised	7 615 377	7 455 001
Kokku	7 922 666	7 587 724

Kliendilepingu varad on seotud peamiselt Kontserni õigusega saada tasu tehtud ehitustööde eest, mis ei ole aruandekuupäeval kliendile arve alusel edasi esitatud. Kliendilepingu varad klassifitseeritakse ümber nõuded ostjate vastu hetkel kui Kontsern väljastab kliendile arve. Kliendilepingu kohustised on seotud elektri- ja kaugküttevõrguga liitumise eest saadud tasudega, mille puhul müügitulu kajastatakse kliendilepingu eeldatava kestvusaja jooksul. Liitumistasudega seotud toimingukohustuste täitmata osa moodustas seisuga 31.12.2019 7 615 377 eurot (2018: 7 455 001 eurot). Kontserni juhtkond eeldab, et liitumisteenusega seotud täitmata toimingukohustustele jaotatud tehinguhind kantakse järgmise 32 aasta jooksul tuludesse.

2019. aastal on kliendilepingu kohustistest müügituludesse kajastatud liitumistasusid kokku summas 324 846 eurot (2018: 283 774 eurot).

Info nõuded ostjate vastu saldodest on avalikustatud lisa 4.

Initialed for identification purposes only
 Allkirjastatud identifitseerimiseks
 Date/kuupäev... 21.05.2020
 Signature/allkiri... KPMG
 KPMG, Tallinn

Lisa 16. Müüdnud toodangu kulu

(eurodes)	2019	2018
Kulum ja väärtuse langus	-72 273 054	-54 812 514
Töõjõukulud (lisa 22)	-41 117 234	-38 681 963
Tooraine, materjal, kaubad	-39 321 973	-38 119 033
Ostetud teenused	-20 638 403	-14 515 510
Saastemaksud	-17 274 028	-15 598 804
CO ₂ lubatud heitkoguste amortisatsioon (lisa 7)	-19 867 504	-10 005 935
CO ₂ eraldise moodustamise kulud (lisa 11)	-6 974 286	-931 266
Varude allahindlus (lisa 5)	-890 126	-384 641
Valmis- ja lõpetamata toodangu varude jääkide muutus	2 794 566	2 710 255
Muud kulud	-180 621	-22 287
Kokku müüdnud toodangu kulu	-215 742 664	-170 361 698

Lisa 17. Turustuskulud

(eurodes)	2019	2018
Ostetud teenused	-4 546 440	-5 113 100
Töõjõukulud (lisa 22)	-570 113	-554 569
Kulum	-57 191	-75 004
Tooraine, materjal, kaubad	-75 425	-64 253
Muud kulud	-55 217	-33 854
Kokku	-5 304 386	-5 840 780

Lisa 18. Üldhalduskulud

(eurodes)	2019	2018
Töõjõukulud (lisa 22)	-6 173 577	-5 040 242
Ostetud teenused	-3 079 031	-3 148 782
Kulum	-1 508 797	-1 229 771
Tooraine, materjal, kaubad	-155 253	-65 195
Ebatõenäoliselt laekuvad nõuded (lisa 4)	13 302	15 829
Muud kulud	-219 694	-256 167
Kokku	-11 123 050	-9 724 328

Lisa 19. Muud äritulud

(eurodes)	2019	2018
Sihtfinantseerimise tulu tasuta eraldatud		
CO ₂ lubatud heitkogusest	19 728 324	9 982 206
Kasum valuutakursi muutustest	598	908 529
Metalljäätmete müük	367 911	758 572
Sihtfinantseerimise tulu põhivarade amortisatsioonist (lisa 10)	103 996	107 696
Viivised ja trahvid	46 654	77 660
Muud äritulud	347 349	390 658
Muud äritulud kokku	20 594 831	12 225 321

Initialled for identification purposes only
 Allkirjastatud identifitseerimiseks
 Date/kuupäev... 21.05.2020
 Signature/allkiri... *[Signature]*
 KPMG, Tallinn

Lisa 20. Muud ärikulud

(eurodes)	2019	2018
Kahjum põhivara likvideerimisest ja realiseerimisest	-268 171	-414 036
Kahjum valuutakursi muutustest	-43 391	0
Viivised, trahvid	-3 557	-5 931
Tööjõukulud (lisa 22)	-29 862	-57 762
Liikmemaksud erialaliitusesse	-35 768	-19 884
Varude mahakandmine	-145 736	-145 516
Muud ärikulud	-1 613 688	-209 745
Muud ärikulud kokku	-2 140 173	-852 874

Lisa 21. Finantstulud ja -kulud**Finantstulud**

(eurodes)	2019	2018
Intressitulu	118 269	8 046
Kasum valuutakursi muutustest	74 501	53 096
Finantstulud kokku	192 770	61 142

Finantskulud

(eurodes)	2019	2018
Intressikulud laenudelt	-5 085 110	-5 875 914
Kahjum valuutakursi muutustest	-115 541	0
Pikaajaliste eraldiste diskonteerimise kulu (lisa11)	-92 202	-221 580
Muud finantskulud	-866 703	-767 948
Intressikulu varade kasutusõiguse kohustustelt (24)	-109 982	-97 186
Finantskulud kokku	-6 269 538	-6 962 628

Lisa 22. Tööjõukulud

(eurodes)	2019	2018
Töötajate palgad	-37 259 156	-34 214 155
sh juhatuse liikmed	-1 492 221	-884 200
sh nõukogu liikmed	-34 512	-42 182
Sotsiaalmaksude kulu	-12 086 078	-11 125 138
Töötuskindlustusmakse kulud	-285 132	-263 480
Kokku	-49 630 366	-45 602 773

Kontserni keskmine töötajate arv 2019.a. oli 1 792 töötajat (2018: 1 767), sh emaettevõtja Viru Keemia Grupp AS keskmine töötajate arv 111 töötajat (2018: 94 töötajat).

Kontsernis oli 2019.a töölepinguga töötajaid 1 731, juhatuse liikmeid 12, töövõtulepinguga 49 (2018: töölepinguga töötajaid 1 708, juhatuse liikmeid 12, töövõtulepinguga 47).

Lisades 7, 16, 17, 18 ja 20 on toodud tööjõukulude jaotus erinevate kulugruppide vahel. 2019.a. vahe summas 1 739 tuhat eurot (2018: 1 424 tuhat eurot) tuleneb tööjõukulude kapitaliseerimisest oma tarbeks põhivara valmistamisel (lisa 6, 7).

Initialled for identification purposes only
 Allkirjastatud identifitseerimiseks
 Date/kuupäev... 21.05.2020
 Signature/allkiri... [Signature]
 KPMG, Tallinn

Lisa 23. Tulumaksukulu

(eurodes)	2019	2018
Dividendidele rakendatav tulumaksumäär:		
20/80	-1 113 453	-559 640
14/86	-121 472	0
Tulumaksukulu kokku	-1 234 925¹	-559 640¹
¹ Sh Viru Keemia Grupp AS	293 065	59 640
VKG Elektrivõrgud OÜ	220 930	250 000
VKG Soojus AS	220 930	250 000
VKG Energia OÜ	500 000	0

Lisa 24. Rendilepingud**Kontsern kui rentnik**

Rentnikuna rendib Kontsern mitmeid varasid, sealhulgas tootmisseadmeid ning masinaid. Varem klassifitseeris Kontsern need rendilepingud kasutusrendiks.

Kontsern rendib muuhulgas varasid, mida loetakse väheväärtuslikeks esemeteks (varad, mille väärtus uuena on alla 5 000 EUR). Kontsern on otsustanud mitte kajastada nende rentide puhul kasutusõiguse varasid ning rendikohustusi. Samuti ei ole Kontsern kajastanud kasutusõiguse varasid ning rendikohustusi lühiajaliste rendilepingute puhul (alla 12 kuud).

Allpool on esitatud teave rendilepingute kohta, mille suhtes Kontsern on rentnik.

Kasutusõiguse varad

(eurodes)	Maa ja ehitised	Masinad ja seadmed	Kokku
Saldo 01.01.2019 seisuga	174 804	1 641 909	1 816 713
Kasutusõiguse vara aruandeaasta amortisatsioonikulu	-34 580	-457 027	-491 607
Kasutusõiguse vara lisandumised	0	1 680 507	1 680 507
Saldo 31.12.2019 seisuga	140 224	2 865 389	3 005 613

Kasumiaruandes kajastatud summad

(eurodes)	Kokku
2019 – kõik rendid IFRS 16 arvestuspõhimõtete järgi	
Rendikohustustelt arvestatud intress (21)	-109 981
Lühiajaliste rendilepingute kulud	-97 848
Väikese alusvara väärtusega rentide kulu	-294 414
2019 aasta kulu kokku	-502 243

Initialled for identification purposes only
 Allkirjastatud identifitseerimiseks
 Date/kuupäev... 21.05.2020
 Signature/allkiri... [Signature]
 KPMG, Tallinn

2018 – kasutusrendid IAS 17 arvestuspõhimõtete järgi

Kasutusrendimaksete kulu	-608 801
2018 aasta kulu kokku	-608 801

Rahavoogude aruandes kajastatud summad

<i>(eurodes)</i>	2019
Kõik rentidega seotud väljaminevad rahavood kokku	-2 476 266
<i>Sh põhiosamaksed</i>	-2 366 284
<i>Sh intressimaksed</i>	-109 982

Kontsern kui rendileandja**Kapitalirent**

Kontsern ei ole andnud kolmandatele osapooltele rendile varasid kapitalirendi tingimustel.

Kasutusrent

Kontsern annab osa masinaid rendile ka kasutusrendi tingimustel. Kontsern on klassifitseerinud need rendid kui kasutusrendid, sest need lepingud ei anna rentnikule üle kõiki alusvara omamisega seotud riske ning hüvesid.

All olev tabel annab ülevaate Kontserni kasutusrendi tulust.

Perioodi kasutusrendi maksed <i>(eurodes)</i>	01.01.2019- 31.12.2019	01.01.2018- 31.12.2018
Ruumide rent	23 727	0
Seadmete rent	6 135	0
Muu vara rent	34 067	0
Kokku	63 929	0

Järgmises tabelis on esitatud rendimaksete tähtajaline analüüs, näidates ära pärast aruandekuupäeva laekuvad diskonteerimata rendimaksed.

Järgmiste perioodide kasutusrendimaksed 2019		
IFRS 16 alusel		
<i>(eurodes)</i>		
Kuni 1 aasta		49 278
1-5 aastat		154 195
Kokku		203 473
Järgmiste perioodide kasutusrendimaksed 2018		
IAS 17 alusel		
<i>(eurodes)</i>		
Kuni 1 aasta		354 119
1-5 aastat		1 259 349
Kokku		1 613 498

Initialled for identification purposes only
 Alkirjastatud identitiseerimiseks
 Date/kuupäev..... 21.05.2020
 Signature/allkiri.....
 KPMG, Tallinn

Lisa 25. Tehingud seotud osapooltega

Kontsern loeb osapooli seotuks juhul, kui üks osapool omab kas kontrolli teise osapoole üle või olulist mõju teise osapoole ärioludele otsustele.

- emaettevõtte omanikud
- teised samasse konsolideerimisgruppi kuuluvad ettevõtted
- Kontserni juhatuse ja nõukogu ning olulise osalusega eraisikutest omanikud, välja arvatud juhul, kui antud isikutele puudub võimalus avaldada olulist mõju Kontserni ärioludele otsustele

Lisaks on seotud osapoolteks eelnevalt kirjeldatud isikute lähisugulased ja nendega seotud ettevõtted.

(eurodes)	2019	2018
Tehingud juhatuse ja nõukogu liikmetega ja omanikega		
Teenuste ost (juhatuse liikmete lepingu alusel makstud tasu)	1 510 175	897 123
Teenuste ost (nõukogu liikmetele makstud tasu)	34 512	42 182
Kontserni omanikega seotud ettevõtted ja isikud		
Teenuste ja kaupade ost	124 844	309 789
Laenu saamine (lisa 8)	284 762	0
Varade rendikulud (lisa 24)	58 068	0
Kaupade ja teenuste müük	1 222 775	0
Intressikulud (lisa 21)	1 510 175	1 197 775
Muud seotud osapooled		
Teenuste müük	1 747	3 382
Rendikulud	0	5 565
Rendi intressikulud	0	41
Nõuded seotud osapooltega		
Kontserni omanikega seotud ettevõtted	5 679	1 714
Muude seotud osapooltega	116	10 249
Kohustused seotud osapooltega		
Laenukohustus Kontserni omanike kontrolli all oleva ettevõtte vastu (lisa 8)	13 400 277	13 400 277
Intressikohustused Kontserni omanike kontrolli all oleva ettevõtte vastu	408 708	3 047 224
Kohustused juhatuse, omanike ja omanikega seotud poolte vastu	109 385	33 897

Kontserni juhatuse liikmetele ei ole lahkumishüvitisi määratud.

Lisa 26. Investeeringud tütarettevõtetesse

Tütarettevõtja nimi	Asukoht	Põhitegevusala	Osalus seisuga 31.12.2019	Osalus seisuga 31.12.2018
VKG Oil AS	Eesti	Põlevkivikeemia saaduste tootmine	100%	100%
VKG Logistika OÜ	Eesti	Transporditeenused, hooldus ja remont	100%	100%
Viru RMT OÜ	Eesti	Metallkonstruktsioonide valmis-tamine	100%	100%
VKG Kaevandused OÜ	Eesti	Põlevkivi kaevandamine ja ümbertöötlemine	100%	100%
VKG Elektrivõrgud OÜ	Eesti	Elektrienergia import, ost, jaotamine, müük	100%	100%
VKG Soojus AS	Eesti	Soojus- ja elektrienergia tootmine ja müük	100%	100%
VKG Diisel OÜ	Eesti	Arendustegevus	100%	100%
VKG Energia OÜ	Eesti	Soojuse ja energia tootmine ja müük	100%	100%

Initialled for identification purposes only
 Allkirjastatud identifitseerimiseks
 Date/kuupäev..... 21.05.2020
 Signature/allkiri.....
 KPMG, Tallinn

Lisa 27. Finantsriskide juhtimine

A. Finantsinstrumendid klasside ja kategooriate lõikes

Finantsinstrumentide klass	Finants-instrumentide kategooria	Viide lisale	Raamatupidamislik väärtus	
			31.12.2019	31.12.2018
Raha ja raha ekvivalendid	Korrigeeritud soetusmaksumus	2	90 593 497	50 251 926
Tuletisinstrumendid	Õiglane väärtus – riskimaandamise instrument	3	0	9 961 514
Nõuded ostjate vastu	Korrigeeritud soetusmaksumus	4	21 557 522	14 318 750
Muud nõuded	Korrigeeritud soetusmaksumus	4	442 290	333 366
Laenukohustused	Korrigeeritud soetusmaksumus	8	130 337 637	153 019 441
Rendikohustused	Korrigeeritud soetusmaksumus	8	6 146 210	4 915 199
Võlad tarnijatele	Korrigeeritud soetusmaksumus		8 507 831	13 240 086
Muud kohustused	Korrigeeritud soetusmaksumus	9	6 583 003	6 654 693
Kohustis realiseerunud tuletisinstrumentide eest	Korrigeeritud soetusmaksumus	9	53 767	693 641
Tuletisinstrumendid (kohustused)	Õiglane väärtus – riskimaandamise instrument	3	3 598 392	0

Initialled for identification purposes only
 Allkirjastatud identitiseerimiseks
 Date/kuupäev... 21.05.2020
 Signature/allkiri... KPMG
 KPMG, Tallinn

B. Õiglane väärtus

Kontserni kõik finantsvarad ja -kohustused on kajastatud finantsseisundi aruandes või potentsiaalsete varade või kohustustena raamatupidamisaruande lisades. Finantsseisundi aruande kirjete kõik finantsvarad ja -kohustused raamatupidamislikud väärtused on nende õiglase väärtuse mõistlik lähiväärtus, mistõttu ei ole Kontsern nende õiglast väärtust avalikustanud.

Laenukohustuste ja kapitalirendikohustuste õiglane väärtus on Kontserni juhtkonna hinnangul võrdne nende raamatupidamisväärtusega, sest juhtkonna hinnangul on lepingute kehtivad intressimäärad vastavad turuintressimääradele.

Kõik finantsvarad- ja kohustused, mille jaoks on avalikustatud nende õiglane väärtus, on klassifitseeritud õiglase väärtuse hindamisel hierarhia 2. tasemele.

Tuletisinstrumentide õiglane väärtus on toodud lisas 3. Vastavalt õiglase väärtuse hierarhiale ja hindamismetoodikale on tegemist õiglase väärtuse mõõtmisega tasemel 2.

1. tase: identsete varade või kohustuste noteeritud (korrigeerimata) hinnad aktiivsetel turgudel.
2. tase: muud sisendid kui 1. tasemes sisalduvad noteeritud hinnad, mis on vara või kohustuse osas jälgitavad kas otse (s.t hindadena) või kaudselt (s.t on tuletatud hindadest).
3. tase: vara või kohustuse sisendid, mis ei põhine jälgitavatel turuandmetel (mittejälgitavad sisendid).

C. Finantsriskide juhtimine**Krediidirisk**

Krediidirisk on potentsiaalne kahju, mis võib tuleneda vastaspoole kohustuste mittetäitmisest. Krediidirisk tuleneb peamiselt Kontserni klientidelt saadavatest nõuetest. Krediidirisk on ettevõtluse paratamatu osa.

Finantsvarade ja kliendilepingute varade bilansilised jääkmaksumused peegeldavad Kontserni maksimaalset krediidiriski.

Aruandeaastal kajastatud väärtuse langus finantsvarade ja kliendilepingute varade puhul oli järgnev.

(eurodes)	31.12.2019	31.12.2018
Nõuded ostjate vastu ning kliendilepingute varade väärtuse langusest tulenevad kahjumid	-261 868	-510 837
Kokku	-261 868	-510 837

Nõuded ostjate vastu ja kliendilepingute varad

Krediidiriskide haldamisel jälgitakse tähelepanelikult partnerite maksekäitumist, analüüsitakse nende finantsseisu ning vajaduse korral kaasatakse garandina tehingutesse kolmandaid isikuid. Ühekordsete tehingute ja uute klientide puhul on nõutav kas ettemaks või akreditiiv.

Klientide tähtjaks tasumata võlaga tegeletakse igapäevaselt. Ostjatele esitatud arvete laekumise tähtaja ületamise korral kasutatakse meeldetuletuste ja hoiatuste saatmist. On kehtestatud tingimused, mille korral alustatakse võla sissenõudmist kohtu kaudu. Erikokkulepete sõlmimine on juhatuse pädevuses.

Initialed for identification purposes only
 Allkirjastatud identifitseerimiseks
 Date/kuupäev... 21.05.2020
 Signature/allkiri... *[Signature]*
 KPMG, Tallinn

Seisuga 31. detsember 2019 oli nõuete ja kliendilepingute varade krediidiriski geograafiline jaotus järgmine:

(eurodes)	31.12.2019	31.12.2018
Euroopa Liit, välja arvatud Eesti	11 862 032	6 504 888
Eesti	9 552 102	7 900 305
Muud riigid	143 392	46 280
Kokku	21 557 526	14 451 473

Seisuga 31. detsember 2019 oli Kontserni kõige olulisema kliendi nõuete raamatupidamislik jääkväärtus 8 505 635 tuhat eurot (2018: 6 288 980 tuhat eurot).

Nõuded ostjate vastu ja kliendilepingute varad:

Kontsern rakendab kõigi ostjate vastu tekkinud nõuete eeldatava krediidikahjumi kajastamisel standardis IFRS 9 sätestatud lihtsustatud meetodit, mis lubab moodustada allahindluse reservi kehtivusaja jooksul eeldatava krediidikahjumi summas.

Kontsern kajastab alati nõuetele ostjate vastu moodustatud allahindluse summas, mis võrdub nende kehtivusaja jooksul eeldatavalt tekkiva krediidikahjumiga. Nimetatud varade eeldatava krediidikahjumi hindamiseks kasutatakse allahindlusreservi moodustamise maatriksit, mis põhineb Kontserni ajaloolisel krediidikahjumi kogemusel, mida korrigeeritakse konkreetsete deebitoridega seotud tegurite, üldiste majandustingimuste ning vajadusel raha ajaväärtusega.

	Kokku nõuded ostjate vastu seisuga 31.12.2019	Kokku nõuded ostjate vastu seisuga 31.12.2018
Ostjatelt laekumata arvete analüüs		
Tähtaeg saabumata	20 761 607	13 411 900
maksetähtajast möödunud 1-30 päeva	351 391	390 231
maksetähtajast möödunud 31-90 päeva	282 645	143 339
maksetähtajast möödunud üle 91 päeva	161 883	373 280
Kokku ostjatelt laekumata arved	21 557 526	14 318 750

(eurodes)	31.12.2019	31.12.2018
Seisuga 01.01.2019	510 837	501 018
Maha kantud (lootusetuks hinnatud nõuded)	-237 793	-8 450
Laekunud ebatõenäolised nõuded	-66 497	-83 510
Muutus allahindluses tulenevalt uutest nõuetest ostjate vastu	55 321	101 779
Saldo seisuga 31.12.2019	261 868	510 837

Raha ja raha ekvivalendid

31.12.2019 omas Kontsern 90 593 497 eurot rahalisi vahendeid (2018: 50 251 926 eurot). Raha ja raha ekvivalente hoitakse finantsinstitutsioonides, kelle reitingud on vahemikus Aa2 ja Ba1 vahel. Finantsinstitutsioonide reitingute allikaks on Moody's.

Raha ja raha ekvivalentide krediidiriski on hinnatud 12 kuu jooksul eeldatava krediidikahju summas ja see kajastab riskipositsioonide lühiajalisi tähtaegu. Kontsern on seisukohal, et Kontserni raha ja raha ekvivalentide krediidirisk on madal, tuginedes finantsinstitutsioonide krediidi reitingutele.

Derivatiivid

Tuletisinstrumentid on sõlmitud pankade ja finantsasutustega, kelle reitingud on vahemiku Aa2 ja Ba1. Reitingute allikaks on Moody's.

Maksimaalne krediidirisk, mis tuleneb tagatiseta nõuetest:

Krediidirisk	31.12.2019	31.12.2018
Raha ja pangakontod	90 593 497	50 251 926
Nõuded ostjate vastu	21 557 522	14 318 750
Muud nõuded	1 350 790	1 715 114
Kokku maksimaalne krediidirisk	113 501 809	66 285 790

Intressirisk

31.12.2019 seisuga oli Kontsernil intressikandvaid kohustusi 136 891 tuhat eurot (2018: 157 935 tuhat eurot), mis moodustab 19% (2018: 22%) kogu varadest. Sellest 90% on avatud intressiriskile tulenevalt ujuvast intressimäärast ja 10% on intressiriski vastu kaitstud läbi fikseeritud intressimäära. Arvestades, et Euro baasintressid on juba aastaid miinuses ja turul ei ole signaale, mis viitaksid intresside tõusmise võimalikkusele, siis hindab juhtkond rahaturu intresside tõusust tulenevat riski ebatõenäoliseks. Kui 2020. aastal peaks 3 kuu Euribor tõusma keskmiselt tasemele 1%, siis vähendaks see Kontserni tulumaksueelset kasumit 1 141 tuhande euro võrra.

Likviidsusrisk

Likviidsusrisk on risk, et Kontsernil ei ole piisaval hulgal likviidseid rahalisi vahendeid vajalike kulude ja investeeringute katmiseks. Likviidsusriski maandatakse erinevate finantsinstrumentidega nagu laenud, käibekapitali juhtimine, reserve loomine, riski maandavad tulevikutehingud jne. Kontserni maksevõime tase (käibevara/lühiajalised kohustused) aruandeperioodi lõpu seisuga on 1,95 (31.12.2018: 0,63). Maksevõime paranemise peamiseks põhjuseks on 2019. aasta septembris toimunud pangalaenude refinantseerimine viieks aastaks. Aruandeperioodi lõpu seisuga on Kontsernil vabu rahalisi vahendeid 90 593 tuhat eurot (2018: 50 252 tuhat eurot). Sellest tulenevalt hindab juhtkond ettevõtte likviidsuspositsiooni tugevaks ja likviidsusriski vähe tõenäoliseks.

Alljärgnevas likviidsusanalüüsis on esitatud Kontserni lühi- ja pikaajaliste kohustuste jaotus kohustuste realiseerumistähtaegade lõikes. Kõik tabelis esitatud summad on lepingute alusel tasumisele kuuluvad diskonteerimata rahavood. Analüüsis on võetud arvesse laenude intresside määrad vahemikus 1,1%-9%.

Kohustuste jaotus maksetähtaegade järgi seisuga 31.12.2019

	kuni 6 kuud	6 kuud kuni 1 aasta	1 kuni 5 aastat	Diskonteerimata maksed kokku	Raamatupidamislik väärtus
Laenukohustused	13 234 735	25 865 456	104 724 399	143 824 590	130 337 637
Rendikohustused	1 517 449	1 321 586	3 382 967	6 222 002	6 146 210
Võlad tarnijatele	7 620 887	0	0	7 620 887	7 620 887
Viitvõlad	8 507 831	0	0	8 507 831	8 507 831
Kohustis realiseerunud tuletisinstrumentide eest	53 767	0	0	53 767	53 767
Tuletisinstrumendid (kohustused)	2 319 108	1 279 284	0	3 598 392	3 598 392
Kokku	33 253 777	28 466 326	108 107 366	169 827 469	156 264 724

Kohustuste jaotus maksetähtaegade järgi seisuga 31.12.2018

	kuni 6 kuud	6 kuud kuni 1 aasta	1 kuni 5 aastat	Diskonteerimata maksed kokku	Raamatupidamislik väärtus
Laenukohustused	10 496 705	132 618 713	18 357 040	161 472 458	153 019 441
Rendikohustused	779 718	1 088 153	3 166 045	5 033 916	4 915 199
Võlad tarnijatele	13 240 086	0	0	13 240 086	13 240 086
Viitvõlad	6 654 693	0	0	6 654 693	6 654 693
Kohustis realiseerunud tuletisinstrumentide eest	693 641	0	0	693 641	693 641
Kokku	31 864 843	133 706 866	21 523 085	187 094 794	178 523 060

Kapitali juhtimine

Kontserni esmaseks kapitali juhtimise eesmärgiks on kindlustada optimaalne kapitali (netovõlg ja omakapital) struktuur, mis toetaks Kontserni äritegevuse kasumlikkust ja aktsionäride huve. Tulenevalt õlituru volatiilsusest on õlitootmisettevõtetel pikas plaanis majanduslikult efektiivsem hoida võlakapitali tase tavapärasest madalamal. VKG on seadnud eesmärgiks hoida netovõla suhet kogukapitali alla 20%. 2019.a. lõpuks oli antud näitaja langenud 8%-le (2018: 18%), mis viitab ettevõtte tugevale kapitaliseeritusele.

	31.12.2019	31.12.2018
Intressikandvad võlakohustused (lisa 8)	136 483 847	157 934 640
Miinus: raha ja raha ekvivalendid (lisa 2)	90 593 497	50 251 926
Netovõlg	45 890 350	107 682 714
 Omakapital	 517 939 853	 510 805 297
Kogukapital (netovõlg + omakapital)	563 830 203	618 488 011
Netovõla suhe kogukapitali	8%	17%

IFRS 16 ülemineku mõju netovõla suhtele kogukapitali oli 1 protsentpunkti. Muutus on tingitud asjaolust, et üleminekul IFRS 16-le kajastas Kontsern oma finantsaruannetes esmakordselt ka varem kasutusrendina kajastatud rentide varade kasutusõigused ning rendikohustused. Vaata lähemalt lisast 24. IFRS 16 ülemineku mõju finantsaruannetele on avalikustatud arvestuspõhimõtete muudatuste osas.

Initialled for identification purposes only
 Allkirjastatud identifitseerimiseks
 Date/kuupäev... 21.05.2020
 Signature/allkiri... KPMG
 KPMG, Tallinn

Tururiskid

Nafta ja naftatoodete maailma turuhindade muutuse risk on Kontserni tegevuse paratamatu osa. Suurema osa Kontserni põlevkiviõlide müügilepingutest on sõlmitud tingimustel, et toote müügihind otseselt sõltub naftatoodete börsi noteeringutest, teine osa põlevkiviõlide hindadest (müük siseturul) sõltub maailmaturu hindadest kaudselt. Nafta hinnad maailmaturul avaldavad mõju ka ettevõtte kulude poolele läbi tootmises kasutatavate kütuste, õlide ja maagaasi hinna, kuid see mõju on marginaalne võrreldes mõjuga tuludele.

Nimetatud riski monitooritakse Kontsernis pidevalt ja teostatakse võimaliku kasumi tundlikkuse analüüsi nafta ja naftatoodete maailmaturu hindade muutusele. Brent toornafta aasta keskmise hinna muutus ühe dollari võrra mõjutab VKG kasumlikkust umbes kahe ja poole miljoni euro võrra.

Nafta ja naftatoodete maailmaturu hindade muutuse riski maandamiseks kasutab Kontsern tuletisinstrumente. Kui varasemalt kasutati lihtsaid *swap*-tehinguid tulevikuhindade fikseerimiseks, siis seoses turuhindade tõusmisega läks VKG 2018. aasta jaanuarist alates üle nn *zero cost collar* tehingutele, kus kaitstakse hinna kukkumise vastu teatud tasemelt madalamale, kuid seatakse ette ka piir, millest kõrgemale müügihinda tõusta ei saa. Tuletistehingute sõlmimisega tegeleb emaettevõtte Viru Keemia Grupp AS, kelle ülesanne on Kontserni turuhindade muutuse riski juhtimine ja maandamine. Tehinguid kajastatakse aga VKG Oil AS-is, kus avaldub ka turuhindade kõikumise mõju.

2019. aasta jooksul müüdud õlidest oli tuletistehingutega kaetud 363 000 tonni, mis moodustas aasta õlimüügist 56% (2018: 394 500 tonni ehk 65%). Aruandeperioodi lõpu seisuga on sõlmitud vedelkütuste tulevikutehinguid 249 000 tonni õlide müügiks. Keskmise kaitse on tasemel 278 €/t ja keskmine hinnalagi tasemel 425 €/t. 31.12.2019 seisuga on antud tehingute õiglane väärtus ehk eeldatav mõju kasumile järgmine:

2019.a seisuga:

Alljärgnev tabel näitab perioodi, mil riskimaandamisinstrumentidega seotud rahavood leiavad aset:

(eurodes)	kuni 6 kuud	6 kuud kuni 1 aasta	Üle 1 aasta	kokku
Vedelkütuste müügi optsioonid				
Kohustised	2 319 108	1 279 284	0	3 598 392

Alljärgnev tabel näitab perioodi, mil riskimaandamisinstrumentidega seotud rahavood tõenäoliselt mõjutavad kasumiaruannet:

(eurodes)	kuni 6 kuud	6 kuud kuni 1 aasta	Üle 1 aasta	kokku
Vedelkütuste müügi optsioonid				
Kohustised	2 319 108	1 279 284	0	3 598 392

Initialled for identification purposes only
 Allkirjastatud identifitseerimiseks
 Date/kuupäev..... 21.05.2020
 Signature/allkiri.....
 KPMG, Tallinn

2018.a seisuga:

Alljärgnev tabel näitab perioodi, mil riskimaandamisinstrumentidega seotud rahavood leiavad aset:

(eurodes)	Kuni 6 kuud	6 kuud kuni 1 aasta	Üle 1 aasta	Kokku
Vedelkütuste müügi optsioonid				
Nõuded	3 378 082	5 535 836	1 047 596	9 961 514

Alljärgnev tabel näitab perioodi, mil riskimaandamisinstrumentidega seotud rahavood tõenäoliselt mõjutavad kasumiaruannet:

(eurodes)	Kuni 6 kuud	6 kuud kuni 1 aasta	Üle 1 aasta	Kokku
Vedelkütuste müügi optsioonid				
Nõuded	3 378 082	5 535 836	1 047 596	9 961 514

Seoses õli turuhindade kõrge volatiilsusega otsustab juhtkond jätkata tuletisinstrumentide kasutamist ka edaspidi. Vastavalt Kontserni hedging-poliitikale on eesmärk fikseerida vähemalt 25%, kuid mitte rohkem kui 65% plaanitavast järgmise 12 kuu toodangust.

Valutarisk

2019. aastal Kontserni käibest 75% (2018: 69%) moodustas müük USA dollarites, mis kõik oli seotud õlide müügiga. Kuna kulud on 99% ulatuses eurodes, siis on Kontsernil ulatuslik risk USD valuutakursi nõrgenemise suhtes. Kui arvestada, et 2019.a. õlide müügist 56% oli fikseeritud tulevikutehingutega, mis olid tehtud eurodes, siis reaalset oli 2019.a. valuutariskidele avatud 33% käibest, mis on juhtkonna hinnangul rahuldav tulemus. Lisaks on ajalooline kogemus näidanud, et valuutarisk ja turuhinnarisk liiguvad enamast vastassuundades, mistõttu nad osaliselt maandavad teineteist.

Kontserni valuutaposisioonid

(eurodes)			
Finantsvarad	EUR	USD	31.12.2019
Raha ja raha ekvivalendid (lisa 2)	90 593 428	69	90 593 497
Nõuded ostjate vastu	10 055 326	11 502 196	21 557 522
Kokku	100 648 754	11 502 265	112 151 019
Finantskohustused	EUR	USD	31.12.2019
Võlakohustused (lisa 8)	136 483 847	0	136 483 847
<i>s.h. pikaajalised</i>	99 353 965	0	99 353 965
Võlgnevus hankijatele	7 619 552	1 335	7 620 887
Kokku	144 103 399	1 335	144 104 734
Netoposisioonid	-43 454 645	11 500 930	-31 953 715

Initialed for identification purposes only
 Allkirjastatud identifitseerimiseks
 Date/kuupäev..... 21.05.2020
 Signature/allkiri.....
 KPMG, Tallinn

Lisa 28. Aruandeperioodi järgsed sündmused

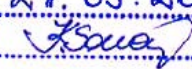
Peale aruandeperioodi lõppu 31.12.2019 kuni majandusaasta aruande koostamise kuupäevani toimusid järgmised olulised sündmused:

- 12.03.2020 otsustati koroonaviirusest tingitud õli hindade languse tõttu sulgeda Kiviter tehnoloogial baseeruv õlitootmiseseade 1000t GG, mis töötab kallil Enefit Kaevanduste AS-ist ostetaval toormel. Koos tehase sulgemisega öeldi üles ka tarneleping Enefit Kaevandused AS-ile. Kuigi lepingu ülesütlemise tähtaeg oli 3 kuud, siis õnnestus jõuda kokkuleppele lõpetada antud leping ühekuulise etteteatamisega. Turuolukorra normaliseerudes algatatakse läbirääkimised tarne taastamiseks ja tehase taas käivitamiseks.
- 12.03.2020 Vabariigi Valitsuse poolt välja kuulutatud eriolukorrast lähtuvalt kehtestati alates 16.03.2020 eriolukord ka VKG-s, millega:
 - o kõik tugiteenuseid osutavad töötajad saadeti kodukontoritesse;
 - o tootmisterritooriumile sisenemiseks kehtestati erilised piirangud ja kolmandatel osapooltel võimaldati seda ainult eriloaga;
 - o transpordivahendites ja olmeruumides käivitati regulaarne pindade desinfitseerimine;
 - o kõik haigusnähtude või kahtlustega töötajad saadeti kodukarantiini.
- Aruande koostamise hetkel saab väita, et rakendatud meetmed olid tõhusad, sest ühtegi Covid-19 positiivset testi ei ole VKG töötajatel tuvastatud.
- 13.03.2020 maksti aktsionäridele 2019. majandusaasta eest dividende 8 000 000 eurot.

Lisa 29. Tingimuslikud kohustused

Kontserni jaotamata kasum aruandeperioodi lõpu seisuga moodustas 354 872 112 eurot (31.12.2018: 284 206 670 eurot). Maksimaalne võimalik tulumaksu kohustuste summa, mis võib kaasneda kogu jaotamata kasumi väljamaksmisel dividendidena, (madalamat maksumäära rakendamata) on 70 974 422 eurot (31.12.2018: 56 341 334 eurot), seega netodividendina oleks võimalik välja maksta 283 897 690 eurot (31.12.2018: 227 865 336 eurot).

Maksimaalse võimaliku tulumaksukohustuse arvestamisel on lähtutud eeldusest, et jaotatavate netodividendide ja 2020. aasta kasumiaruandes kajastatava dividendide tulumaksu summa (madalamat maksumäära rakendamata) ei või ületada jaotuskõlbliku kasumit aruande perioodi lõpu seisuga ning juba tasutud tulumaksu tütarettevõtete poolt.

Initialled for identification purposes only
Allkirjastatud identifitseerimiseks
Date/kuupäev..... 21.05.2020
Signature/allkiri.....
KPMG, Tallinn

Lisa 30. Finantsinformatsioon emaettevõtja kohta

Emaettevõtja informatsiooni avalikustamine on nõutud raamatupidamise seadusega.

Emaettevõtte konsolideerimata finantsseisundi aruanne

(eurodes)	31.12.2019	31.12.2018
VARAD		
Raha ja raha ekvivalendid	48 840 530	19 019 666
Nõuded ostjate vastu	196 827	769 178
Muud nõuded	55 973 662	62 557 316
Ettemaksed	62 971	52 569
Varud	81 908	36 146
Käibevara kokku	105 155 898	82 434 875
Investeeringud tütarettevõtetesse (lisa 26)	430 020 663	404 431 422
Mitmesugused pikaajalised nõuded	123 996 235	171 775 485
Materiaalne põhivara	13 133 897	13 448 673
Immateriaalne põhivara	1 165 261	851 092
Kinnisvarainvesteeringud	6 219 819	6 170 685
Põhivara kokku	574 535 875	596 677 357
Varad kokku	679 691 773	679 112 232
KOHUSTUSED		
Võlakohustused	35 130 507	140 321 674
Võlad tarnijatele	393 516	418 661
Maksuvõlad	1 953 628	855 346
Viitvõlad	1 010 653	1 981 054
Tuletisinstrumentid (lisa 3)	3 598 393	0
Muud kohustused	7 274	7 274
Lühiajalised kohustused kokku	42 093 971	143 584 009
Pikaajalised laenukohustused	96 228 525	10 693 088
Muud pikaajalised kohustused	3 913 090	2 104 894
Pikaajalised kohustused kokku	100 141 615	12 797 982
Kohustused kokku	142 235 586	156 381 991
OMAKAPITAL		
Aktsiakapital	6 391 164	6 391 164
Kohustuslik reservkapital	639 116	639 116
Ümberhindluse reserv	1 808 334	2 021 707
Ümberhindluse reserv kapitaliosaluse meetodil arvestatavatelt tütarettevõtetelt	151 080 945	186 894 730
Riskimaandamise reserv tütarettevõttelt	-3 598 393	9 961 514
Jaotamata kasum	393 283 021	316 822 010
Emaettevõtte omanikele kuuluv omakapital kokku	549 604 187	522 730 241
Omaaktsiad	-12 148 000	0
Omakapital kokku	537 456 187	522 730 241
Kohustused ja omakapital kokku	679 691 773	679 112 232

Initialled for identification purposes only
 Allkirjastatud identifitseerimiseks
 Date/kuupäev... 21.05.2020
 Signature/allkiri... KPMG, Tallinn

Emaettevõtte konsolideerimata kasumiaruanne

(eurodes)	2019	2018
Müügitulu	9 866 061	9 115 537
Müüdud toodangu kulud	-781 186	-266 384
Brutokasum	9 084 875	8 849 153
Üldhalduskulud	-8 423 692	-6 419 903
Muud äritulud	59 604	346 520
Muud ärikulud	-1 459 943	-750 235
Ärikasum	-739 156	2 025 535
Kapitaliosaluse kasum tütaretevõtetest	43 149 148	18 611 464
Finantstulud	6 881 537	8 391 988
Finantskulud	-5 365 698	-6 560 871
Kasum/-kahjum enne maksustamist	43 925 831	22 468 116
Tulumaksukulu	-293 065	-59 640
Aruandeaasta puhaskasum(-kahjum)	43 632 766	22 408 476

Emaettevõtte konsolideerimata koondkasumiaruanne

(eurodes)	2019	2018
Aruandeaasta puhaskasum (-kahjum)	43 632 766	22 408 476
<i>Muu koondkasumi objektid, mida võidakse klassifitseerida kasumiaruandesse tulevikus</i>		
Rahavoo riskimaandamisinstrumendid –		
õiglase väärtuse muutuse efektiivne osa	-13 559 907	26 916 245
Aruandeaasta koondkasum (-kahjum)	30 072 859	49 324 721

Initialled for identification purposes only
 Allkirjastatud identifitseerimiseks
 Date/kuupäev... 21.05.2020
 Signature/allkiri... *K. Kõva*
 KPMG, Tallinn

Emaettevõtte konsolideerimata rahavoogude aruanne

(eurodes)	2019	2018
Rahavood äritegevusest		
Puhaskasum	43 632 766	22 408 476
Korrigeerimised:		
<i>Põhivara kulum ja väärtuse langus</i>	885 825	757 185
<i>Kasum(-)/kahjum (+) põhivara müügist ja likvideerimisest</i>	108 120	422 170
<i>Muud korrigeerimised</i>	294 154	26 406 432
Korrigeerimised kokku	1 288 099	27 585 787
Tekkepõhine finantstulu- ja kulu	-1 980 314	-2 360 462
Kapitaliosaluse kasum (-kahjum) tütarettevõtetest	-43 149 148	-18 611 464
Äritegevusega seotud nõuete ja ettemaksete muutus	-5 886 350	6 624 084
Varude muutus	-45 762	-3 956
Äritegevusega seotud kohustuste ja ettemaksete muutus	12 609 376	-7 302 154
Kokku rahavood äritegevusest	6 468 667	28 280 671
Rahavood investeerimistegevusest		
Materiaalse põhivara ost	-504 468	-1 830 899
Immateriaalse põhivara ost	-347 723	-517 801
Kinnisvarainvesteeringute ost ja parendused	-49 135	0
Antud laenud kontsernivälised	0	50 000
Antud laenud tütarettevõtetele	-2 600 000	-3 015 001
Antud laenude tagasimaksed, tütarettevõtted	62 150 447	35 184 055
Saadud intressid, kontsernisisesed	7 414 619	8 796 370
Saadud intressid kontsernivälised	80 466	4 317
Laekunud dividendid	4 000 000	2 000 000
Laekumised tütarettevõtte müügist	0	150 000
Laekunud rendilepingute maksed	647 204	736 952
Kokku rahavood investeerimistegevusest	70 791 410	41 557 993
Rahavood finantseerimistegevusest		
Saadud laenud	4 001 148	0
Saadud laenude tagasimaksed	-26 275 312	-40 786 750
Arvelduskrediidi muutus	-33 610	-15 217 409
Rendikohustuse põhiosa maksed	-732 469	-659 258
Makstud intressid laenudelt	-8 736 140	-4 889 472
Makstud intressid rendikohustistelt	-21 765	-36 988
Makstud dividendid	-3 200 000	-238 560
Makstud ettevõtte tulumaks	-293 065	-59 640
Omaaktsiate ost (+)/ müük(-)	-12 148 000	0
Kokku rahavood finantseerimistegevusest	-47 439 213	-61 888 077
Rahavood kokku	29 820 864	8 010 227
Raha ja raha ekvivalendid perioodi alguses	19 019 666	11 009 439
Raha ja raha ekvivalentide muutus	29 820 864	8 010 227
Raha ja raha ekvivalendid perioodi lõpus	48 840 530	19 019 666

Initialled for identification purposes only
 Allkirjastatud identifitseerimiseks
 Date/kuupäev..... 21.05.2020
 Signature/allkiri..... KPMG
 KPMG, Tallinn

Emaettevõtte konsolideerimata omakapitali muutuste aruanne

(eurodes)	Aktiakapital	Kohustuslik reservkapital	Põhivara ümberhindluse reserv	Riskimaandamise reserv tütarettevõtetelt	Põhivarade ümberhindluse reserv tütarettevõtetelt	Oma-aktsiate tagasiost	Jaotamata kasum	Kokku
Saldo 31.12.2017	6 391 164	639 116	2 215 285	-16 954 731	38 586 360	0	281 109 352	311 986 546
Aruandeaasta puhaskasum (-kahjum)	0	0	0	0	0	0	22 408 476	22 408 476
Tütarettevõttele kuuluv muu koondkasum kokku	0	0	0	26 916 245	158 521 800	0	0	185 438 045
Aruandeaasta koondkasum (-kahjum) kokku	0	0	0	26 916 245	158 521 800	0	22 408 476	207 846 521
Muutused reservides	0	0	-193 578	0	-10 213 430	0	13 542 742	3 135 734
Makstud dividendid	0	0	0	0	0	0	-238 560	-238 560
Saldo 31.12.2018	6 391 164	639 116	2 021 707	9 961 514	186 894 730	0	316 822 010	522 730 241
Aruandeaasta puhaskasum (-kahjum)	0	0	0	0	0	0	43 632 766	43 632 766
Tütarettevõttele kuuluv muu koondkasum kokku	0	0	0	-13 559 907	0	0	0	-13 559 907
Aruandeaasta koondkasum (-kahjum) kokku	0	0	0	-13 559 907	0	0	43 632 766	30 072 859
Muutused reservides	0	0	-213 373	0	-35 813 785	0	36 027 158	0
Makstud dividendid	0	0	0	0	0	0	-3 198 913	-3 198 913
Muud muutused omakapitalis	0	0	0	0	0	-12 148 000	0	-12 148 000
Saldo 31.12.2019	6 391 164	639 116	1 808 334	-3 598 393	151 080 945	-12 148 000	393 283 021	537 456 187

Aktiakapitalist ja reservidest on detailsemalt kirjutatud lisades 13 ja 14.

Initialed for identification purposes only
 Allkirjastatud identifitseerimiseks
 Date/kuupäev..... 21.05.2020
 Signature/allkiri.....
 KPMG, Tallinn

Emaettevõtte korrigeeritud konsolideerimata omakapital seisuga 31.detsember on järgmine:

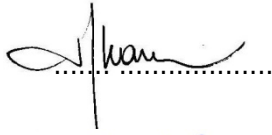
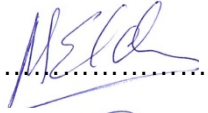
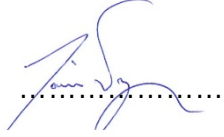
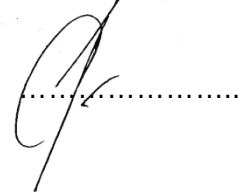
(eurodes)	31.12.2019	31.12.2018
Emaettevõtte konsolideerimata omakapital	549 604 187	522 730 241
Tütarettevõtete väärtus emaettevõtte konsolideerimata finantsseisundi aruandes (miinus)	430 020 663	404 431 422
Tütarettevõtete väärtus arvestatuna kapitaliosaluse meetodil (pluss)	430 020 663	404 431 422
Emaettevõtte omanikele kuuluv omakapital kokku	549 604 187	522 730 241
Omaaktsiad	-12 148 000	0
Omakapital kokku	537 456 187	522 730 241

Initialled for identification purposes only
 Allkirjastatud identifitseerimiseks
 Date/kuupäev.....21.05.2020.....
 Signature/allkiri.....*K. Kõva*.....
 KPMG, Tallinn

JUHATUSE ALLKIRJAD 2019. A MAJANDUSAASTA ARUANDELE

Viru Keemia Grupp AS juhatuse on koostanud 2019. aasta tegevusaruande ja raamatupidamise aastaaruande.

Juhatus:

Ahti Asmann	juhatuse esimees		20.05.2020
Meelis Eldermann	juhatuse aseesimees		20.05.2020
Jaanis Sepp	juhatuse liige		20.05.2020
Margus Kottise	juhatuse liige		20.05.2020
Nikolai Petrovitš	juhatuse liige		20.05.2020

KPMG Baltics OÜ
Narva mnt 5
Tallinn 10117
Estonia

Telephone	+372 6 268 700
Fax	+372 6 268 777
Internet	www.kpmg.ee

Sõltumatu vandeaudiitori aruanne

Viru Keemia Grupp AS aktsionäridele

Arvamus

Oleme auditeerinud Viru Keemia Grupp AS ja tema tütarettevõtjate (kontsern) konsolideeritud raamatupidamise aastaaruannet, mis sisaldab konsolideeritud finantsseisundi aruannet seisuga 31. detsember 2019, konsolideeritud kasumiaruannet, konsolideeritud koondkasumiaruannet, konsolideeritud rahavoogude aruannet ja konsolideeritud omakapitali muutuste aruannet eeltoodud kuupäeval lõppenud aasta kohta ja konsolideeritud raamatupidamise aastaaruande lisasid, sealhulgas märkimisväärsete arvestuspõhimõtete kokkuvõtet.

Meie arvates kajastab lehekülgedel 22 kuni 90 esitatud konsolideeritud raamatupidamise aastaaruanne kõigis olulistest osades õiglaselt kontserni konsolideeritud finantsseisundit seisuga 31. detsember 2019 ning sellel kuupäeval lõppenud majandusaasta konsolideeritud finantstulemust ja konsolideeritud rahavoogusid kooskõlas rahvusvaheliste finantsaruandluse standarditega, nagu need on vastu võetud Euroopa Liidu poolt.

Arvamuse alus

Viisime auditi läbi kooskõlas rahvusvaheliste auditeerimise standarditega (Eesti). Meie kohustusi vastavalt nendele standarditele kirjeldatakse täiendavalt meie aruande osas „Vandeaudiitori kohustused seoses konsolideeritud raamatupidamise aastaaruande auditiga”. Me oleme kontsernist sõltumatud kooskõlas kutseliste arvestuseksperptide eetikakoodeksiga (Eesti) (eetikakoodeks (EE)), ja oleme täitnud oma muud eetikaalased kohustused vastavalt eetikakoodeksi (EE) nõuetele. Me usume, et auditi tõendusmaterjal, millele oleme hankinud, on piisav ja asjakohane aluse andmiseks meie arvamusele.

Muu informatsioon

Juhtkond vastutab muu informatsiooni eest. Muu informatsioon sisaldab tegevusaruannet, kuid ei hõlma konsolideeritud raamatupidamise aastaaruannet ega meie asjaomast vandeaudiitori aruannet.

Meie arvamus konsolideeritud raamatupidamise aastaaruande kohta ei hõlma muud informatsiooni ja me ei tee selle kohta mingis vormis kindlustandvat järeldust.

Seoses meie konsolideeritud raamatupidamise aastaaruande auditiga on meie kohustus lugeda muud informatsiooni ja kaaluda seda tehes, kas muu informatsioon lahkneb oluliselt konsolideeritud raamatupidamise aastaaruandest või meie poolt auditi käigus saadud teadmistest või tundub muul viisil olevat oluliselt väärkajastatud.

Kui me teeme tehtud töö põhjal järelduse, et muu informatsioon on oluliselt väärkajastatud, oleme kohustatud sellest faktist aru andma. Meil ei ole sellega seoses millegi kohta aru anda.

Juhtkonna ja nende, kelle ülesandeks on valitsemine, kohustused seoses raamatupidamise aastaaruandega

Juhtkond vastutab konsolideeritud raamatupidamise aastaaruande koostamise ja õiglase esitamise eest kooskõlas rahvusvaheliste finantsaruandluse standarditega, nagu need on vastu võetud Euroopa Liidu poolt ja sellise sisekontrolli eest, nagu juhtkond peab vajalikuks, et võimaldada kas pettusest või veast tulenevate oluliste väärkajastamisteta konsolideeritud raamatupidamise aastaaruande koostamist.

Konsolideeritud raamatupidamise aastaaruande koostamisel on juhtkond kohustatud hindama kontserni suutlikkust jätkata jätkuvalt tegutsevana, esitama infot, kui see on asjakohane, tegevuse jätkuvusega seotud asjaolude kohta ja kasutama tegevuse jätkuvuse arvestuse alusprintsipi, välja arvatud juhul, kui juhtkond kavatseb kas kontserni likvideerida või tegevuse lõpetada või tal puudub sellele realistlik alternatiiv.

Need, kelle ülesandeks on valitsemine, vastutavad kontserni konsolideeritud raamatupidamise aruandlusprotsessi üle järelevalve teostamise eest.

Vandeaudiitori kohustused seoses raamatupidamise aastaaruande auditiga

Meie eesmärk on saada põhjendatud kindlus selle kohta, kas konsolideeritud raamatupidamise aastaaruanne tervikuna on kas pettusest või veast tulenevate oluliste väärkajastamisteta, ja anda välja vandeaudiitori aruanne, mis sisaldab meie arvamust. Põhjendatud kindlus on kõrgetasemeline kindlus, kuid see ei taga, et olulise väärkajastamise eksisteerimisel see kooskõlas rahvusvaheliste auditeerimise standarditega (Eesti) läbiviidud auditi käigus alati avastatakse. Väärkajastamised võivad tuleneda pettusest või veast ja neid peetakse oluliseks siis, kui võib põhjendatult eeldada, et need võivad üksikult või koos mõjutada majanduslikke otsuseid, mida kasutajad konsolideeritud raamatupidamise aastaaruande alusel teevad.

Kasutame auditeerides vastavalt rahvusvaheliste auditeerimise standarditele (Eesti) kutsealast otsustust ja säilitame kutsealase skeptitsismi kogu auditi käigus. Me teeme ka järgmist:

- teeme kindlaks ja hindame konsolideeritud raamatupidamise aastaaruande kas pettusest või veast tuleneva olulise väärkajastamise riskid, kavandame ja teostame auditiprotseduure vastuseks nendele riskidele ning hangime piisava ja asjakohase auditi tõendusmaterjali, mis on aluseks meie arvamusele. Pettusest tuleneva olulise väärkajastamise mitteavastamise risk on suurem kui veast tuleneva väärkajastamise puhul, sest pettus võib tähendada salakokkulepet, võltsimist, info esitamata jätmist, vääresitiste tegemist või sisekontrolli eiramist;
- omandame arusaamise auditi puhul asjaspepuutuvast sisekontrollist, et kavandada nendes tingimustes asjakohaseid auditiprotseduure, kuid mitte arvamuse avaldamiseks kontserni sisekontrolli tulemuslikkuse kohta;
- hindame kasutatud arvestuspõhimõtete asjakohasust ning juhtkonna arvestushinnangute ja nendega seoses avalikustatud info põhjendatust;
- teeme järelduse juhtkonna poolt tegevuse jätkuvuse arvestuse alusprintsipi kasutamise asjakohasuse kohta ja saadud auditi tõendusmaterjali põhjal selle kohta, kas esineb olulist ebakindlust sündmuste või tingimuste suhtes, mis võivad tekitada märkimisväärset kahtlust kontserni suutlikkuses jätkata jätkuvalt tegutsevana. Kui me teeme järelduse, et eksisteerib oluline ebakindlus, oleme kohustatud juhtima vandeaudiitori aruandes tähelepanu konsolideeritud raamatupidamise aastaaruandes selle kohta avalikustatud infole või kui avalikustatud info on ebapiisav, siis modifitseerima oma arvamust. Meie järeldused põhinevad vandeaudiitori aruande kuupäevani saadud auditi tõendusmaterjalil. Tulevased sündmused või tingimused võivad siiski kahjustada kontserni suutlikkust jätkata jätkuvalt tegutsevana;

- hindame konsolideeritud raamatupidamise aastaaruande üldist esitusviisi, struktuuri ja sisu, sealhulgas avalikustatud informatsiooni, ning seda, kas konsolideeritud raamatupidamise aastaaruanne esitab aluseks olevaid tehinguid ja sündmusi viisil, millega saavutatakse õiglane esitusviis.
- hangime kontserni majandusüksuste või äritegevuste finantsteabe kohta piisava asjakohase tõendusmaterjali, et avaldada arvamus kontserni konsolideeritud finantsaruannete kohta. Me vastutame kontserniauditi juhtimise, järelevalve ja läbiviimise eest. Me oleme ainuvastutavad oma auditiarvamuse eest.

Me vahetame nendega, kelle ülesandeks on valitsemine, infot muu hulgas auditi planeeritud ulatuse ja ajastuse ning märkimisväärsete auditi tähelepanekute kohta, sealhulgas mistahes sisekontrolli märkimisväärsuste puuduste kohta, mille oleme tuvastanud auditi käigus.

Tallinn, 21. mai 2020

Eero Kaup

Vandeaudiitori number 459

KPMG Baltics OÜ

Audiitorettevõtja tegevusluba nr 17

KPMG Baltics OÜ

Narva mnt 5
Tallinn 10117
Estonia

Tel +372 626 8700
www.kpmg.ee

KASUMI JAOTAMISE ETTEPANEK

Juhatus teeb Viru Keemia Grupp AS aktsionäride üldkoosolekule ettepaneku jaotada jaotamata kasum alljärgnevalt:

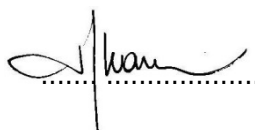
Kokku jaotuskõlbulik kasum seisuga 31.12.2019: 354 872 112 eurot

Juhatus teeb üldkoosolekule ettepaneku jaotada jaotamata kasum järgnevalt:

Dividendideks: 8 000 000 eurot

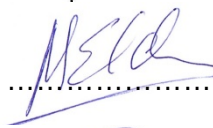
Jaotamata kasumi jääk peale kasumi jaotamist: 66 154 084 eurot

Ahti Asmann juhatusesimees

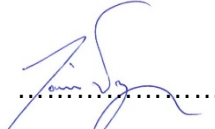
20.05.2020

Meelis Eldermann juhatusesimees

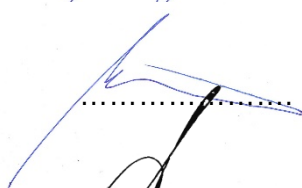
20.05.2020

Jaanis Sepp juhatuseliige

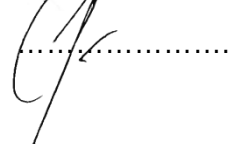
20.05.2020

Margus Kottise juhatuseliige

20.05.2020

Nikolai Petrovitš juhatuseliige

20.05.2020

**EMAETTEVÕTTE MÜÜGITULU JAOTUS VASTAVALT EMTAK
KLASSIFIKAATORILE**

(eurodes)

Tegevusala	EMTAK	2019
Peakontoritegevused	70101	8 679 579
Muu mujal liigitamata masinate, seadmete jm materiaalse vara rentimine ja kasutusrent	77399	991 986
Sorteeritud materjali taaskasutusele võtmine	38321	194 496
Kokku		9 866 061